

PARODOS IR RENGINIAI

Balandis–gegužė–birželis

■ **Lietuvos nacionalinio muziejaus Naujajame arsenale** gegužės 8 d. atidaryta paroda „1863 m. sukilimas Lietuvoje“, skirta 145-osioms sukilimo metinėms paminėti.

► Parodoje eksponuojami asmeniniai sukilimo dalyvių daiktai, rankdarbiai, sukilėlių būrio vėliava. Pirmą kartą pristatomi 1989 m. Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio bažnyčioje surasti sukilimo dokumentai iš slapto sukilėlių archyvo. Taip pat pateikiami eksponatai iš Lietuvos valstybės istorijos archyve saugomo grafo M. Muravjovo muziejaus, sukilėlių fotografijos ir portretai iš Šiaulių „Aušros“ bei Žemaičių „Alkos“ muziejų. Parodos partneris – Lietuvos valstybės istorijos archyvas.

► Gegužės 21 d. Bažnytinio paveldo muziejaus salėje atidaryta paroda „Lietuvos jėzuitų provincijai – 400 metų“.

► Eksponuojama didelė jėzuitų portretų kolekcija iš Lietuvos nacionalinio muziejaus rinkinių, šios vienuolijos šventųjų tapybos ir skulptūros atvaizdai iš įvairių Lietuvos jėzuitų bažnyčių, unikali XVII a. monstrancija iš Kražių jėzuitų kolegijos ir kitos vertybės. Pirmą kartą viešai pristatomi Lietuvos jėzuitų archyve saugomi jėzuitų rankraščiai, vienuolių įžadų tekstai.

► Specialiai šiai parodai iš Romos popiežiškojo Grigaliaus universiteto atvežtas paveikslas „Popiežius Grigalius XIII įsteigia seminarijas ir kolegijas Europoje ir už jos ribų“. Nežinomas autorius šiame paveiksle nutapė popiežių Grigalių XIII, steigiantį ir Vilniaus jėzuitų akademiją.

► **Senajame arsenale** balandžio 3 d. vyko kultūros istorijos vakaras „Vilnius – XX a. I dešimtmečio tautinio atgimimo Lietuvoje centras“. Vakarą vedė filosofas Bronislovas Genzelis.

► Balandžio 10 d. vyko kultūros istorijos vakaras „Pastangos sugrąžinti lietuvių kalbą į viešąjį Vilniaus gyvenimą XIX a. pabaigoje–XX a. pradžioje“. Vakarą vedė istorikė Nastazija Kairiūkštytė.

► Balandžio 17 d. vyko kultūros istorijos vakaras „Tarpukario Vilniaus filosofinis gyvenimas“. Vakarą vedė filosofas Alvydas Jokubaitis.

► Balandžio 24 d. vyko kultūros istorijos vakaras „Vilnius Antrojo pasaulinio karo metais“. Vakarą vedė publicistas Pranas Morkus.

► Gegužės 8 d. vyko kultūros istorijos vakaras „Iš dokumentinių laidų ciklo „Augantys miestai“. Režisierius Justinas Lingys.

► Gegužės 15 d. vyko kultūros istorijos vakaras „Vilnius ir atgimimas“. Vakarą vedė filosofas Romualdas Ozolas.

► Birželio 12 d. pristatytos Jano Bułhako knygos „Šviesos estetika“ ir „Vaikystės metų kraštas“. Vakarą vedė fotografijos istorikas Stanislovas Žvirgždas.

► **Signatarų namuose** gegužės 15 d. vyko Lietuvos kultūros kongresas tema „Politinės kultūros krizė“.

► Gegužės 16 d. pritaityta prof. Vytauto Landsbergio knyga „Europos Parlamente IV/2007 m. Sausis–gruodis“. Vakarą vedė žurnalistai Virginijus Savunykas ir dr. Virgis Valentinavičius. Koncertavo kompozitorius Tomas Leiburas.

► Gegužės 22 d. vyko Ritos Vileišytės-Bagdonienės knygos „Tolimi vaizdai. Signataro dukters atsiminimai“ pristatymas. Dalyvavo Lietuvos nacionalinio muziejaus direktorė Birutė Kulnytė, prof. Jonas Aničas. Koncertavo Eglė Juozapaitienė (sopranas), Audronė Juozuskaitė (fortepijonas), Vytautas Juozapaitis (baritonas).

► Gegužės 28 d. pristatytas režisieriaus Vytauto V. Landsbergio vaidybinis filmas „Kai aš buvau partizanas“.

► **Vinco Kudirkos muziejuje** balandžio 12 d. pristatyta poetės Joanos Pėžaitienės knyga „Minčių pusny“.

► Balandžio 30 d. vyko susitikimas su vaikų poete Zita Gaižauskaite.

► Gegužės 17 d. – susitikimas su rašytoja Aldona Ruseckaite.

► Gegužės 24 d. paminėtos architekto Vytauto Landsbergio-Žemkalnio mirties 15-osios metinės.

► Gegužės 29 d. vyko „Poezijos pavasario“ renginys.

► Birželio 7 d. – dekanas, Kudirkos Naumiesčio Šv. Kryžiaus Atradimo parapijos klebono kanauninko Donato Jasulaičio 50-mečio ir kunigystės 25-mečio sukakties paminėjimas.

■ **Lietuvos dailės muziejus** balandžio mėnesį paskelbė Miko J. Šileikio ir Teofilio Petraičio premijų dailės konkurso parodos „Lietuvos tūkstantmetis“ nuostatus. Tai bus paskutinė paroda iš penkių parodų ciklo, kurį 2005–2009 m. rengia Lietuvos dailės muziejus ir Čiurlionio galerija (The Art Gallery of Čiurlionis, Inc.), veikianti Lemonte (JAV). Konkursinių parodų tikslas – pasitinkant Lietuvos vardo tūkstantmetį gaivinti ir stiprinti istorinę bei pilietinę savimonę, aktualinti Lietuvos istoriją, išskiriant simbolinius elementus, reikšmingus valstybės ir tautos savivokai, atverti kultūrinės tradicijos savitumą bei vertę ir skatinti šios tradicijos interpretacijas. Paroda LDM Radvilų rūmuose veiks 2009 m. sausio 15–kovo 16 dienomis. Konkursiniai darbai LDM bus priimami 2008 m. gruodžio 8–23 d.

► Gegužės 15–16 d. Vilniaus dailės akademijos Dailėtyros institutas ir Lietuvos dailės muziejus visuomenę pakvietė į A. ir A. Tamošaičių galerijoje (Dominikonų g. 15) vykusią mokslinę konferenciją „Meno kūrinys: paviršius, figūra, reikšmė“, kurioje pranešimus skaitė žinomi Vilniaus dailės akademijos, Kultūros, filosofijos ir meno instituto, Lietuvos dailės muziejaus, Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus menotyros specialistai.

■ Gegužės 16 d.–birželio 1 d. pirmą kartą Ukrainoje (Kijevo rusų dailės muziejuje) buvo eksponuojama Mstislavo Dobužinskio kūrinių paroda „Senoji Lietuva“. Šios parodos tikslas – supažindinti Ukrainos meno gerbėjus su dailininko kūryba, skatinti tolesnį politinį, ekonominį ir kultūrinį Lietuvos bei Ukrainos bendradarbiavimą. Parodą surengė Lietuvos dailės muziejus, Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, Kijevo rusų meno muziejus, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija ir Lietuvos Respublikos ambasada Ukrainoje. Šioje parodoje buvo eksponuojami M. Dobužinskio kūriniai, kuriuos Lietuvių fondas (JAV) padovanojo Lietuvos dailės muziejui (2007 m. šių darbų paroda veikė Vilniaus paveikslų galerijoje). Ukrainoje eksponuota paroda buvo dar papildyta klasikiniais šio dailininko XX a. pradžios Vilniaus vaizdais iš M. K. Čiurlionio muziejaus rinkinio. Ši paroda buvo vienas iš 2008 m. Ukrainoje organizuotų Lietuvos dienų renginių.

► Muziejaus padalinyje **Vilniaus paveikslų galerijoje** balandžio 23 d. vyko tradiciniai Migelio de Servanteso Savedros romano „Don Kichotas“ skaitymai, kuriuos organizavo Ispanijos Karalystės ambasada ir Lietuvos dailės muziejus. Renginio metu spektaklį „Gyvos skulptūros“ „Don Kichoto“ tema parodė Panevėžio teatro trupė „Menas“, kūrinių „Don Kichotas“ skaitė Lietuvos kultūros viceministras Gintaras Sodeika ir Ispanijos Karalystės ambasadorius Lietuvoje José Luis Solano, dalyvavo daueis kitų Lietuvoje žinomų kultūros, politikos, visuomenės veikėjų.

► Gegužės 21 d. įvyko tarptautinio poezijos festivalio „Poezijos pavasaris 2008“ vakaras, skirtas Onės Baliukonės 60-osioms

gimimo metinėms. Renginyje pristatyta Lietuvos dailės muziejaus išleista Vilniaus universiteto profesorės, literatūrologės Viktorijos Daujotytės monografija „Šokėja virš liepto per prarają“ apie poetę ir dailininkę Onę Baliukonę. Renginyje dalyvavo knygos autorė V. Daujotytė, dailininkė Sigutė Chlebinskaitė, rašytojai Marytė Kontrimaitė, Jonas Strielkūnas, Rimantas Šavelis, aktorė Rūta Stalliūnaitė, violončelininkė Ramutė Kalnėnaitė, menotyrininkas, Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys.

► Gegužės 28 d. įvyko susitikimas su menotyrininke, dr. Marija Matušakaitė. Paskutiniaisiais metais ši mokslininkė dirba ypač produktyviai. Viena po kitos pasirodo didžiulės ir Lietuvos menotyrai itin reikšmingos jos knygos: „XVI–XVIII a. portretas Lietuvoje“ (1984), „Senieji Lietuvos kunigaikščių portretai“ (1997), „Procesijų altorėliai Lietuvoje“ (1998), „Senoji medžio skulptūra ir dekoratyvinė drožyba Lietuvoje“ (1998), „Apranga XVI–XVIII a. Lietuvoje“ (2003), „Karalienė Barbora ir jos atvaizdai“ (2005). Vakaro metu visuomenei pristatyta 2007 m. išleista naujausia Marijos Matušakaitės knyga „Lietuvos skulptūra iki XVII a. vidurio“ (knygos aprėpiama erdvė – Baltarusija, Ukraina, Palenkė – šiame leidinyje autorės dėka tapo Lietuvos praeities liudytoja). Renginyje taip pat dalyvavo menotyrininkė, VDA Dailėtyros instituto direktorė dr. Rūta Janonienė, LDM direktorius Romualdas Budrys, pianistė Šviesė Čepiauskaitė.

► Birželio 19 d. atidaryta paroda „Dievai ir žmonės“ (antikos mitų ir legendų pasaulis. XVII–XVIII a. Vakarų Europos meistrų grafika LDM rinkiniuose). Paroda buvo suformuota iš Lietuvos dailės muziejuje saugomų grafikos fondų. Iš 46 tūkstančių vienetų Lietuvos dailės muziejuje saugomo grafikos rinkinio parodai kūrinius atrinko, sugrupavo ir eksponavo jos kuratorė menotyrininkė Ilona Mažeikienė. Parodos salėse lankytojai galėjo pamatyti daugiau kaip 80 įvairių Europos mokyklų raižytojų lakštų, kuriuose panaudota metalo raižybos technika (ofortas, vario raižinys, sausa adata; išimtis – vienintelis medžio raižinys).

► Birželio 21 d. (naktį iš šeštadienio į sekmadienį) galerijoje vyko Kultūros nakties „Tebūnie naktis!“ Lietuvos dailės muziejaus projekto „Nemigos aitvaras“ renginiai. 18.00–21.00 val. visuomenė buvo laukiama Lietuvos dailės (XVI–XX a. pr.) ekspozicijoje ir parodose („Stendalis, maištas ir svajonės“ (Prancūzija, Grenoblis); „Dievai ir žmonės. Antikos mitų ir legendų pasaulis. XVII–XVIII a. Vakarų Europos meistrų grafika“ (Lietuva, Vilnius). 21.00–21.45 val. vyko poezijos ir muzikos valanda „Neužmirštuolių mėlyną mėnesį“ – Juditos Vaičiūnaitės eilėraščių ciklo „Etiudai opus 10“ (pagal Frederiką Šopeną) premjera. Jos metu dvylika poezijos etiudų ir kitus poetės eilėraščius skaitė aktorė Jūratė Vilūnaitė, Šopeno preliudų ciklą grojo pianistė Šviesė Čepiauskaitė. 22.00–22.50 val. vyko dailės edukacijos ir smuiko muzikos valanda „Seno paveikslas šviesa“. Jos metu galerijoje eksponuojamus kūrinius komentavo Nadiežda Stepanova ir Agnė Andriuškevičiūtė, grojo Daiva Bendoraitytė, Dainius Puodžiukas ir Vilija Litvinavičiūtė.

► 23.00–23.50 val. vyko romantinės muzikos ir poezijos valanda, kurioje dalyvavo aktorė Birutė Marcinkevičiūtė ir Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatai Rūta ir Zbignevas Ibelhauptai. 24.00–00.50 val. vykusiam renginyje „Sename dvare“ (aristokratų salono nakties muzika ir literatūra) Šatrijos Raganos apysakos „Sename dvare“ fragmentus skaitė aktorė Birutė Marcinkevičiūtė, grojo Kristina Jaskytė. 1.00–1.45 val. skambėjo koncertas „Nakties muzikos ansambliui“, kuriame grojo Dainius

Puodžiukas (smuikas), Kęstutis Pavalkis (fortepijonas), Mantas Makrickas (altas), Gleb Pyšniak (violončelė). 2.00–2.50 val. įvykusiam renginyje „Nakties muzika grafų Chodkevičių istoriniame salone“ grojo Anastasija Govorova, Vaiva Mažulytė ir Vaidrius Smilinskas. 3.00–3.50 val. projekto „Nemigos aitvaras“ renginius Vilniaus paveikslų galerijoje užbaigė „Muzikos valanda prieš aušrą“, kurioje koncertavo Svajūnas Urnikis, Ingrida Milašiūtė ir Viktorija Gailiūtė.

► Birželio–rugpjūčio mėnesiais kiekvieną antradienį, ketvirtadienį ir šeštadienį galerijoje vyko kamerinės muzikos vakarai „Vasaros muzika“, kuriuose dalyvavo žymūs Lietuvos muzikantai. Koncertinėse programose įvairių skonių, pomėgių, amžiaus ir galimybių meno mylėtojai galėjo išgirsti tai, kas juos domina. Skambėjo iškiliasi klasicizmo, baroko, romantizmo, XX a. Vakarų Europos ir Baltijos regiono šalių bei lietuvių kompozitorių sukurti kūriniai. Koncertavo Giedrė Žiliukaitė (smuikas), Algirdas Šimėnas (smuikas), Algirdas Verbauskas (smuikas), Daiva Valentaitė (altas), Kęstutis Eidukonis (violončelė), Algirdas Dainius Misiūnas (violončelė), Andrius Žiūra (klarnetas) ir kt.

► Muziejaus padalinyje **Taikomosios dailės muziejuje** Vilniuje balandžio 15 d. Lietuvos dailės muziejus kartu su „Santaros“ žurnalo leidėjais surengė Pasaulio kultūros dienos paminėjimą. Tai progai skirtas ir renginyje pristatytas naujas „Santaros“ numeris apie Lietuvos kultūros aristokratus. Renginio metu koncertavo poeto ir filosofo Vaidoto Daunio (1958–1995) šeima, kompozitorius Giedrius Kuprevičius, Nijolė ir Vladimiras Prudnikovai.

► Birželio 21 d. (naktį iš šeštadienio į sekmadienį) Taikomosios dailės muziejuje vyko Lietuvos dailės muziejaus projekto „Nemigos aitvaras“ renginiai.

► 18.00–19.30 val. visuomenei buvo pristatytos Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų, kuriuos atidaryti planuojama 2009 m. liepos 6 d., rezidencijos istorinės ir architektūrinės raidos bei atkurtų reprezentacinių istorinių interjerų nuolatinių ekspozicijų, tarptautinių parodų „Baltų menas“, „Vavelis Vilniuje. Jogailaičių Europos ženklai“, „Lietuva senuosiuose istorijos šaltiniuose“ bei rūmų kultūrinės ir muzikinės veiklos programos. Jas komentavo Romualdas Budrys, Eduardas Kauklys, Erika Striškienė, Gintautas Striška, Vydas Dolinskas, Nelda Bagdonavičiūtė. 21.00–22.00 val. vyko LDK valdovų rūmams ir jų atkūrimui skirtų parodų „Lietuvos didžiosios kunigaikštystės valdovų rūmų radiniai“, „Atkuriamiems Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmams įsigytos ir dovanotos vertybės“, „Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius Aleksandras“ pristatymas. Renginio dalyvis po sales lydėjo ir ekspozicijas komentavo Lietuvos dailės muziejaus ir Pilių tyrimo centro „Lietuvos pilys“ specialistai, edukacinius renginius vedė Taikomosios dailės muziejaus gidai. 22.00–23.00 val. skambėjo senosios muzikos koncertas „Vasarvidžio nakties sapnas. XVI–XVII a. Europos valdovų dvaro muzika ir šokiai“. Koncertavo senojo šokio trupė „Festa Cortese“ (vadovė Alina Žutautaitė) ir ansamblis „Ludus“ iš Latvijos (programos vadovas Darius Stabinskas).

► Birželio 21 d. atidaryta paroda „Elenos pagrobimas. Vilnius, 1636“. Ji skirta pirmajai Lietuvoje pastatytai operai. Kuratoriai: Eimantas Ludavičius ir Jūratė Širvytė. Nuoširdžiai prisidėjo Ernestas Volodzka, Irma Balakaukaitė, Renata Valčik, Gintautas Žygas, senosios muzikos ir šokio ansamblis „Festa Cortese“. Muziejui parodą surengti padėjo Lietuvos meno kūrėjų asociacija. Pagrindiniai parodos rėmėjai: Lietuvos tūkstantmečio

minėjimo direkcija, Valdovų rūmų paramos fondas. Atidarymo metu visuomenę su Lietuvos valdovų dvaro muzikine kultūra Europos tradicijų kontekste supažindino prof. Jūratė Trilupaitienė.

► Muziejaus padalinėje **Radvilų rūmuose** birželio 17 d. baigiamoje eksponuoti tapytojos, dailės pedagogės, profesorės Sofijos Veiverytės retrospektyvinėje tapybos ir piešinių parodoje „Įminti žmogaus mįslę“ visuomenei pristatytas šios parodos katalogas.

► Birželio 21 d. (naktį iš šeštadienio į sekmadienį) Radvilų rūmuose 18–20 val. baigiamos rekonstruoti Nacionalinės dailės galerijos formuojamą XX–XXI a. dailės ekspoziciją ir planuojamas tarptautines, „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ programos parodas „Spalvų ir garsų dialogai. M. K. Čiurlionio ir amžininkų kūryba“ ir „Šaltojo karo metų modernizmas. Menas ir dizainas suskilusiam pasaulyje: 1945–1975“ visuomenei pristatė Nacionalinės dailės galerijos vadovė Lolita Jablonskienė. Galerijos Informacijos centro vadovė Dovilė Tumpytė supažindino su XX a. Lietuvos dailininkų kūrybos archyvu ir Informacijos centro veiklos programa. Susitikimo metu visuomenei taip pat buvo pristatyta Nacionalinės dailės galerijos ir Informacijos centro interneto svetainė <http://www.ndg.lt> bei kiti naujausi leidiniai. 20–22 val. renginio dalyviai turėjo galimybę susipažinti su muzikos ir dailės sintezės edukaciniais projektais, kuriuos parengė muziejaus Meno pažinimo centras (programos autorė Nideta Jarockienė). Ši programa kviečia į virtualią muzikinę kelionę po Nacionalinę dailės galeriją. Žiūrovams buvo pristatyta virtuali paroda „Lietuvos tapyba 1918–1940“. Skambėjo Vytauto Labučio (saksofonas) ir Indrės Stankevičiūtės (fortepijonas, vokalas) atliekami kūriniai. 22–23.45 val. rūmų lankytojai buvo pakviesti į muzikinę kelionę po virtualią dailės parodą „Lietuvos dailė: 1945–1975 m.“. Kelionėje žiūrovus lydėjo Kristupo kvinteto atliekama muzika. 23.45–24 val. rūmuose vyko meninė akcija „Šviesa naktyje“. Jos dalyviai buvo pakviesti į popieriaus gamybos dirbtuvę. Čia jie kūrė žibintus, vėliau uždegtus Radvilų rūmų kiemelyje. Per visus renginius lankytojams buvo atviros Meno pažinimo centro meno dirbtuvės. Čia besilankantieji turėjo galimybę dalyvauti centre vykstančiuose edukaciniuose užsiėmimuose.

► Muziejaus padalinio **Prano Gudyno restauravimo centro** darbuotojų grupė gegužės 7–10 d. dalyvavo ir pranešimus skaitė aštuntojoje Baltijos šalių restauratorių konferencijoje, kuri vyko Taline. Šios tradicinės tarptautinės konferencijos rengiamos kas treji metai paeilui vienoje iš Baltijos šalių sostinių. Konferencijų tikslas – aptarti kultūros paveldo būklę, jo išsaugojimo ir restauravimo svarbą, perspektyvas, uždavinius. Kiekvienoje jų nagrinėjamas kuris nors restauracinės veiklos aspektas. 2008 m. tema buvo „Išsaugojimas ir konservavimas XXI amžiuje: pažinimas, iššūkiai, nuostatos“. Talino konferencijoje dalyvavo restauravimo specialistai iš 18 pasaulio šalių.

► Muziejaus padalinėje **Prano Domšaičio galerijoje** balandžio 18 d. įvyko vakaras, skirtas skulptoriui Lionginui Garlai (1948–1983) atminti. Jis buvo ne tik talentingas kūrėjas, bet ir puikus kolega, aktyvus Klaipėdos dailės gyvenimo dalyvis, aistringas keliautojas, tiesus ir atviras žmogus, draugų dažniausiai vadintas „Alfa“.

► Vakare dalyvavo skulptoriaus artimieji, draugai, kolegos: Vida Kojelytė, Deiva Garlaitė, Algirdas Bosas, Saulius Bertulis, Simonas Donskovas, Povilas Gaidys, Laima Gedvilaitė-Sakalauskienė, Vaclovas Krutinis, Edvardas Malinauskas, Regimantas Midvikis, Vytautas Paukštė, Cezaris Rimkus, Violeta Skirgailaitė, Juozas Vosylius.

► Balandžio 30 d. atidaryta žymaus Japonijos grafiko Hiroaki Miyayama (Japonija) grafikos paroda „Pasakojimas apie Gendžį gėlių kalba“, kuri veikė iki 2008 m. birželio 8 d. ir sulaukė didelio visuomenės susidomėjimo. Tai II-osios grafikos bienalės „Now art now future“, kurią organizavo Klaipėdos kultūrų komunikacijų centras ir VŠĮ „Now Art Now Future“ vienas iš renginių „Esamas laikas“. Galerijoje buvo eksponuojamas garsiausias pastarųjų metų H. Miyayama darbas – 55 kūrinių ciklas „Pasakojimas apie Gendžį gėlių kalba“ sukurtas pagal Heiano (dabartinis Kiotas) rūmų damos, intelektualės Murasaki Chikibu (apie 973–apie 1014) „Pasakojimą apie Gendžį“ (Genji monogatari), kuris laikomas ir pirmuoju romanu pasaulinėje literatūroje, ir pirmuoju psichologiniu literatūros kūriniu. Parodos metu galerijoje buvo įgyvendinta edukacinė programa „Japonijos dailės tradicijos“ parodoje „Pasakojimas apie Gendžį gėlių kalba“.

► Gegužės 9 d.–birželio 8 d. veikė Respublikinio mokinių meninių projektų konkurso „Knyga“ paroda „Baroko knyga“. Klaipėdos Martyno Mažvydo pagrindinė mokykla respublikinį mokinių meninių projektų konkursą „Knyga“ organizuoja jau aštunti metai, o konkursui pateikti moksleivių darbai galerijoje buvo pristatomi ketvirtą kartą. Šio renginio tikslas – skatinti moksleivius domėtis knyga ir jos kūrimo procesu, ugdyti moksleivių meninius sugebėjimus, išradingumą. Dalyvauti konkurse buvo kviečiami dailės mokytojai ir 5–12 klasių mokiniai.

► Gegužės 9 d.–birželio 3 d. galerijoje veikė Klaipėdos miesto moksleivių keramikos darbų konkurso paroda, kurią surengė Klaipėdos moksleivių saviraiškos centras. Jis jau keli metai iš eilės organizuoja miesto moksleivių keramikos darbų konkursus, kurių metu atrinkti darbai eksponuojami LDM Prano Domšaičio galerijos Meno pažinimo centre. Konkurso tikslas – skatinti moksleivių kūrybinį aktyvumą, domėjimasi savo tautos kultūra, aktualizuoti keramikos meną. Šiomet parodoje dalyvavo 2–10 klasių moksleiviai iš penkių Klaipėdos miesto ugdymo įstaigų: Prano Mašiotų vidurinės mokyklos (keramikos būrelio vadovė Daiva Ložytė), Hermano Zudermano vidurinės mokyklos (mokytoja Rita Valaitienė), Maksimo Gorkio pagrindinės mokyklos (mokytoja Natalija Sviderskaja), Eduardo Balsio menų gimnazijos (mokytoja Jūratė Kavaliauskienė). Savo kūrinius eksponuoja ir moksleivių saviraiškos centro keramikos studijos „Žiezdrė“ (vadovė Vida Daukšienė) ir Tautodailės būrelio (vadovė Danutė Čirikianė) dalyviai. Kaip ir ankstesniais metais, taip ir šiemet Klaipėdos miesto moksleivių keramikos darbų konkursą rėmė galerija „Baroti“.

► Gegužės 17 d. atidaryta Prano Domšaičio kūrybos paroda „Amžinieji keleiviai“. Joje buvo eksponuojama naujausia Lietuvių fondo (JAV) dovana Lietuvos dailės muziejui – pasaulinio garso lietuvių tapytojo ekspresionisto Prano Domšaičio paveiksłai. Paroda veikė iki 2008 m. rugsėjo 1 d.

► Be jau 1989–2001 m. laikotarpyje perduotų 530 dailininko kūrinių, 2007 m. Lietuvių fondas muziejui padovanojo dar 135 jo paveiksłus, sudarančius kūrybos „aukso fondą“.

► Naujų gautų P. Domšaičio kūrinių parodas iš pradžių surengus Lietuvos dailės muziejuje Vilniuje ir Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje Kaune, jie atkeliavo į Klaipėdą, Prano Domšaičio galeriją. Pasibaigus parodai, čia eksponuoti paveiksłai, pastelės, akvarelės ir piešiniai papildė nuolatinę dailininko kūrybos ekspoziciją Prano Domšaičio galerijoje.

► Gegužės 18-ąją Tarptautinės muziejų dienos proga galerijoje viekančioje parodoje „Amžinieji keleiviai“ buvo rengiamos nemokamos ekskursijos „Prano Domšaičio kūrybos keliais“.

Ekskursijas vedė galerijos vedėja dailėtyrininkė Kristina Jokubičiienė. Buvo demonstruojamas Lietuvių fondo (JAV) sukurtas dokumentinis filmas „Aš visada kelyje“, skirtas Prano Domšaičio kūrybai.

► Gegužės 31 d. galerijos Didžiajame kiemelyje įvyko baigiamasis „Poezijos pavasario 2008“ renginių Klaipėdoje vakaras. Jame dalyvavo būrys Klaipėdos, Kauno, Vilniaus poetų, svečiai iš Latvijos, Rusijos, Airijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų.

► Birželio 5–16 d. veikė iliustracijų ir autorių lėlių paroda „Ermitai. Peterburgo pasaka“. Vėl „Tarptautinis kultūros ir meno centras“ joje pristatė unikalius Rusijos dailininkų, garsių iliustratorių Olgos Popugajevos ir Dmitrijaus Nepomniščij darbais – knygos „Ermitai. Peterburgo pasaka“ iliustracijas ir autorines lėles, sukurtas pagal šias iliustracijas. Ši paroda buvo vienas iš „Tarptautinio kultūros ir meno centro“ renginių, skirtų Tarptautinei vaikų gynimo dienai ir Skaitymo metams. 2008 m. pradžioje paroda buvo eksponuota Ermitaže (Sankt Peterburgas, Rusija). Lietuvoje paroda surengta bendradarbiaujant su kompanija „Ermit Park“.

► Birželio 12 d. galerijoje atidaryta Klaipėdos Adomo Brako dailės mokyklos meninio projekto, kurį ši mokykla įgyvendino 2008 m. pradžioje, paroda „Miestas ir žmonės“. Projekte dalyvavo daugiau kaip 250 moksleivių, kūrybiniam darbui vadovavo įvairių dailės specialybių mokytojai. Vienas iš projekto tikslų buvo pagarbos ir meilės gimtojo miesto istorijai, jo kultūros paveldui ugdytas tarp jaunimo, įvairių sričių – dailės, teatro, istorijos, meno istorijos integravimas į mokymo procesą, sąsajų tarp miesto ir jo veidą nuolat keičiančių gyventojų kartų, atskleidimas.

► Parodoje buvo pristatomi projekto „Miestas ir žmonės“ metu Adomo Brako dailės mokyklos mokinių sukurti darbai: koliažai, grafikos darbai, atlikti įvairiomis technikomis, tapyba, architektūros ir skulptūros projektai.

► Birželio 20 d. visuomenei pristatyta Aleksandro Makovėjaus (Alexandru Macovej, Moldova) tapybos ir kaligrafijos paroda. A. Makovėjus gimė 1954 m. Jis yra Moldovos dailininkų sąjungos ir Tarptautinės IAA–AIAP UNESCO dailės asociacijos narys, nuo 1978 m. A. Makovėjus rengia personalines bei dalyvauja grupinėse parodose savo šalyje ir užsienyje. Parodoje Klaipėdoje eksponuojami kūriniai atskleidė turtingą autoriaus vaizduotę ir meistrišką įvairių technikų jungimą.

► Muziejaus padalinio **Laikrodžių muziejaus** kiemelyje Klaipėdoje birželio 21 d. vyko vasaros saulėgražos renginys „Jau aušt aušružė“ (iš ciklo „Saulės takas ratu“). Muziejuje tokia popietė surengta jau aštuntą kartą. Tradicinis folkloro projektas „Saulės takas ratu“ šiemet įgavo naują atspalvį – jame dalyvauja modernaus folkloro atstovai iš Vilniaus – grupė „LIBERTE“.

► Muziejaus padalinyje **Palangos gintaro muziejuje** 2007 m. gruodžio 21 d.–2008 m. balandžio 30 d. veikė gintaro meistrės Irenos Pakutinskienės darbų paroda. Joje buvo pristatyti naujausi I. Pakutinskienės juvelyrikos darbai, pasižymintys ypatingu natūralaus gintaro bei metalo komponavimo būdu. Taip pat eksponuoti metaliniuose pynimuose įrėminti gintaro papuošalai, gamtos elementus atkartojantys suvenyrai. Šioje parodoje buvo ir Felikso, Tomo, Klaido Pakutinskių originalių, baltiškų elementų turinčių ir įdomiais sprendimais išsiskiriančių gintaro dirbinių.

► Gegužės 16 d. Palangos miesto savivaldybė ir Lietuvos dailės muziejus kurortinio sezono pradžiai miestiečius ir kurorto svečius pakvietė į atnaujintą ir išplėstą Skulptūrų parką, kuris 1982 m. įkurtas prie Vytauto ir J. Simpsono gatvių sankryžos. Šiemet

skvere buvo nutiesti reprezentaciniai takai, o skulptūrų ekspozicija papildyta naujais kūriniais. Nuo vasaros sezono pradžios Skulptūrų parke buvo eksponuojami pripažintų Lietuvos skulptorių Kazio Kisieliaus, Broniaus Vyšniausko, Leono Vytauto Striogos, Bronislovo Zalenso, Alberto Donato Belevičiaus, Vaclovo Krutinio, Aloyzo Toleikio, Antano Žukausko, Dalios Onos Matulaitės ir kitų autorių kūriniai. Šalia jų pirmą kartą eksponuotos garsaus Lietuvos dailininko Vytauto Kazimiero Jonyno keturios skulptūrinės plastikos figūros „Moteris su knyga“, „Pramonė“, „Moteris su veidrodžiu“, „Moters figūra“, sukurtos išveivijoje (Niujorkas, JAV). Rekonstruotą Palangos miesto Skulptūrų parko ekspoziciją praturtino ir užsienio skulptorių iš kaimyninių Latvijos, Estijos, Ukrainos ir Armėnijos šalių vertingi kūriniai.

► Gegužės 16 d. Palangos kurortinio sezono pirmą dieną Gintaro muziejuje atidarytos dvi parodos: „Grafai Tiškevičiai Palangoje“ (lietuvių ir anglų kalbomis) ir tautodailininko, gintaro meistro Alberto Žulkaus kūrybos paroda „Saulės akmenų taku“, skirta jo kūrybinės veiklos 50-mečiui.

► Paroda „Grafai Tiškevičiai Palangoje“ išsamiai pristato grafų gyvenimą Palangoje ir jų nuopelnus kurortui. Atskleidžiama keletas aspektų: „Grafai Juozapas ir Sofija Tiškevičiai. Palangos kurorto sukūrimas“; „Grafai Feliksas ir Antanina Tiškevičiai. Naujosios rezidencijos sukūrimas“; „Grafų vasaros Palangoje“; „Grafų Tiškevičių Palangos kurorto plėtros projektai“. Parodos koncepciją sukūrė dailėtyrininkas Romualdas Budrys ir istorikas Saulius Striuogaitis. Paroda veiks iki 2009 m. gegužės 10 d.

► Tos pačios dienos (gegužės 16) pavakaryje muziejaus Židinio menėje vyko albumo „Palangos botanikos parkas ir rūmai“ su-tiktuvės, kuriose dalyvavo leidinio rengėjai ir autoriai: Romualdas Budrys, Sigita Bagužaitė-Talačkienė, Saulius Striuogaitis, Antanas Sebeckas, Vladas Žulkus ir kt. Albumą išleido spaustuvė „Druka“ (Klaipėda). Pasibaigus šiam renginiui, muziejaus lankytojai buvo pakviesti į ekspozicijų sales, kur vyko specialiai kurortinio sezono atidarymui skirti muzikos ir edukaciniai renginiai.

► Muziejaus padalinyje **Miniatiūrų muziejuje** Juodkrantėje gegužės 30 d. Neringos vasaros sezono šventės proga atidarytos dvi kurortinio sezono parodos: Japonijos dailės klasiko Hiroshige Ando medžio ražiniai „53 Tokaido trakto stotys“ (paroda veikė iki rugpjūčio 31 d.) ir Lietuvos gintaro meistro tautodailininko Vladimiro Ovčnikovo (g. 1970 m.) autorių darbų paroda „Gintaro miniatiūros“. Jo darbuose itin ryškiai atsiskleidžia fantazija, matyti, kad autorius gerbia gintarą ir stengiasi išlaikyti jo savitumą, sukurtą gamtos per milijonus metų.

■ **M. K. Čiurlionio dailės muziejuje** balandžio 24 d. vyko Juozo Gruodžio konservatorijos moksleivių koncertas „Nuo Johanno Sebastiano Bacho iki Sergejaus Prokofjevo“.

► Gegužės 9 d. surengtas Vytauto Landsbergio knygos „Visas Čiurlionis“ pristatymas. V. Landsbergio knyga „Visas Čiurlionis“ apima bent dvi–tris monografijas ir atskiras studijas-apybraižas. Tai muzikologo ir kultūros istoriko kelių dešimtmečių tyrinėjimai gilinantys į M. K. Čiurlionio gyvenimą bei jo muzikos, dailės ir literatūros darbus šių kilmės, turinio bei prasmės požiūriu.

► Gegužės 30 d. įvyko katalogo „Martyno Meškausko (1974–2002) kūryba“ pristatymas. M. Meškausko ikonografija, vaizdinių pasaulis daugiausiai priklauso belle époque, art nouveau, XIX a. pabaigos–XX a. pradžios sandūros meninėms idėjoms. Jis įstrigo, gal tiksliau stabtelėjo, modernizme, ankstyvojoje fazėje, nors buvo mėginta eiti toliau. Talentingas menininkas grojo ir kūrė muziką, eilėraščius, grafikos bei tapybos darbus.

- ▶ Birželio 11 d. pristatyta dr. Aldonos Snitkuvienės knyga „Biržų grafai Tiškevičiai ir jų palikimas“. Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus leidinys supažindina ne tik su grafų Tiškevičių šeimos istorija, bet ir išlikusiu jų meniniu palikimu. Biržų Tiškevičiai garsėjo mecenatyste, kolekcionavimu ir moksline veikla. Jie palaikė vieni kitus, skatino reikšmingiems mokslu ir kultūros darbams, leido knygas, kaupė kolekcijas. Grafų įnašas į Lietuvos kultūrą akivaizdus.
- ▶ Muziejaus padalinyje **M. Žilinsko dailės galerijoje** balandžio 8–13 d. buvo demonstruojamas pats ilgiausias kino istorijoje garsaus vokiečių režisieriaus Rainerio Wernerio Fassbinderio filmas, sukurtas pagal Alfredo Dioblio romaną „Berlynas. Aleksandro aikštė“ (1978–1980 m.).
- ▶ Gegužės 7 d. įvyko grafikos bienalės „Now Art Now Future“ parodos atidarymas. Garsi Rusijos menininkė Olga Tobreluts pristatė instaliaciją „Pasikeitimas“ („Substitution“). Tai grafinis ansamblis iš vaizdo projekcijos, kurioje rodomos nufilmuotos miegančių vyro ir moters figūros, bei penkių 150X150 monochrominių spaudų išdėliotų vienas priešais kitą. Olgos Tobreluts meninis universalumas yra unikalus. Jam teikia energijos impulsai atėję iš antikos, klasicizmo epochų, mitologijos, mados pramonės, reklamos industrijos blizgių ir viliojančių vaizdų. Menininkės darbuose susipina tradiciniai meno istorijos žanrai ir šiuolaikinių masinės informacijos priemonių kultūros intensyvumas.
- ▶ Gegužės 8 d. surengtas vokiečių tapytojo Heinz-Hermann Jurczek parodos atidarymas. Ekspozicijoje dvidešimt naujausių didelio formato drobių ir daugiau nei dvidešimt kūrinių ant popieriaus. Jurczekas siekia atnaujinti abstrakčią tapybą, pasitelkdamas naują regėjimo patirtį. Inspiracijų semiasi iš dialogo su abstrakcionizmo tradicija. Be to, jis gauna impulsų iš urbanistinės aplinkos, metropolijų architektūros, transporto tinklų ir kartografijos. Jurczeko tapyboje šiandien dominuoja netaisyklingos, judrios, besikeičiančios formos ir ryškios fluorescencinės, kone signalinės spalvos.
- ▶ Birželio 12 d. įvyko parodos „Art Nouveau ir Art Deco Olandijoje. 50 dizaino metų: 1885–1936“ atidarymas. Paroda parengta iš Drentės muziejaus (Drents Museum) Assene rinkinių. Ekspozicijoje – ryškiausi dviejų stilių, sukrėtusių Europos meną XIX–XX amžių sandūroje, pavyzdžiai – baldų, interjero puošybos detalės, grafikos, spaudos darbai, plakatai.
- ▶ Muziejaus padalinyje **Paveikslų galerijoje** (K. Donelaičio g. 16) balandžio 13 d. surengtas susitikimas su „meno ekspertu“ išėivių dalei skirtoje ekspozicijoje. Edukacinis projektas „Valanda su meno ekspertu“ pristatė specialiai šiai ekspozicijai parengtą programą „Lietuviai pasaulyje arba menas ir „čėmodanas““.
- ▶ Balandžio 29 d. pradėjo veikti paroda „Geriausias 2007-ųjų metų kūrinys“. Tai kasmetinė Kauno dailininkų paroda, kuri surengta jau devintą kartą. Ekspozicijoje, kaip ir kasmet, gausu įvairių temų bei stilistikos kūrinių.
- ▶ Gegužės 11 d. „meno ekspertas“ sukviėtė į edukacinę programą, specialiai parengtą parodai „Geriausias 2007 metų kūrinys“.
- ▶ Gegužės 23 d. įvyko parodos „Geriausias 2007 metų kūrinys“, šiemet skirtos Kauno miesto savivaldos 600 metų jubiliejui, laureatų paskelbimas.
- ▶ Birželio 6 d. surengtas Kęstučio Grigaliūno parodos „Regėjimo vienaikiškumas“ atidarymas. Tai didelio formato tapybos darbų ciklas pradėtas Strasbure (2005) ir vadintas „Skrydžiu“. Šią parodą papildė „Žaidimų stalas“. Tai 144 štampukai ir keturios spalvos (juoda, mėlyna, žalia ir raudona), suteikiantys žiūrovui galimybę susikurti iš pateikiamų įvairiausių vaizdinių ir tekstų sau norimą informacinį pavidalą. Tai labai artimai susiję su jaunimo ypač mėgiamais gatvės menais: graffiti, stick art.
- ▶ Muziejaus padalinyje **Istorinėje LR Prezidentūroje** (Vilniaus g. 33) gegužės 23 d. įvyko archyvinių fotografijų parodos „Miesto ir valstybės šventės Laikinojoje sostinėje“ atidarymas. Prezidentūros sodelyje sumontuotuose lauko stenduose galima pamatyti, kaip miestiečiai švėsdavo miesto ir valstybės šventes ir kaip per jas formavo savo tapatybę Kaunui būnant sostine.
- ▶ Muziejaus padalinyje Keramikos muziejuje (Rotušės a. 15) balandžio 4 d. surengtas Estijos ir Latvijos keramikų sukurtų darbų parodos atidarymas. Ekspozicijoje savo kūrinius pristatė penkios latvių menininkės: Sanita Mickus, Ineta Greiža, Vita Valdmane, Kristine Lazdane, Anda Poikane bei penki Estijos keramikai: Tiina Kaljuste, Ingrid Allik, Viive Valjaots, Kersti Laanmaa ir Kaie Pungas.
- ▶ Parodos autoriai, naudodami įdomias ir sudėtingas technologijas, atskleidžia plačias keramikos meno išraiškos erdves.
- ▶ Gegužės 16 d. pradėjo veikti VDA Kauno dailės instituto keramikos ir stiklo specialybių studentų baigiamųjų darbų paroda.
- ▶ Birželio 27 d. duris atvėrė VDA Kauno dailės instituto dėstytojų ir studentų darbų paroda.
- ▶ Muziejaus padalinyje **A. Žmuidzinaučiaus kūrinių ir rinkinių muziejuje** (V. Putvinskio g. 64) gegužės 22 d. įvyko tapybos kūrinių parodos „Nuo „Brazilkos“ iki „mažojo Paryžiaus“, pristatančios tarpukario Kauną ir skirtos Kauno miesto savivaldos 600 metų jubiliejui paminėti, atidarymas. Atkurtos Nepriklausomybės laikotarpiu surengta pirmoji tokio pobūdžio paroda atspindi tiek žymias, istorines Kauno vietas, tiek laikui bėgant primirštus ar pasikeitusius miesto veido bruožus. Ekspozicijoje žinomų ir mažiau girdėtų menininkų darbai – Antano Gudaičio, Antano Samuolio, Leonardo Kazoko, Jono Buračo, Jono Kuzminskio, Jono Vaičio ir kitų. Jie pasiūlė vizualinę kelionę po įvairius miesto centro ar priemiesčių kampelius, pateikė efektingų panoraminį vaizdų nuo Aleksoto ar Žaliakalnio.
- ▶ Muziejaus padalinyje **A. ir P. Galaunių namuose** (Vydūno al. 2) balandžio 11 d. surengtas Deltuvos kultūros almanacho pristatymas.
- ▶ Balandžio 14 d. įvyko A. Kačanausko muzikos mokyklos fortepijono klasės mokinių koncertas.
- ▶ Balandžio 15 d. koncertavo I-os muzikos mokyklos mokytojos R. Matulionienės fortepijono klasės mokiniai.
- ▶ Balandžio 18 d. surengtas Sofijos Rickevičiūtės tapybos parodos „Kalbėjimas su rože“ atidarymas. Rašytojo, diplomato, lietuvių parodų organizatoriaus užsienyje Jurgio Savickio giminaitės S. Rickevičiūtės kūryboje dominuoja poetiški, laisvu impulsyviu potėpiu tapyti darbai. Jos kūriniuose sklaido sakrali dvasia, jau seniai tapusi skiriamuoju šios dailininkės ženklu.
- ▶ Balandžio 28 d. vyko Lietuvos muzikos akademijos dėstytojos docentės J. Bukauskaitės vokalinio dainavimo klasės studentų koncertas.
- ▶ Balandžio 29 d. koncertavo J. Gruodžio konservatorijos dėstytojos metodininkės L. Aksamitauskienės mokiniai.
- ▶ Gegužės 13 d. įvyko Kauno apskrities Juozo Naujalio muzikos gimnazijos mokinių koncertas „Tau mamyte visos gėlės“.
- ▶ Gegužės 14 d. vyko Kauno apskrities Juozo Naujalio muzikos gimnazijos mokytojos R. Šerkšnytės mokinių M. Janušaičio ir S. Nosovaitės koncertas.
- ▶ Gegužės 15 d. koncertavo I-osios muzikos mokyklos mokytojos

O. Baranauskienės ir Kauno Miko Petrausko muzikos mokyklos mokytojos V. Magylytės mokiniai.

► Gegužės 23 d. įvyko Juozo Gruodžio konservatorijos auklėtinių fortepijoninės muzikos koncertas. Dalyvavo G. ir Dž. Gurskytės, absolventė P. Gudinitė ir dainininkė J. Šalčiūtė.

► Gegužės 28 d. surengtas Kauno Miko Petrausko muzikos mokyklos fleitininkų koncertas, skirtas Tėvo dienai.

► Birželio 6 d. vyko docentės dr. Anelės Butkuvienės paskaita „Rašytojos Onos Pleirytės-Puidienės gyvenimo drama“.

► Birželio 13 d. įvyko „Suzuki“ mokyklos mokinės Žemynos Liutkevičiūtės trečio sąsiuvinio fortepijoninis rečitalis.

► Birželio 18 d. surengtas Emilijos Jėzualdos Jaudegytės akvarelės parodos „Fragmentai“ atidarymas.

► Muziejaus padalinyje **L. Truikio ir M. Rakauskaitės namuose** (E. Fryko g. 14) balandžio 3 d. vyko dr. Rimos Valinčiūtės paskaita Sedos „Klūpantis Kristus“.

► Balandžio 30 d. surengta dr. Jolantos Zabulytės paskaita „Senieji Europos ir Lietuvos sakraliniai paminklai“.

► Muziejaus padalinyje **Vytauto Kazimiero Jonyno galerijoje** (M. K. Čiurlionio g. 41, Druskininkai) gegužės 23 d. atidaryta Magdalenos Birutės Stankūnienės (JAV) kūrinių paroda „Pasaulio skliautai“. Parodoje, šalia įsimintino raižinių ciklo „Iš kelionių“, eksponuojamas teptuku įamžintas gražiausių gėlių žiedynas.

► Gegužės 30 d. įvyko Vytauto Kazimiero Jonyno grafikos ir akvarelų parodos „Nuo Kauno iki Niujorko“ atidarymas.

■ **Kauno apskrities Pedagoginiame muziejuje** balandžio 12 d. vyko vaikų koncertas pagal Šiniči Suzuki bei Kotrynos Lipavičiūtės smuiko rečitalis.

► Balandžio 12 d. atidaryta Kauno moksleivių techninės kūrybos centro meninės fotografijos studijos „Kadras“ narės Aušros Lekauskaitės personalinė fotografijos paroda „Nida. Sezono pabaiga“.

► Balandžio 22 d. surengtas etikos konkursas Kauno miesto moksleiviams „Kiekviena gyvybė yra šventa“.

► Balandžio 29 d. vyko Kauno miesto technologijos mokytojų metodinio būrelio kūrybinių darbų parodos, skirtos Motinos dienai paminėti, atidarymo renginys.

► Gegužės 6 d. – Kauno miesto „Montesori“ darželio-mokyklos „Žiburėlis“ Kauno miesto darželių ankstyvojo ir ikimokyklinio amžiaus vaikams skirtų ugdymo priemonių parodos atidarymas.

► Gegužės 13 d. muziejuje vyko Kauno miesto mokyklų pradinė klasių mokytojų meninės raiškos kūrybinės grupės 5-erių metų veiklos parodos „Meninis tautinis ugdymas – kryptis į visavertį gyvenimą“ atidarymo renginys.

► Gegužės 22 d. muziejuje vyko literatų klubo „Tarp eilučių“ stilizuotas poezijos spektaklis „Pakalbėkime apie meilę“, skirtas senovės lietuvių meilės deivei Mildai.

► Gegužės 24 d. Tėvynės pažinimo draugijos Kauno skyrius ir Kauno apskrities pedagoginis muziejus surengė respublikinę metodinę-praktinę konferenciją „Meno įtaka moksleivio asmenybės formavime“. Konferencijos dalyviams buvo pristatyta KAPM muziejininkų kūrybinė, edukacinė-projektinė, muziejinė veikla, Kauno apskrities pedagoginio muziejaus istorija (muziejininkė G. Mackevičiūtė). Pranešimus „Menas kaip gyvenimo išraiška“, „Patriotinis vaikų ir jaunimo ugdymas“, „Meno vaidmuo auklėjant asmenybę“ ir kt. skaitė profesoriai J. Minkevičius (Vytauto Didžiojo universitetas), O. Voverienė (Vilniaus universitetas), Vilniaus M. K. Čiurlionio, Panevėžio „Žemynos“ gimnazijų, Kauno Sakralinės muzikos ir kt. mokyklų mokytojai. Diskutuota dėl liau-

dies, profesionalaus ir mėgėjiško meno vietos vaikų ir jaunimo dorinio, tautinio ugdymo procesuose.

► Gegužės 28 d. muziejuje surengtas Šiniči Suzuki mokyklėlės moksleivių baigiamasis koncertas.

► Gegužės 29 d. vyko Kauno apskrities pedagoginio muziejaus vykdomo projekto „Kūrybinės dirbtuvės – mokymo priemonės vakar ir šiandien“ atidarymo renginys. Pristatytos senosios mokymo priemonės, parengta interaktyvi paroda iš muziejaus fondų „Senosios mokymo priemonės“. Renginyje dalyvavo J. Grušo, „Atžalyno“ ir „Žiburio“ vidurinių mokyklų mokytojai bei moksleiviai, kurie, apžiūrėję ekspoziciją, susipažinę su senosiomis mokymo priemonėmis, pasidalijo į komandas ir muziejaus kiemelyje kūrė mokymo priemones.

► Gegužės 30 d. vyko Kauno miesto technologijos mokytojų metodinio būrelio moksleivių kūrybinių darbų parodos, skirtos Motinos dienai paminėti, uždarymo renginys.

► Birželio 3 d. – Kauno miesto moksleivių Geografijos olimpiados apdovanojimų įteikimo renginys.

► Birželio 1 d. muziejuje atidaryta Kauno apskrities V-ojo mažųjų kūrėjų sambūrio „Kas krinta širdelėn – virsta žodeliais“ vaikų žodinės kūrybos paroda.

► Birželio 9 d. – J. Grušo vidurinės mokyklos pradinė klasių mokinių dailės ir technologijų darbų paroda.

► Birželio 13 d. vyko Kauno apskrities V-ojo mažųjų kūrėjų sambūrio „Kas krinta širdelėn – virsta žodeliais“ vaikų žodinės kūrybos parodos atidarymo renginys, aptarimas ir knygelės pristatymas.

► Birželio 19 d. – Kauno apskrities pedagoginio muziejaus vykdomo projekto „Kalendorinės šventės tradicijų ir inovacijų kryžkelėje“ renginys „Popietė Joninių belaukiant“. Į Kauno apskrities pedagoginio muziejaus kiemelyje vykusią šventę „Popietė Joninių belaukiant“ rinkosi jaunimas. Kartu su Kauno apskrities pedagoginio muziejaus darbuotojais ir šventės vadove Aušra Čerkauskienė vaikai mokėsi pinti Joninių vainikus, žaidė įvairius žaidimus, dalijosi burtų ir ritualų paslaptimis.

■ **Kauno IX forto muziejuje** balandžio 7–11 dienomis vyko renginių savaitė, skirta balandžio 11-ajai – Tarptautinei koncentracijos stovyklų kalinių išlaisvinimo dienai – paminėti. Ta proga buvo rodomi filmai: „Karas ir atmintis“, „Saulėlydis Lietuvoje“, „Kauno getas. Sudėginta istorija.“ ir „Šindlerio sąrašas“. Muziejininkė Janina Baršauskaitė skaitė pranešimą „Koncentracijos stovyklos Lietuvoje nacių okupacijos metais“. Lankytojai susipažino su šiai progai skirta paroda „Koncentracijos stovyklos Lietuvoje nacių okupacijos metais“. Renginių savaitėje apsilankė Sargėnų, Veršvų, Milikonų vidurinių mokyklų, Lapių pagrindinės mokyklos mokiniai.

► Balandžio 11-ąją muziejuje įvyko renginys, skirtas Tarptautinei koncentracijos stovyklų kalinių išlaisvinimo dienai paminėti. Renginį vedė aktorius Petras Venslovas, sveikinimo žodį į renginį atvykusiems buvusiems koncentracijos stovyklų kaliniams tarė muziejaus direktorė Julija Menciūnienė. Dalyvavo svečiai iš Vilniaus, Klaipėdos ir Kauno – buvę Vokietijos, Baltarusijos, Alytaus, Ežerėlio koncentracijos stovyklų ir Kauno geto kaliniai, taip pat ir Nacizmo aukų, buvusių koncentracijos stovyklų kalinių Lietuvos sąjungos pirmininkas Ivano Bondarenko, kuris perskaitė pranešimą apie sąjungos veiklą. Renginyje dalyvavo Kauno IX forto kameroje 1941 m. liepos 27 d. gimusi Aldona-Valentina Tamošiūnienė, kuri pristatė atsiminimų knygą „Ražiškių kaimas“. Renginio dalyviai susipažino su muziejaus ekspozicijomis,

parodomis, masinių žudynių vietoje padėjo gėles nacizmo aukų atminimui.

► Gegužės 6 d. vyko renginys, skirtas Prancūzijos žydų deportacijos ir žūties 64-osioms metinėms. Literatūrinę-meningą kompoziciją atliko Kauno Kalniečių vidurinės mokyklos mokiniai, aktorius Petras Venslovas, smuikininkas Chaimas Šusteris. Renginyje dalyvavo Prancūzijos nužudytų žydų sūnų ir dukterų asociacijos Konvojus Nr. 73 prezidentė p. Louise Cohen, asociacijos nariai, Prancūzijos ambasados Lietuvoje vicekonsulas Jean-Max Viennot, Kauno žydų bendruomenės atstovai.

► Gegužės 17 d. muziejuje vyko tarptautinis projektas „Muziejų naktis Kauno IX forto muziejuje“. Teatralizuotame karo istorijos renginyje dalyvavo Lietuvos, Latvijos ir Rusijos karo istorijos klubai, kurie žiūrovų akyse atkūrė Pirmojo ir Antrojo pasaulinių karų mūšius bei supažindino su užmirštų epochų karybos istorija. Žiūrovai buvo vaišunami kareiviška koše, dalyvavo tvirtovės lobio paieškoje paslaptinguose IX forto labirintuose bei galėjo pasigrožėti naktine Kauno panorama.

► Gegužės 21 d. muziejuje vyko Kauno IX forto muziejaus ir Igarokos tremtinių brolijos organizuotas renginys „Ten tavo vaikai ištremtieji keliavo basi, alkani...“ skirtas Didžiosios tremties 60-osioms metinėms. Vyko Veršvų bendrojo lavinimo vidurinės mokyklos moksleivių akcija „Erškėčiuotas kelias“. Šios mokyklos mokiniai atliko literatūrinę kompoziciją „Tremties kelias“. Maldą už mirusiuosius kalbėjo Šilainių parapijos klebonas Emilis Jotkus. Pranešimą „Atmintis gyva“ skaitė Igarokos tremtinių brolijos pirmininkė Aldona Krinickienė. Kompaktinį diską „Tremtinio godos“ pristatė Kazimieras Putna. Koncertavo ansamblis „Kauno senjorai“ (vad. Antanas Česas). Knygą „O mes ar sugrįšim...“ apie Igarokos tremtinius pristatė Vytautas Putna. Vyko Ukmergės Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos choro „Tremtinys“ koncertas (vad. Julija Juodienė). Dalyvavo buvę tremtiniai, Kauno m. savivaldybės atstovai, LR Seimo nariai, kauniečiai. Veikė paroda „Pasakyk man už kokias nuodėmes tas žmogus niekad negyvens“ pasakojanti apie vaikus, mirusius tremtyje, 1948 m. traūkio katastrofą.

► Birželio 13 d. muziejuje vyko renginys „Po Šiaurės žvaigždėm“, skirtas Gedulo ir vilties dienai paminėti. Maldas už mirusiuosius kalbėjo monsinjoras Lioginas Vaičiulionis, smuiku griežė buvęs Sibiro lagerių kalinys Mikas Balnys, savo kūrybos poeziją skaitė Norilске nužudyto kapitono Liudviko Literskio dukra Violeta Literskytė-Zabielskienė. Koncertavo Seirijų (Lazdijų r.) moterų etnografinis ansamblis (vad. Nijolė Lepeškienė). Renginyje dalyvavo buvę tremtiniai, politiniai kaliniai, Norilске žuvusių karininkų artimieji, Kauno mokyklų moksleiviai, kauniečiai. Atidaryta Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro parengta paroda „Tremtinė Motina“.

■ Lietuvos aviacijos muziejaus parengta kilnojamoji paroda „Atlanto nugalėtojai F. Vaitkui – 100“ (parodos kuratorius – vyresnysis muziejinkas J. Čepas) balandžio 2 d. atidaryta Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje. Parodoje eksponuotos unikalios, anksčiau nedemonstruotos nuotraukos, dokumentai, gauti iš JAV gyvenančio F. Vaitkaus sūnaus Filipo. Taip pat pristatytas J. Čepo ir S. Dargio dokumentinis filmas apie F. Vaitkų. Baigta eksponuoti Karo akademijoje paroda birželio 3 d. buvo pristatyta ir toliau demonstruojama Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino štabo batalione.

► Balandžio 11 d. vyko renginys kosmonautikos dienai paminėti „Nepilotuojami ir pilotuojami skrydžiai į Mėnulį“. Aviacijos

istorijos skyriaus vedėjas G. Ramoška papasakojo apie JAV ir SSRS kosminių aparatų skrydžius į Mėnulį, pilotuojamų „Apolono“ erdvėlaivių skrydžius ir astronautų nusileidimus Mėnulyje. Buvo demonstruojama vaizdo medžiaga ir nuotraukos. Renginyje dalyvavo aviacijos veteranai, moksleiviai, muziejinkai.

► Balandžio 18 d. LAM surengtos atviros 2008 m. Kauno miesto moksleivių stendinių modelių pirmenybės. Kasmet šiose pirmenybėse dalyvauja aviamodeliavimo būrelių nariai ir pavieniai entuziastai. Komisija iš muziejaus darbuotojų, būrelių instruktorių ir patyrusių aviamodeliuotojų vertina dalyvių padarytų lėktuvų modelių detalumą, tikslumą, surinkimo ir dažymo kokybę. Nugalėtojai apdovanoti pirmenybių diplomais bei atminimo dovanėlėmis. Dalyviai apžiūrėjo muziejaus ekspoziciją, turėjo galimybę išbandyti skrydžių imitatorių. Po pirmenybių modeliai demonstruojami muziejaus lankytojams specialiai šiam renginiui skirtoje parodoje.

► Balandžio 25 d. – Vilniaus Gedimino technikos universiteto A. Gustaičio aviacijos instituto diena Lietuvos aviacijos muziejuje. Pasinaudoję galimybe laisvai tūpti ir leistis puikiai funkcionuojančiame Kauno S. Dariaus ir S. Girėno aerodrome (beje, viename seniausių Rytų Europoje) ir besiribojančiu su LAM, instituto dėstytojais ir studentais į renginį atskrido penkiomis mokomosiomis „Cessnomis“. Jie susirinkusiems moksleiviams išsamiai papasakojo apie stojamuosius egzaminus, specialybes, mokymosi sąlygas ir trukmę, studentų galimybes dalyvauti sporto ir kultūros veikloje, gyvenimo sąlygas bendrabučiuose, įsidarbinimo perspektyvas baigus institutą, atsakė į susirinkusiųjų pateiktus klausimus. Renginio dalyviams teko proga išsamiai susipažinti su studentų mokymui naudojama technika, o vėliau – ir paskraidyti mokomaisiais lėktuvais „Cessna“. Pokalbiai su moksleiviais ir renginio dalyviais tęsėsi iki vėlaus vakaro – dalyviai nenorėjo išsiskirstyti.

► Gegužės 9 d. paminėtos Lietuvos sklandymo pradininko ir įžymaus sklandytuvų konstruktoriaus Broniaus Oškino 95-osios gimimo metinės. Aviatorių memoriale prie konstruktoriui skirtos atminimo lentos padėta gėlių. Po to muziejaus salėje apie Broniaus Oškino veiklą ir kūrybą pasakojo G. Ramoška, J. Balčiūnas, R. Kavaliauskas, konstruktoriaus artimieji. Demonstruotas dokumentinis filmas ir nuotraukos. Renginyje dalyvavo jaunieji sklandytojai, aviacijos veteranai, aviamodeliuotojai. LAM sukaupia didelę Br. Oškino konstrukcijų kolekciją, kuri renginio dalyviams paliko labai gerą įspūdį.

► Gegužės 30 d. vyko aviakonstruktoriaus, Karo aviacijos viršininko brigados generolo Antano Gustaičio 110-ųjų gimimo metinių paminėjimas S. Girėno tėviškėje, esančioje Šilalės rajone, Vytogaloje. Į šventę Telšių aeroklubo lėktuvu „VILGA 35A“ atskrido Žemaičių kultūros draugijos pirmininkas Žemaičių „Alkos“ muziejaus direktorius Stasys Kasparavičius ir Telšių apskrities viršininkas Romualdas Vasiliauskas. Minėjime dalyvavo Šilalės savivaldybės mero pavaduotojas Jonas Gudauskas, Šilalės Stepono Dariaus ir Stasio Girėno vidurinės mokyklos direktorius Arūnas Aleksandravičius, Kauno TKC direktorė Laimutė Vaitiekūnienė, Upynos seniūnijos seniūnė Stefa Kažukauskienė ir gausus muziejinkų būrys: Lietuvos aviacijos muziejaus direktorius R. Jankauskas, ilgametis muziejaus direktorius A. Lapinskas, aviacijos istorijos skyriaus vadėjas G. Ramoška, Stepono Dariaus gimtinės vyresnysis muziejinkas M. Raštikis. Šventėje dalyvavę Šilalės Stepono Dariaus ir Stasio Girėno bei Upynos Stasio Girėno vidurinių mokyklų mokiniai dainomis ir gitaros skambesiu linksmino

susirinkusiuosius, o Kauno TKC moksleiviai leido raketų modelius. Lakūnas S. Kasparavičius atsisveikindamas net du kartus žemai praskrido virš Stasio Girėno gimtosios trobos. Audringų aplodismentų sulaukė Telšių Žemaitės teatro aktorių grupė „Amplua“ (vad. Rasa Bytautienė) muziejaus kiemelyje, etnografinėje S. Girėno sodyboje suvaidinusi spektaklį „Martį“ pagal Žemaitės apsakymą. Renginį organizavo ir jį vedė Stasio Girėno gimtinės muziejininkė Lina Gudeliūnienė.

► Birželio 21 d. Lietuvos aviacijos muziejuje paminėtas Nidos sklandymo mokyklos įkūrimo 75-metis. Gausiai susirinkusiems klausytojams buvo pademonstruotos kino kronikos ištraukos apie Nidos sklandymo mokyklą, sklandytojų skrydžius virš didžiosios Nidos kopos ir pasiektus rekordus. Aviacijos istorijos skyriaus vedėjas G. Ramoška apžvelgė šešerių metų mokyklos gyvavimo istoriją ir jos reikšmę sklandymo bei aviacijos vystymuisi Lietuvoje.

■ **Lietuvos jūrų muziejus** nuo balandžio mėnesio pradėjo dirbti vasaros ritmu: ir ekspozicijos, ir delfinariumas veiks kiekvieną dieną, išskyrus pirmadienį ir antradienį. O vasarą bus dirbama ir antradieniais.

► Balandžio 7 d. vakare į Lietuvos jūrų muziejų buvo atgabentas ruoniukas pamestinukas iš Baltijos pajūrio. Itin nusilpusi mažylė rasta ties Nemirseta. Ji panašaus amžiaus kaip ir trys jau anksčiau į muziejų atkeliavę ruoniukai, tačiau ilgiau maitinta mamos, todėl svėrė daugiau – keturiolika kilogramų. Vos atvežta į muziejų ruoniukė buvo labai silpna, bet pamaitinta žuvies tyre su vandeniui iš karto atkuto ir ėmė rodyti dantukus.

► Muziejus, neturėdamas sąlygų laukiniams gyvūnams karantinuoti, laiko juos administracijos pastate. Trys anksčiau rasti ruoniukai įkurdinti vienoje vonioje, o dabartinė našlaitė – atskiroje.

► Pasak muziejaus direktorės Algos Žalienės, muziejus neturi reikiamų sąlygų laukiniams gyvūnams gydyti ir karantinuoti, ruoniai priglaudžiami tik iš humaniškų paskatų.

► „Ne kartą kreipiamės į Aplinkos apsaugos ministeriją, prašydami spręsti ruoniukų problemą, – sako Olga Žalienė, – įrengti Jūrų muziejuje atskiras patalpas, skirtas jų gydymui. Tačiau ruoniukų problema ir toliau ignoruojama, o mes juos priimdami rizikuojam ir gyvūnų, ir darbuotojų sveikata.“

► Balandžio 23 d. muziejus Klaipėdos etnokultūros centre atidarė fotografijų parodą „Pajūrio ir pamaro žvejų kultūra“. Muziejaus fotografas Alfonsas Mažūnas, įamžindamas nuotraukose Etnografinės pajūrio žvejo sodybos eksponatus, pakvietė į kelionę po Kuršių marių regiono paveldą. Planuojama, kad ši paroda bus kilnojamoji ir aplankys gerokai nuo pajūrio nutolusius Lietuvos kampelius. Taip bus sudaryta galimybė „nuotoliniu“ būdu apsilankyti Jūrų muziejuje.

► Atidarymo metu buvo pristatytas ir modernus „gidas“ – informacinis terminalas, skirtas susipažinti su nematerialiuoju Kuršių marių ir Baltijos pakrantės arealo paveldu. Taip šio regiono istorija pasieks lankytojus moderniausiu būdu – per kompiuterines technologijas.

► Tą patį vakarą buvo pristatytas ir marinistinio paveldo katalogas „Lietuvos pajūrio ir pamaro žvejų kultūra: iš Lietuvos jūrų muziejaus rinkinių“ bei Jūrų muziejaus inicijuotas ir kartu su Klaipėdos miesto savivaldybės etnokultūros centru išleistas nematerialiojo Kuršių marių kultūros paveldo (dainų, šokių, giesmių ir pasakojimų) kompaktinis diskas „Žuvininkai mes esme“.

► Vakarą koncertavo folkloro sambūris „Audenis“, buvo galima „pakaštavoti“ pajūrio pyragų su arbata. Parengti tokią

žvejiško paveldo viešinimo „puokštę“ leido Jūrų muziejaus dalyvavimas tarptautiniame „Lagomar projekte“. Šis projektas sujungė žvejiško paveldo puoselėtojus iš Lietuvos, Lenkijos ir Vokietijos. Per pustrėčių metų sukurtą unikali duomenų bazę apie trijų Baltijos jūros lagūnų: Kuršių marių, Aistmarių ir Štėtinio įlankos kultūrinį ir landšaftinį paveldą. Projektą finansavo ES programa INTERREG III B.

► Jau tapo tradicija, kad Tarptautinės muziejų dienos išvakarėse Jūrų muziejuje yra rengiama didžiausia metų šventė – tais metais gimusių mažųjų augintinių vardynas. Gegužės 16-ąją nuo pat ryto muziejuje prasidėjo tikra apgultis: šimtai mažų ir didelių lankytojų atskubėjo į nuotaikingą šventę. Juolab, kad Tarptautinės muziejų dienos proga muziejus plačiai atveria duris ir leidžia lankytojus be bilietų. Nuskambėjus iškilmingoms fanfaroms ir pakilus Kopgalio vėliavai, lankytojai patraukė prie pingvinų, ruonių ir Šiaurės jūrų liūtų, kur Muziejaus bičiulių klubo nariai ir gyvūnų prižiūrėtojai pasakojo apie gyvūnus, o šie demonstravo savo sugebėjimus. Muziejaus kieme visą dieną piratiškus žaidimus žaidė ir prizus dalijo Piratas.

► Vardus visos Lietuvos vaikai šiemet rinko dviem ruoniukams ir dviem pingvinukams. Konkurse dalyvavo ne tik pavieniai vaikai, bet šeimos, darželių grupės ar klasės. Buvo atsiusta keletas šimtų vardų, iš jų muziejaus komisija atrinko prasmingiausius ir labiausiai tinkamus mažyliams.

► Šventės kulminacija tapo vardų paskelbimas. Pingvinui Aisčio vardą išrinko dvylikametė Ligija Gaidelytė iš Šilutės, o dešimtmėtis klaipėdietis Eduardas Danyla kitam pingvinui padovanojo skambų Burės vardą. Pati mažiausioji vardų konkurso dalyvė – penkiametė Kamilė Čėsnaitytė iš Gargždų – sugalvojo labai sidabriakalei ruoniukei tinkantį vardą – Sniegė. O dešimtmėtis klaipėdietis Ignas Petkevičius kitam, labai greitam ruoniukui, pritaikė Vėjo vardą.

► Kartu su Vardynų švente Jūrų muziejuje prasidėjo ir Tarptautinio vaikų ir jaunimo festivalio-akcijos „Švarus pajūris 2008“ dalyvių koncertas. Ruoniukus ir pingvinukus nuotaikingu lezginokos šokių pasveikino temperamentingieji festivalio svečiai iš Gruzijos.

► Gegužės 17 dieną Lietuvos jūrų muziejuje buvo minima Tarptautinė jūrų kiaulių diena. Ta proga, atsinešus savo augintinio – jūros kiaulytės – nuotrauką ir pateikus ją kasoje, apsilankymui muziejuje buvo išduodamas nemokamas bilietas. Tai turėjo būti originalios tikrų augintinių fotografijos, atspausdintos ant fotopopieriaus. Kitoje pusėje reikėjo užrašyti savo ir jūros kiaulytės vardus. Fotografijos iš karto atsidūrė improvizuotoje parodoje, o jau kitą savaitę šia jūros kiaulyčių fotogalerija buvo galima grožėtis muziejaus internetinėje svetainėje.

► Norinčius daugiau sužinoti apie šį mūsų pakrantėse retą žinduolį, muziejus gegužės 17 d. pakvietė apsilankyti seminare-diskusijoje Tarptautinei Baltijos jūros kiaulės dienai paminėti. Šį seminarą Jūrų muziejus rengė kartu su Aplinkos ministerija bei Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutu.

► Tą patį vakarą apie jūrų kiaules buvo daug kalbama ir Muziejų naktyje, kuri šiemet vyko delfinariume. Renginyje „Visa tiesa apie jūrų kiaulę“ buvo galima bent virtualiai susipažinti su jūrų kiaulėmis, dalyvauti povandeniniame edukaciniame užsiėmime su delfiniais, pamatyti delfinų triukus, pasiklausyti Tarptautinio vaikų ir jaunimo festivalio-akcijos „Švarus pajūris 2008“ dalyvių koncerto.

► Lietuvos jūrų muziejus jau septintus metus mini Mažųjų banginių apsaugos asociacijos (ASCOBANS) paskelbtą Tarptautinę jūros kiaulės dieną, kviesdamas visuomenę susipažinti su

nuostabiais mažaisiais delfiniais ir dalyvauti jiems skirtuose renginiuose.

► Jūrų muziejus pernai pradėjo vykdyti naują projektą – gyvosios gamtos pokyčių fiksavimas Kopgalyje. Muziejaus biologui, Akvariumo skyriaus vedėjui Sauliui Karaliui nusišypsojo sėkmė: balandžio pabaigoje jis užfiksavo naują, dar nematytą Lietuvoje paukščių rūšį – laibasnapį kirą (*Larus genei*). Laimei, biologui pavyko šį paukštį nufotografuoti ir pagal nuotrauką paaiškėjo, kad tai visai nauja Lietuvoje kirų rūšis. Įdomu tai, kad pernai rugpjūtį toje pačioje vietoje Saulius Karalius pirmą kartą Lietuvoje užfiksavo šiaurinės kirų rūšies atstovą – skeltauodegį kirą (*Larus sabini*).

► Pasak biologo, laibasnapis kiras – tikras pietietis ir į Lietuvą, kaip ir skeltauodegis, užklydo atsitiktinai. Laibasnapiai kirai gyvena Viduržemio jūros pakrantėse, dažni Ukrainoje, Turkijoje, Indijos vandenyno šiaurinės dalies pakrantėse. Savo paplitimo areale peri lokaliai – tam tikrose vietose. Tai stabili, bet gausumu nepasižyminti kirų rūšis, todėl yra saugoma AEWA – Afrikos ir Europos vandens paukščių apsaugos konvencijos. Nei Estijoje, nei Latvijoje laibasnapis kiras nebuvo pastebėtas. Lenkijoje ir Švedijoje užfiksuotas po tris kartus, Suomijoje – vieną.

► Projektą – gyvosios gamtos pokyčių fiksavimas Kopgalyje vainikavo gražus rezultatas – gegužės 17 dieną muziejuje buvo atidaryta fotografijų paroda „Kopgalio paukščiai“. Ši paroda – kilnojamoji ir rudenį pradės kelionę po visą Lietuvą.

► Jau tradiciškai kasmet gegužės pabaigoje Jūrų muziejaus plaukiojantis eksponatas kurėnas „S D1“ iškeliauja į ekspedicijas po artimesnius ar tolimesnius vandenius. Šiomet istorinė Kuršių marių burvaltė kels bures Lenkijoje – plauks Aistmarėmis. Tarptautinė ekspedicija prasideda nauja Lietuvos jūrų muziejaus kultūrinė misija „Senaisiais vandens keliais“.

► Kurėnas iš Klaipėdos pajudėjo gegužės 31 dieną sausuma – UAB „Koduka“ vilkiku. Taip burvaltė pasiekė Gdanską, kur buvo nuleista į marias. Ekspedicija rengta kartu su kolegoms iš Gdanskos. Jos metu buvo renkama istorinė, dokumentinė ir ikonografinė medžiaga apie Aistmarių žvejų kultūros paveldą, kurėnas dalyvavo vietos bendruomenių šventėse, buvo eksponuojama kilnojamoji paroda „Kurėno sugrįžimas“, pristatomas Kuršių marių žvejų paveldas. Į Klaipėdą burvaltė grįžo birželio 13 dieną.

► Jūros šventės metu, kuri kasmet liepos pabaigoje vyksta Klaipėdoje, ne tik liejasi alus ir skamba dainos. Rimtesni ar smalsesni šventės dalyviai turi progą ir artimiau pažinti Baltijos jūrą. Šiomet krantinėje priešais Jūrų muziejaus administracijos pastatą vėl išdygs linksmos palapinės, kuriose su lankytojais bendraus Klaipėdos universiteto ir muziejaus mokslininkai. Bus demonstruojami dar nematyti Baltijos dugno vaizdai, pasakojama apie nuskendusius laivus ir artimiausios mums jūros gyvūniją bei augmeniją. Pernai pradėtas projektas – laboratorija po atviru dangumi „Pažink Baltijos jūrą!“ – sėkmingai tęsiamas ir šiemet.

► Bene labiausiai visus viliojantis projekto eksponatas – Klaipėdos universiteto mokslinių tyrimų laivas „Brabander“, kuris liepos 26 dieną bus prisišvartavęs prie krantinės ir visi norintieji galės jį aplankyti bei apžiūrėti nuotolinę povandeninę videosistemą, hidrobiologinius įrankius, naro įrangą. O kai kurie lankytojai vakare drauge su mokslininkais išplauks į valandos improvizuotą ekspediciją Baltijoje. Jau pradėta formuoti šios mokslinės ekspedicijos komanda. Ta proga Lietuvos jūrų muziejus birželio pabaigoje paskelbė fotografijų „Baltijos jūra mano akimis“ konkursą, kurio nugalėtojai ir vyks į minėtą ekspediciją.

■ **Lietuvos liaudies buities muziejuje** balandžio 25 d. vyko Lietuvos maironiečių sambūris. Dalyvavo apie 800 dalyvių iš visų savivaldybių. Aukotos Šv. Mišios, apdovanoti konkurso „Pavasario balsai“ laureatai, įteikta prof. Vandos Zaborskaitės premija, koncertavo maironiečiai.

► Gegužės 11–20 d. vyko edukacinė programavaikams „Sekminės“.

► Gegužės 14 d. organizuotas Rumšiškių Vyskupo A. Barausko vidurinės mokyklos gyvosios istorijos klubo moksleivių projekto „Kepurė“ pristatymas muziejuje. Dalyvavo Rumšiškių vidurinės mokyklos I–V klasių moksleiviai.

► Gegužės 24 d. – renginys „Lietuvos tūkstantmetis ir žemaitukai“ bei Nacionalinės žemaitukų taurės varžybos. Vyko konkurso „Lietuvos tūkstantmetis ir žemaitukai“ darbų paroda, laureatų pasveikinimas ir apdovanojimas, žemaitukų paradas, žemaitukų konkūras su persirungimu ir kitos rungtys. Koncertavo vaikų estradinio dainavimo grupės IKO ir DND. Renginio globėja – p. Alma Adamkienė.

► Birželio 6 d. muziejuje atidaryta fotografijų paroda „Kryždirbystė Lietuvoje“. Čia panaudotos Lietuvos liaudies kultūros centro archyve esančios nuotraukos, kurių dauguma darytos per pastarųjų 57 metų ekspedicijas. Paroda atvėrė spalvingą dabartinės kryždirbystės realybės vaizdą: kone per stebuklą išlikusius kryžius, kopyltėles, kopyltstulpius ir naujuosius paminklus. Ši paroda suteikė progą jos lankytojams pažinti, įsigilinti, pajusti kryždirbystės vertę ir savitumą, svarbą mūsų tautos kultūrai.

► Birželio 15 d. – tradicinis susitikimas prie tremtinių žeminkės-jurtos. Paminėta Gedulo ir vilties diena, 60-tosios Didžiosios tremties metinės (pranešėjas prof. akademikas Antanas Tyla), pristatyta Jono Markausko ir Jono Ryčio Puodžiaus sudaryta knyga „Lietuviai Arkyje“, klausytasi aktorės Dalios Jankauskaitės skaitomų Vytauto Cinausko eilėraščių, aktorius Petro Venslovo paruoštos programos. Renginį organizavo Lietuvos liaudies buities muziejus ir brolija „Lapteviečiai“.

■ **Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje** balandžio 4 d. atidaryta ukrainiečių dailininko Sergejaus Novikovo tapybos darbų paroda, kuria Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje buvo pradėtas kultūrinio projekto „Menas senuosiuose Lietuvos dvaruose 2008“ parodų ciklas.

► Balandžio 5 d. **Umiastovskių rūmuose** atidaryta fotografijos paroda „XIX/XXI a. gyvenimo kontrastai“ (autorės: Mingailė Subačiūtė, Agnė Vadlūgaitė ir Edita Dermontaitė).

► Balandžio 8 d. atidaryta Stanislavo Raudžio Samogito skulptūrų ir piešinių paroda „Samogits: Sugrįžimai, arba Kaip žemaitis jėgos ieškojo“.

► Balandžio 10–12 d. muziejuje vyko „Kino pavasario“ seminaras.

► Balandžio 18 d. – ansamblio „Duo Strimaitis“ kompaktinės plokštelės „Pas de deux“ pristatymas.

► Balandžio 28 d. – Liaudies instrumentų ansamblio „Vaivora“ koncertas.

► Gegužės 7 d. įvyko Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Dainavimo katedros docentės Aušros Stasiūnaitės koncertas.

► Gegužės 8 d. buvo paskelbtos Sidabrinių gervių nominacijos.

► Gegužės 9 d. atidaryta grafikės ir knygų iliustratorės Birutės Žilytės kūrybos paroda „Žaidžiu pasaulio atsiradimą“, kurioje eksponuoti lietuvių liaudies pasakos „Eglė žalčių karalienė“ motyvais sukurti darbai.

► Gegužės 15 d. įvyko Vilniaus muzikos mokyklos „Lyra“ mokytojos Tatjanos Šlaustienės koncertas.

- ▶ Gegužės 15 d. Tarptautinio spaudos fotografijos festivalio „Vilniaus fotografijos ratas“ metu, vyko Dmitrijaus Matvejevo (Lietuva) paroda „Pauzė“ ir Jurijaus Koriakovskio (Rusija) paroda „Vakarų kraštas“.
- ▶ Gegužės 15 d. atidaryta Miglės Kosinskaitės (tapyba) ir Aliaus Berdenkovo (skulptūra) darbų paroda – kultūrinio projekto „Menas senuosiuose Lietuvos dvaruose 2008“ dalis.
- ▶ Gegužės 19 d. įvyko Vilniaus Mindaugo vidurinės mokyklos mokinių koncertas.
- ▶ Gegužės 20 d. – dainininkės Astos Kriškčiūnaitės (sopranas) koncertas.
- ▶ Gegužės 21 d. – Vilniaus muzikos mokyklos „Lyra“ mokinių koncertas.
- ▶ Gegužės 22 d. – režisieriaus Gedimino Skvarnavičiaus jubiliejinis vakaras.
- ▶ Gegužės 23–25 d. – II tarptautinio Salsos festivalio seminarai.
- ▶ Gegužės 29 d.–birželio 1 d. įvyko XXXVI tarptautinis folkloro festivalis „Skamba skamba kankliai“. Muziejaus salėje atidaryta tradicinių kanklių ir audinių paroda (rengėjai: M. Liugienė ir M. Rasimavičius), vyko tradicinio kankliavimo koncertas „Aisūs kunkliai“ (koncertavo E. Vyčinas, L. Lukšienė (Lietuva), ansambliai Kokle (Latvija), Leisi Vārks (Estija); rengėjas E. Vyčinas). Muziejaus kieme vyko koncertas „Svetukai mano, rygai!“ (koncertavo Leisi Vārks (Estija), Kokle (Latvija), Langleikgroup (Norvegija), Regle (Lenkija), Bezanka (Slovakija), PolePole (Suomija); rengėja K. Ivanauskaitė-Jucienė), pasidainavimo vakaras (rengėjas R. Ambrazevičius), naktišokiai (rengėjas D. Mockevičius), jubilatų koncertas „Ant tėvulio dvaro“; dalyvavo: Vydraga, Kūlgrinda, Jorė, Varangė, Arinuška, Verdenė, Griežikai, Poringė, Kadagys, Ratilio, Sutaras (rengėja V. Kričėnaitė).
- ▶ Birželio 2 d. Vaikų gynimo dienos proga atidaryta vaikų fotografijų paroda. Organizatorius – Sakaliukų sąjunga.
- ▶ Birželio 12 d. pristatytas Ingos Likšaitės projektas APIE KINĄ / versija 2 – kultūrinio projekto „Menas senuosiuose Lietuvos dvaruose 2008“ dalis.
- ▶ Birželio 14 d. Valstybinio akademinio J. Vachtangovo teatro (Maskva) aktorius Jurijus Kraskovas skaitė Aleksandro Puškino, Nikolajaus Gogolio, Osipo Mandelštamo, Inokentijaus Anenskio, Anos Achmatovos, Levo Gumiljovo, Josifo Brodskio, Daniilo Charmsio kūrinių ištraukas.
- ▶ Birželio 21 d. vyko programos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ organizuojamos kultūros nakties „Tebūnie naktis!“ renginiai: veikė muziejaus ekspozicinės salės, pristatyta edukacinė programa vaikams „Animacija – vaikų džiaugsmas“, koncertavo grupė „Atalyja“, skambėjo indiška muzika ir buvo šokami indiški šokiai, demonstruotas filmas „Dhrupad“, 1983 m. (rež. Mani Kaul), pasakojantis apie indų vokalinio dainavimo tradiciją, pristatytas audiovizualinis alternatyvios muzikos atlikėjų McKaras ir Oorchach projektas.
- **Maironio lietuvių literatūros muziejuje** balandžio 3 d. įvyko parodos, skirtos lenkų poetui Zbigniewui Herbertui, atidarymas. Dalyvavo parodos kuratorius Andrius Kerulis ir poetas, Z. Herberto poezijos vertėjas Eugenijus Ališanka.
- ▶ Balandžio 23 d. atidaryta paroda, skirta Stasiaus Būdavo 100-mečiui.
- ▶ Balandžio 24 d. – Juozo Tumo-Vaižganto 75-ųjų mirties metinių minėjimas.
- ▶ Balandžio 25 d. – rašytojos ir muziejininkės Nijolės Raižytės jubiliejinis kūrybos vakaras, kurio metu buvo pristatyta

- naujausia novelių knyga „Nepažįstamoji iš senos fotografijos“. Kartu su autore dalyvavo LRS Kauno skyriaus pirmininkas Petras Palilionis, poetas Vidmantas Kiaušas-Elmiškis, MLLM Senosios literatūros skyriaus vedėja Regina Mažukėlienė, dailininkė Inga Zamulskienė, smuikininkė Kristina Katavičiūtė. Vakarą vedė Inga – Aldona Ruseckaitė.
- ▶ Balandžio 26 d. – Motinos dienai skirta šventė-konkursas.
- ▶ Balandžio 29 d. – parodos „Mėlyna žibutė apšvietė likimą“, skirtos Jono Juškaičio jubiliejui, atidarymas.
- ▶ Gegužės 9 d. – poeto Vytauto P. Bložės knygos „Tu palikai mane užmigusi“ pristatymas.
- ▶ Gegužės 12 d. – Petro Braženo monografijos „Juozo Apučio kūryba“ sutiktuvs.
- ▶ Gegužės 14 d. – prozininko Stasio Būdavo 100-mečio minėjimas. Dalyvavo rašytojo sesers Stefanijos Būdavitės-Rakštikiėnės vaikai – Elena Motiejūnienė ir Antanas Rakštikas, skaitovė Daina Kazlauskienė, MLLM Senosios literatūros skyriaus vedėja Regina Mažukėlienė, Papilės krašto žmonės.
- ▶ Gegužės 14 d. – poetės Eglės Perednytės knygos „Tamsoje giedantys paukščiai“ sutiktuvs.
- ▶ Gegužės 16 d. – Muziejų dienos minėjimas bei tarptautinio projekto „Muziejų naktis“ renginys. Parodos „Rašytojų portretai. Dailė ir fotografija“ atidarymas.
- ▶ Gegužės 20 d. – Respublikinio moksleivių kūrybos konkurso laureatų paskelbimas ir apdovanojimas.
- ▶ Gegužės 22 d. surengta Rotušės aikštės kaimynų diena!
- ▶ Gegužės 28 d. įvyko Jono Juškaičio kūrybos vakaras. Kartu su poetu dalyvavo literatūrologas Juozapas Girdzijauskas.
- ▶ Gegužės 30 d. – tradicinis „Poezijos pavasaris-2008“ laureato paskelbimas ir apvainikavimas.
- ▶ Gegužės 31 d. – Jaunųjų kūrėjų popietė Maironio sodelyje.
- ▶ Birželio 2 d. atidaryta paroda „Jurgos pasaulis“, skirta Jurgos Ivanauskaitės atminimui.
- ▶ Birželio 6 d. – Onės Baliukonės 60-ųjų gimimo metinių minėjimas.
- ▶ Birželio 11 d. – vakaras, skirtas Jurgos Ivanauskaitės atminimui. Dalyvavo Jurgos Ivanauskaitės mama, menotyrininkė Ingrida Korsakaitė, tibetologas, vertėjas Algirdas Kugevičius, poetai Dovilė Zelčiūtė ir Kęstutis Navakas, Šiuolaikinės literatūros skyriaus muziejininkas Edmundas Kazlauskas, aktorė Vilija Grigaitytė. Prieš renginį buvo atidaryta paroda „Jurgos pasaulis“, kurią parengė muziejininkas Edmundas Kazlauskas, apipavidalino Inga Zamulskienė.
- ▶ Birželio 13 d. pristatytas Juozo Jasaičio romanas „Per suteimas“. Kartu su autoriumi dalyvavo istorikas Rimantas Marčėnas, poetas Petras Palilionis, aktorius Vilius Kaminskas, trimitininkas Justinas Straukas. Vakarą vedė Aldona Ruseckaitė.
- ▶ Birželio 18 d. įvyko Marijos Macijauskienės poezijos knygos „Liepų šešėliuos“ sutiktuvs.
- ▶ Birželio 30 d. surengtas vakaras „Gyva visokių mūzų dvasia“. Dalyvavo literatūrologė, dr. Eugenija Vaitkevičiūtė, rašytojai Gasparas Aleksa, Violeta Šoblinskaitė, Erika Drungytė, Nijolė Raižytė, Tautvyda Marcinkevičiūtė, kun. Algirdas Petras Kanapka, aktoriai Vilija Grigaitytė ir Aleksandras Rubinovas. Grojo Kauno styginių kvartetas „Collegium“ (Ilona Klusaitė (smuikas), Dalia Aleksandravičienė (smuikas), Žaneta Janonienė (altas), Asta Krištaponienė (violončelė)).
- ▶ Muziejaus padalinyje **B. ir V. Sruogų namuose-muziejuje** balandžio 17 d. įvyko Roberto Keturakio kūrybos vakaras. Kartu su

poetu dalyvavo aktorė Dolorosa Kazragytė, J. Gruodžio konservatorijos studentė Simona Žemilaitė (dėst. Danutė Šimakauskaitė).

► Gegužės 13 d. – literatūrinė popietė su skaitove Dainuole Kazlauskiene.

► Gegužės 27 d. atidaryta paroda „Poezijos pavasarių akimirkos B. Ir V. Sruogų namuose-muziejuje“.

► Gegužės 29 d. – „Poezijos pavasario 2008“ literatūrinė popietė.

► Birželio 12 d. – renginys „Poezija muzikoje ir judesyje“. Dalyvavo autorių dainų atlikėja Ilona Papečkaitė, muzikinis kvintetas, pantomimos aktorius Virgilijus Bartkevičius.

► Muziejaus padalinyje **S. Nėries memorialiniame muziejuje gegužės 7 d. surengta** tradicinė moterų kūrybos popietė „...skriskim kartu su pavasario vėju...“ Salomėjos Nėries namuose.

► Gegužės 14 d. į poetės S. Nėries ir skulptoriaus B. Bučo sodybą pasisemti kūrybinio įkvėpimo, parodyti savo sugebėjimus rinkosi edukacinės programos – kūrybinio plenero „ŽODIS + PLASTIKA IR MUZIKA“ dalyviai – moksleiviai, įvairių meno sričių gerbėjai. Kūrėjų darbą muziejaus lankytojai galėjo stebėti tris dienas. Gegužės 16 d., penktadienį, 19 val. plenero uždarymo šventė – literatūros, dailės ir muzikos kūrinių pristatymas.

► Gegužės 29 d. – „Poezijos pavasario 2008“ literatūrinė popietė.

► Muziejaus padalinyje **J. Grušo memorialiniame muziejuje gegužės 7 d.** įvyko popietė, skirta Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienai. Dalyvavo savitiraščio „Šėimininkė“ redaktorė Danutė Junevičienė, kiti redkolegijos nariai, muzikavo mokytoja Jūratė Dailidienė.

► Muziejaus padalinyje **Vaikų literatūros muziejuje** balandžio 1 d. įvyko susitikimas su eilėraščių vaikams autore Dalia Milukaite-Buragiene.

► Balandžio 4 d. – susitikimas su rašytoju Vytautu Račicku ir literatūrologu Jonu Linkevičiumi.

► Balandžio 11 d. pristatyta Zitos Gaižauskaitės eilėraščių rinktinė „Kur skrajojai, debesėli“.

► Gegužės 7 d. vyko Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena su geriausios 2007 m. poezijos knygos mažiems ir dideliems autoriumi Sigitu Poškumi.

► Gegužės 10 d. įvyko susitikimas su žurnalo vaikams apie gamtą „Lututė“ redaktore Lina Snitkiene.

► Gegužės 16 d. – tradicinis „Europos muziejų nakties“ renginys „Baisių pasakų vakaronė“.

■ **Šiaulių „Aušros“ muziejaus** padalinyje **Aušros alėjos rūmuose** balandžio 30 d. atidaryta paroda „Šaukiu aš tautą...“. Ji skirta Lietuvos valstybės atkūrimo 90-osioms ir Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio 20-osioms metinėms. Čia rodomi šiuos tautos ir valstybės atgimimo įvykius liudijantys dokumentai, nuotraukos, spaudiniai, prisiminimai. Parodą pajvairina kino kadrai.

► Atidaryme dalyvavo šiauliečiai sąjūdininkai, miesto savivaldybės atstovai.

► Parodą rengė Naujausios istorijos sektoriaus vedėja Birutė Lukošiuotė (kuratorė), Istorijos skyriaus vedėja Irena Nekrašienė ir vyr. muziejinkė Aurelija Malinauskaitė, dailininkė Zita Šulcienė.

► Birželio 14 d. pristatyta Laisvės kovų dalyvės šiaulietės Emilijos Tolkienės tapybos paroda, skirta Gedulo ir vilties dienai. Pristatyme dalyvavo autorė.

► Pasak pačios autorės, jos darbai yra mėgėjiško pobūdžio, tačiau juose alsuoja laisva Lietuva, kurioje autorė gimė, bei atsivėria skaudžiai išgyventas trėmimų metas.

► Šiuo renginiu, muziejus tęsia prieš trejus metus pradėtą tradiciją – kasmet birželio 14-ąją, Gedulo ir vilties dieną, pristatyti Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos narių kūrybą.

► Birželio 18 d. įvyko šiauliečių sąjūdininkų susitikimas dvidešimties metų Sąjūdžio kelią menančioje parodoje „Šaukiu aš tautą...“. Prie parodos eksponatų vėl susibūrė tie žmonės, kuriuos žinome kaip aktyviausius, iniciatyviausius ir drąsiausius Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės idėjų skleidėjus Šiauliuose. Kiekvieno jų prisiminimai, gyvenimo detalės – jau istorija tapęs mūsų šalies kelias į Nepriklausomybę.

► Muziejaus padalinyje **Ch. Frenkelio viloje** balandžio 4 d. įvyko Šiaulių „Aušros“ muziejaus jubiliejinės retrospektyvinės parodos iš Šiaulių „Aušros“ muziejaus rinkinių „85 muziejaus istorijos“ pristatymas. Parodoje pasakojama apie muziejaus įkūrimą, įdomybes iš tarpukario gyvenimo, veiklą, šiandieną ir ateities planus. Akcentuojamos Atgimimo atgaivintos rezistencijos ir tremties temos, pastarųjų metų muziejaus renginiai, Ch. Frenkelio vilos restauravimas ir pritaikymas muziejaus reikmėms, jos aplinkos sutvarkymo vizija. Lankytojus intrigavo netradiciškai pateikta pirmųjų archeologinių ir etnografinių ekspedicijų medžiaga, muziejaus parodos ne tik Šiauliuose, bet ir Paryžiuje bei Niujorke, tarpukaryje pradėtų ir nebaigtų Muziejaus-bibliotekos rūmų statybos istorija. Parodoje vyko edukaciniai užsiėmimai A.I.N.I.S.

► Parodos kuratorė Archeologijos skyriaus vedėja Audronė Šapaitė, dailininkė Zita Šulcienė.

► Balandžio 8 d. įvyko pianisto Rimanto Vingro ir smuikininkės Eleonoros Wilkinson (Didžioji Britanija) koncertas. Tai vienas iš X tarptautinio muzikos festivalio „Sugrįžimai“ koncertų. Šiauliuose vykusiam koncerte skambėjo G. F. Hendelio, W. A. Mozarto, F. Schuberto sonatos, B. Britteno, F. Kreislerio pjesės, M. K. Čiurlionio preliudai bei G. Hansono specialiai „Sugrįžimų“ festivaliui parašytas opus „Capriccio“.

► Balandžio 18 d. įvyko pasaulinio garso dailininkės Elenos Urbaitis (1922–2006) knygos „NUBAUSTIEJI. Igno Urbaičio ir jo artimųjų likimai okupuotoje Lietuvoje“ pristatymas. Knygą dailininkė skyrė tėvo, žymaus Šiaulių tarpukario visuomenės veikėjo, advokato Igno Ubaičio atminimui. Knygos pasirodymo pati autorė nebesulaukė. Prieš pat mirtį tik spėjo įteikti leidyklai knygos rankraštį. E. Ubaitis kūrybinis palikimas saugomas Lietuvos dailės, Nacionaliniame M. K. Čiurlionio ir Šiaulių „Aušros“ muziejuose.

► Knygos pristatyme dalyvavo I. Urbaičio sūnus Liudas Urbaitis, prof. Vytenis Rimkus, menotyrininkė Elona Lubyte (Vilnius). Ištraukas iš knygos skaitė Šiaulių dramos teatro aktorius Vladas Baranauskas. Knygos pristatymui surengta paroda, kurioje eksponuoti E. Ubaitis darbai, I. Ubaičio laišakai iš tremties, šeimos fotografijos.

► Gegužės 9 d. įvyko XIV Tarptautinis jaunųjų radijo konstruktorių darbų konkursas, kuriame dalyvavo jaunieji elektronikos konstruktoriai iš Lietuvos ir Latvijos. Komisijai vadovavo buvęs Šiaulių universiteto rektorius profesorius Vincas Laurutis.

► Gegužės 9 d. retro kino salėje „Kapitol“ pradėtas demonstruoti Švietimo ir mokslo ministerijos, viešųjų ryšių kompanijų Publicum ir Studija Nominum projektas-filmas „Mokykla be uniformos“. Filmą kūrė įvairių Lietuvos mokyklų moksleiviai. Projekto iniciatoriai siekė, kad filmus kuriantys mokiniai nepaisytų jokių suvaržymų, pasirodytų tokie, kokie yra, atskleistų tikrąją mokyklos kasdienybę. Filmuose „Mokykla be uniformos“ galima išvysti istorijų apie mokinių nebijojimą išsiskirti iš minios, patyčias dėl pavardžių, patiriamą vienetę ir nereikalingumo jausmą, kai tėvai uždariauja užsienyje.

- Filmas buvo rodomas iki 2008 m. birželio 1 d.
- Gegužės 17 d. įvyko IV tarptautinio projekto „Muziejų naktis 2008“ renginys „Naktis muziejuje N-14“. Renginyje lankytojai pakviesti įsitraukti į nakties paslapčių labirintus, vaizdo, muzikos, šokio, skonio pasaulį bei perkelti į XX amžiaus pradžią – secesijos laikotarpį. Eksponuota vieno iš žymiausių XX a. pr. moters akto fotografo prancūzo Julian'o Mandel'io (1872–1935) nuotraukų reprodukcijų paroda iš prof. Vytenio Rimkaus atvirukų kolekcijos. Parodos fone vyko nakties pokalbiai apie kultūrinius lyčių pavidalus su filosofais, menotyrininkais, kultūrologais, vizualiųjų menų kūrėjais. Pokalbius vedė Rūta Stankuvienė. Renginio metu taip pat vyko klasikinės gitaros koncertas, Ligita Gaigalienė šoko pilvo šokius, retro kino salėje buvo demonstruojami XX a. pr. „S“ filmai, sukurti prancūzų „Editions Astarte Paris“ kompanijoje, žvakių šviesoje apžiūrima Ch. Frenkelio vila.
- Gegužės 23 d. įvyko portugalų trumpametražių filmų ciklo pristatymas. Jame dalyvavo Portugalijos ambasadorius António Tãnger Corrza ir atstovas kultūrai Nuno Guimaraes. Tai vienas iš Šiaulių „Aušros“ muziejaus 85-mečiui paminėti skirtų renginių, kurio metu lankytojai galėjo susipažinti net su trisdešimt šešiais portugalų režisierių trumpametražiais filmais. Daugelis jų yra pelnę apdovanojimus nepriklausomų portugalų filmų festivaliuose „IndieLisbou“ ir „Fike“.
- Gegužės 28 d. įvyko kasmetinis literatūrinis renginys „Poezijos pavasario popietė“, kasmet rengiamas Šiaulių „Aušros“ muziejaus ir Šiaulių literatų susivienijimo. Renginį vedė poetas Stasys Bulzgyis, dalyvavo miesto literatų klubai „Verdenė“, „Taškas“, „Plėviasparniai“, „Įkvėpimas“ bei Kelmės, Joniškio rajonų literatai. „Poezijos pavasario popietės“ tikslas – ne tik įsilieti į bendrą Poezijos pavasario vyksmą, bet ir aktyvinti literatūrinį vietos gyvenimą, pristatyti veikiančias ir per metus susikūrusias literatų grupes, įvairių rašytojų sąjungų narius, kaimyninių rajonų kolegas, debiutuojančius autorius, supažindinti su naujais jų kūryba, darbais, laimėjimais, ateities planais.
- Birželio 1 d. įvyko V tarptautinio Ch. Frenkelio vilos vasaros festivalio atidarymo koncertas. Koncertavo Šiaulių kamerinis orkestras (meno vadovas Morisas Traubas), Šiaulių „Saulėtekio“ vidurinės mokyklos folkloro ansamblio „Vieversėlis“ ragininkų grupė, Simona Šukytė, Martynas Levickis, Aurimas Goris, Igor Kvashevich, Daina Mateikaitė ir Ieva Sruogytė, Alexis Sorian. Koncertas skirtas tarptautinei Vaikų gynimo dienai paminėti.
- Birželio 6 d. įvyko V tarptautinio Ch. Frenkelio vilos vasaros festivalio Šiaulių kamerinio orkestro koncertas. Koncerte skambėjo Isabel Gabbe ir Igor Kramarev atliekami kūriniai.
- Birželio 18 d. įvyko V tarptautinio Ch. Frenkelio vilos vasaros festivalio koncertas dviem instrumentais su orkestru. Koncerte kūriniais atliko B. Traubas, J. Petrauskienė, A. Vizgirda, D. Tumėnaitė, Robertas Beinaris ir Arvydas Barzinskas.
- Birželio 26 d. įvyko V tarptautinio Ch. Frenkelio vilos vasaros festivalio koncertas skirtas prancūzų džiazo legendos – Stephane Grappelli – atminimui. Koncerte skambėjo Vytauto Mikeliūno, Jaroslavo Cechanovičiaus, Arnoldo Gurinavičiaus ir Sauliaus Astrausko atliekami kūriniai.
- Muziejaus padalinėje **Fotografijos muziejuje** balandžio 29 d. atidaryta skulptoriaus Stanislovo Raudžio-Samogits (Paryžius) retrospektyvinė paroda „Sugrįžimai, arba Kaip žemaitis jėgos ieškojo“. Atidaryme dalyvavo parodos autorius.
- Samogito gvildinama jėgos tema – kovos už gyvenimą deklaracija. Kovos tikslas – laimėjimas. Tačiau norint nugalėti, reikia

mokėti pasirinkti tinkamą jėgos rūšį, todėl skulptorius žingsnis po žingsnio, kantriai nagrinėjo įvairius jėgos pasireišimo variantus, daigo prasikalimo iš žemės studijas keitė svarbiausių Lietuvos istorijoje mūsų motyvai. Dailininko simbolių ir metaforų, dažnai paremtų asmeniniais išgyvenimais, o kartais sukurtų lakios menininko vaizduotės, pasaulyje žiūrovai galėjo rinktis tinkamiausią jėgą, o gal ir pradėti ieškoti savosios. Dailininkas, baigęs tuometinį Lietuvos dailės institutą, netrukus išvyko į užsienį. Po beveik penkių kūrybos dešimtmečių įvairiose Europos šalyse skulptorius bei dailininkas – vėl Lietuvoje.

► Gegužės 10 d. pristatyta kauniečio fotografo Tado Šarūno fotografijų paroda-projektas „Savo vietoje“. Pristatyme dalyvavo autorius.

► Tai pirmoji autorinė menininko paroda, kurioje eksponuojami kultūriškai, profesiskai ir politiškai marginalizuotų grupių socialiniai portretai. Ši paroda sukurta grįžus į Lietuvą po ilgų kelionių svečiose šalyse. Anot paties menininko, tai – priežastis permąstyti vietą kurioje gyvena, iš naujo pažvelgti į dalykus, kurie iki šiol buvo įprasti.

► Birželio 5 d. atidaryta žymaus lenkų fotografo Krzysztofo Gieraltowskio fotografijų paroda „Lenkų portretai“. Atidaryme dalyvavo autorius. Parodą globoja Lenkų institutas Vilniuje.

► Lietuvoje jau gerai pažįstamo autoriaus eksponuojamoje 140 portretų kolekcijoje – išskirtinės Lenkijos visuomenės asmenybės, žinomi kultūros, meno, politikos pasaulio žmonės. K. Gieraltowskio sukurti portretai pasižymi netikėtu požiūriu, ironija, dėmesiu reikšmingai detalei. Autorius nemėgsta „paviršutiniško realizmo“, tiesmuko tikrovės atspindėjimo. Fotografui svarbu, kad portretas ką nors liudytų apie žmogų.

■ **Vytauto Didžiojo karo muziejuje** balandžio 9 d. atidaryta Vengrijos karo istorijos instituto ir Karo istorijos muziejaus paroda „Tėvynė visų svarbiausia“, skirta Vengrijos kariuomenės istorijai. Renginys prasidėjo Vyčio Kryžiaus ordino vėliavos pakėlimu, skambant Vengrijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos himnams, atliekamiems Kauno karilionu. **Istorinė muziejaus** paranka iššovė 3 šūvius, skirtus Vengrijos Respublikai, Lietuvos Respublikai, Lietuvos ir Vengrijos kariuomenėms. VDKM salėje vyko Kauno karo istorijos klubo viduramžių riterių parodomosios kovos, grojo Kauno styginių kvartetas.

► Gegužės 7 d. muziejaus padalinėje **Pogrindžio spaustuvėje „ab“** (Salių k., Domeikavos sen., Kauno r.) vyko renginys „Viltis sugrįžti į Tėvynę“, skirtas Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienai. Pristatyta paroda „Vizitėlės – laišakai artimiesiems iš įkalinimo vietų“, kurioje buvo eksponuojami moterų, kalėjusių Marijampolės kalėjime ir Sibiro lageriuose, tėvynainiams siuvinėti laiškėliai, papasakota apie rezistencinės spaudos radijo bangomis knygnešį monsinjorą Vytautą Kazlauską.

► Gegužės 9 d. Lietuvių kalbos institute atidaryta Vytauto Didžiojo karo muziejaus paroda „O, mūs šventas lietuviškas žodi...“, supažindinanti su spaudos draudimo laikotarpiu, trukusiu nuo 1864 iki 1904 metų. Daugiausia dėmesio šioje parodoje buvo skiriama žymiausiems žmonėms, kovojusiems su spaudos draudimu ir tautos rusinimo politika: vyskupui Motiejui Valančiui, daktarui Jonui Basanavičiui, Vincui Kudirkai, Gabrielei Petkevičaitėi-Bitei, Marijai Pečkauskaitėi-Šatrijos Raganai, taip pat knygnešiams bei spaudos draudimo metaisėjusiems Didžiąjai Lietuvai skirtiems periodiniams leidiniams, knygoms.

► Gegužės 14 d. atidaryta Myslibožo krašto muziejaus paroda „Trijų nuotraukų istorija“, skirta Stepono Dariaus ir Stasio Girėno

transatlantinio skrydžio 75-osioms metinėms. Lenkijos Myslibožo krašto muziejaus direktorius Ričardas Jobkė papasakojo apie tris istorines 1933 m. liepos 17 d. Stefano Lingovskio padarytas sudužusias „Lituanicos“ nuotraukas bei su jomis susijusius dokumentus – klaidžiuosius, dingusius ir vėl atsiradusius. Renginį papuošė fleitininkės Karolinos Baleckaitės atliekami kūriniai ir Kauno choreografijos mokyklos šokėjų pasirodymas.

► Gegužės 17 d. įvyko tradicinis renginys „Muziejų naktis Vytauto Didžiojo karo muziejuje“. Šventės metu lankytojus pasitiko žymiausias Lietuvos istorines asmenybes įkūnijantys personažai, Šventės dalyviai – Kauno apskrities J. Naujalio muzikos gimnazijos moksleiviai, Kauno berniukų ir jaunuolių choras „Varpelis“, Kauno choreografijos mokyklos moksleiviai, karilionininkas Julius Vilnonis, Kauno šokio teatras „Aura“, Lietuvos karinių oro pajėgų orkestras. Šventėje apsilankė per 2000 lankytojų. Muziejaus ekspozicijas buvo galima lankyti nemokamai iki 1 val. nakties.

► Gegužės 21 d. Vytauto Didžiojo karo muziejuje pristatyta Policijos departamento prie LR VRM paroda „Lietuvos policija 1990–2006“, skirta Lietuvos policijos įkūrimo 90-mečiui paminėti.

► Birželio 3 d. atidaryta paroda „Su Sąjūdžiu už Lietuvą“, skirta Sąjūdžio 20-mečiui. Parodoje buvo eksponuojamos Sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo, mitingų, Baltijos kelio akcijos, 1991 m. sausio įvykių nuotraukos, plakatai, referendumo dėl Nepriklausomybės ir okupacinės kariuomenės išvedimo agitacinė medžiaga bei balsavimo biuleteniai.

► Birželio 10 d. įvyko dviejų knygų sutiktuvės – Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktoriaus plk. ltn. Gintauto Surgailio monografijos „Valstybės sienos apsauga 1990–1994 metais“ ir direktoriaus pavaduotojo Arvydo Pociūno knygos „Kauno tvirtovės gynyba 1915 metais“ pristatymas. Renginys prasidėjo vėliavos iš Goro provincijos perdavimo ceremonialu – Islandijos vėliavą, atvežtą iš Afganistano, Mindaugo motorizuotojo pėstininkų bataliono vadas plk. ltn. Kondrotas perdavė Vytauto Didžiojo karo muziejui, kur ji bus pagarbiai saugoma drauge su kitomis muziejaus relikvijomis.

► Birželio 26 d. įvyko renginys „Feliksui Vaitkui – 101“, skirtas S. Dariaus ir S. Girėno žygio tęsėjo Felikso Vaitkaus 101-osioms gimimo metinėms. Renginio metu buvo demonstruojamas Jono Čepo ir Stasio Dargio dokumentinis filmas „Atlanto nugalėtojui Feliksui Vaitkui – 100“ bei pristatyta Karybos istorijos skyriaus (1795–1940) vedėjos Dalės Naujalienės knyga „Felikso Vaitkaus skrydis per Atlantą“.

► Birželio 27 d. Kauno miesto savivaldybės Kalniečių bibliotekoje atidaryta Archeologijos skyriaus parengta paroda „Lietuva valstybės susidarymo išvakarėse“, skirta Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienai. Parodoje eksponuojamos to laikotarpio baltų genčių aprangos rekonstrukcijos ir ginklų bei papuošalų, kovos žirgų aprangos reikmenų nuotraukos, atspindinčios devynių baltų genčių – kuršių, lamatiečių, žemaičių, žiemgalių, skalvių, sėlių, aukštaičių, lietuvių, jotvingių-sūduvių – materialinę ir dvasinę kultūrą.

■ **M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejaus** padalinyje **Juozo Gruodžio memorialiniame muziejuje** balandžio 8 d. koncertavo J. Naujalio muzikos gimnazijos fleitos mokytojos Aušros Lukoševičiūtės mokiniai Beata Preisaitė (7 kl.), Meda Petkauskaitė (8 kl.), Saulius Prialgauskas (12 kl.), koncertmeisterė Aušra Gelusevičienė.

► Po koncerto muziejinkė K. Vaitkūnienė vedė ekskursiją mokiniams bei koncerto klausytojams.

► Balandžio 9 d. koncertavo A. Kačanausko muzikos mokyklos fortepijono mokytojų Ž. Stroputės ir D. Marcinkevičiūtės moksleivės: J. Gedgaudaitė, A. Svidinskaitė ir U. Lindžiūtė. Programoje skambėjo J. S. Bacho, W. A. Mozarto, L. van Beethoveno, F. Liszto, M. K. Čiurlionio kūriniai. Koncertą vedė mokytoja Ž. Stroputė.

► Po koncerto muziejinkė K. Vaitkūnienė vedė ekskursiją mokiniams bei koncerto klausytojams.

► Balandžio 17 d. koncertavo A. Kačanausko muzikos mokyklos fortepijono mokytojų Laimutės Rutkauskienės ir Zojos Kairienės mokiniai.

► Gegužės 12 d. vyko vokalinės muzikos koncertas, kuriame dalyvavo tarptautinių konkursų laureatai Sabina Martinaitytė (sopranas), Audronė Eitmanavičiūtė (fortepijonas) ir jų studentai Andrius Apšega, Erika Grigaitytė, Liudas Mikalauskas. Koncerto klausėsi Seimo narė Rasa Juknevičienė bei Kauno savivaldybės atstovai.

► Atidaryta paroda „Juozo Gruodžio memorialinio muziejaus renginių panorama“, kurią parengė muziejinkė K. Vaitkūnienė.

► Gegužės 22 d. vyko fortepijono muzikos koncertas. Dalyvavo J. Naujalio muzikos gimnazijos mokytojos ekspertės Audronės Paškauskienės ir I – osios muzikos mokyklos mokytojos ekspertės Rasos Blebaitės mokiniai, besiruošiantys II tarptautiniam konkursui „Olimpo musicale“.

► Po koncerto muziejinkė K. Vaitkūnienė vedė ekskursiją mokiniams bei koncerto klausytojams.

► Gegužės 29 d. vyko fleitos muzikos koncertas. Dalyvavo M. Petrausko muzikos mokyklos mokytojos Vidos Adomavičienės mokiniai, koncertmeisterė Loreta Haidari.

► Po koncerto mokiniai ir jų tėveliai susipažino su muziejumi, muziejinkė K. Vaitkūnienė atsakė į klausimus apie J. Gruodžio gyvenimą.

► Birželio 3 d. vyko koncertas „Muzikos šalyje“. Dalyvavo J. Naujalio muzikos gimnazijos mokytojos metodininkės Nataljos Lukošienės fortepijono klasės mokiniai.

► Birželio 4 d. vyko E. Griego ir J. Gruodžio fortepijono muzikos koncertas. Dalyvavo J. Naujalio muzikos gimnazijos mokytojos metodininkės Elenos Andruškevičienės mokiniai.

► Po koncerto muziejinkė K. Vaitkūnienė papasakojo mokiniams ir jų tėveliams apie J. Gruodžio gyvenimą, jo nuopelnus lietuvių muzikinei kultūrai. Mokiniai pasivaikščiojo po J. Gruodžio sodą.

■ **I. Simonaites memorialiniame muziejuje** gegužės 17 d. vyko renginys „Muziejų naktis 2008“. Nakties programą „Dievui, Motinai, Tėvynei“ pristatė Klaipėdos Marijos Taikos karalienės bažnyčios dainuojamosios poezijos grupė, aktorius R. Pelakauskas ir pianistas S. Šiaučiulis.

■ **Alytaus kraštotyros muziejaus** parodų salėje balandžio mėnesį veikė vieno iš geriausių apskrities liaudies meistro, drožėjo, Liongino Šepkos premijos laureato Sauliaus Lampicko drožinių paroda. Tai vienuolikos medžio kompozicijų akistata su žiūrovu. Per šias kompozicijas skulptorius sugrįžta į visiems mieste gerai žinomo žemiečio, prozaiko, spalvingo ir nenuspėjamo Alytaus miesto talismano Jurgio Kunčino kūrybos ir pasaulėjautos erdves. Gyvenimo skauduliai, „glostomi prieš plauką“ J. Kunčino kūryboje, drąsos ir tiesmukumo dvasia alsuoja ir Sauliaus drožiniuose. Kita – romantiškoji – rašytojo jausmų žemė budriai saugoma žydinčion slyvon Sauliaus „patupdyto“ angelo – „be galo sentimentalus verksnis su paparčių vėduokle“. Nedaug

laiko tepaliekantis skaitymui drožėjas prisipažino, kad prie gilių J. Kunčino kūrybos ištakų dar sugrįšias, nes tai jam be galo įdomus užsiėmimas. Būna tikėtis, kad lankytojai, gerai pažįstantys abu talentingus kūrėjus, neilgai trukus ir vėl bus pakviesti į naują dvasinės bendrystės viešnagę...

► Gegužės pradžioje muziejuje vyko renginys, skirtas Motinos dienai – „Mano jaunystės dainos“, kurį organizavo Alytaus rusų kultūros draugė.

► Antrąją gegužės savaitę muziejuje buvo atidaryta labai šilta ir savotiškai marga paroda – dailės mokytojų plenero „Šventosios žemės ženklai“ darbų ataskaita. Skirtingos stilistikos darbus gražiai jungė talpi juos vienijanti tema.

► Jau tampa tradicija minint Tarptautinę muziejų dieną organizuoti Muziejų naktį. Šiemet šiai šventei alytiškiai suteikė mistiško atspalvio kviesdami į renginį, pavadintą „Kerų misterijos“. Muziejinių švenčių talismanas, senas alytiškis bardas Antanas Antanevičius-Šekspyras surengė koncertą A. Matučio muziejaus kiemelyje, kur atliko ir naujausią savo dainą „Matučio drevė“. Muzikantas Artūras Šliažas „kalbino“ skrabalus. Svečiai iš muzikos „kalvės“ grojo kitu retu instrumentu – marimba. Žinoma žolininkė Adelė Karaliūnaitė negailėjo patarimų apie užpiltines ir jų receptūrą, buvo galima įsigyti pačių įvairiausių jos rankomis pagamintų vaistų. Temstant pasirodė šokių studija „Svaja“. Veikė Alvydo Balandos fotografijų paroda „Kaliausės“.

► Iki gegužės 16-osios galerijoje „Skrydis“ veikė keramiko iš Utenos Vytauto Valiušio darbų paroda. Ją pakeitė aklų fotografo Remigijaus Audiejaičio fotografijų paroda – „Prieš pavirstant paukščiais“, kurioje buvo pristatytas tragiškos lemties kūrėjas ir jo darbai. R. Audiejaitis kartu su savo draugu režisieriumi Mantu Gimžausku-Šamanu žuvo gaisre. Liko daugybė taip ir neišleistų (ir net nesurinktų į vieną vietą) išmoningų bičiulių kūrybos nuotrupų: dainų, eilėraščių, haiku, scenarijų ir kt. Bet ypač įdomus atrodo pats šių dviejų žmonių gyvenimo braižas, mokėjimas žaisti gyvenimą net ir nešant sunkią lemties našta. Neatsitiktinai visų mylėtas, o bičiulių net „saulele“ vadintas Remigijus Audiejaitis buvo pasirinktas parodai, skirtai aklų mūsų žemiečio poeto A. Jonyno 85-osioms gimimo metinėms paminėti. Remigijaus Audiejaičio gyvenimas ir darbai – puiki A. Jonyno gyvenimo pasaulėjautos ir siektų idealų tąša, drąsus pastarojo gyvenimo liudijimas.

► Gegužės 21-ąją vyko paskaita „XVIII a. pasaulinės išskilmės ir jų apipavidalinimas LDK“. Tai dar viena dailės istorijos ciklo paskaita, kurią skaitė dr. Lina Balaišytė.

► Birželio mėnesį muziejuje atidaryta žaisminga ir labai jaunatviška Alytaus dailės mokyklos moksleivių diplominių darbų paroda, kur jaunų menininkų kūryba, kaip visada, stebina naujomis idėjomis ir drąsa.

► Miesto gimtadienio šventės proga muziejuje buvo surengta konferencija „Alytaus šviesuolių portretai“. Prisiminti žmonės, palikę pėdsaką miesto istorijoje. Daugumą pranešimų skaitė muziejaus darbuotojai.

► Birželio vidury parodų salės sienos „aplipo“ pačiais įvairiausiaisiais ragais – buvo atidaryta Pietų Lietuvos medžiotojų trofėjų paroda.

► Kalvis Vytautas Jarutis į savo juvelyrikos darbų parodą šįkart pakvietė galerijon „Skrydis“. Būna tik stebėtis plačiai pripažinto menininko idėjų gausa, subtiliu skoniu ir lietuviškos dvasios pajauta, kuri „tarp eilučių“ kalba iš kiekvieno darbelio.

■ **Birštono muziejuje** balandžio 1, 8, 14, 23 d. vyko edukacinė programa „Nuo siūlo iki juostelės“. Tai etnografinio tipo už-

siėmimas, kurio metu mokiniai sužino apie įvairių siūlų gamybos procesą. Praktinėje užduotyje patys pina juosteles.

► Balandžio 1, 7, 8, 23 d. – edukacinė programa „Tremtinių kelias“. Tai istorinio pobūdžio užsiėmimas, apžvelgiant trėmimų istorinę situaciją, reikšmę, pasekmes. Praktinėje užduotyje pildomas tremties bei kalinimo vietų žemėlapis.

► Nuo balandžio 18 d. iki gegužės 18 d. muziejuje vyko Kauno rajono Lapių lopšelio-darželio vaikų floristinių kompozicijų paroda „Gyvybės medis“. Čia buvo pristatytos vaikų kartu su auklėtojomis darytos kompozicijos iš džiovintų augalų.

► Balandžio 29 d. ir gegužės 7, 8, 10, 12, 15, 19, 20 d. buvo įgyvendinama edukacinė programa „Gyvybės medis“, pagal Kauno rajono Lapių vaikų lopšelio – darželio parodą „Gyvybės medis“. Mokiniai susipažino su parodos darbais, jų atlikimo technika, atliko praktines užduotis.

► Nuo gegužės 9 d. iki birželio 4 d. muziejuje veikė Birštono meno mokyklos Dizaino studijos papuošalų paroda „Stiklo magija“ (vad. Vilma Krasauskienė). Parodoje eksponuoti Birštono meno mokyklos dizaino studijos vaikų ir suaugusiųjų pagaminti stikliniai papuošalai.

► Birželio 9 d. muziejuje atidaryta Birštono meno mokyklos suaugusiųjų dailės studijos narių tapybos darbų paroda (vad. Remigijus Janušaitis). Parodoje buvo eksponuojama Birštono meno mokyklos suaugusiųjų dailės studijos narių tapybos darbai. Visi studijos nariai nėra profesionalūs dailininkai, tačiau ši paroda paliko labai didelį įspūdį lankytojams.

► Muziejaus padalinyje **Birštono sakraliniame muziejuje** balandžio 12 d. vyko dokumentinio filmo „Žvilgsnis į arkivyskupo T. Matulionio gyvenimą“ (1999 m., rež. D. Ramanauskas) peržiūra.

► Balandžio 23 d. surengta dr. Tojanos Račiūnaitės paskaita „Stebuklingieji atvaizdai: reikšmės ir profiliai“. Paskaitoje, remiantis XVII–XVIII a. rašytiniais šaltiniais (daugiausia stebuklų knygų medžiaga), siekiama naujai prabilti apie stebuklingųjų atvaizdų fenomeną, jo reikšmę tuometinės visuomenės gyvenime. Sanktuariumų steigimas statant atvaizdams koplytėles ar altorius, piligriminės kelionės, patirtų stebuklų išpažinimai ir užrašymai stebuklų knygose, juos patvirtinantys votai, stebuklus vaizduojantys paveikslėlių ciklai ir pačių atvaizdų kopijos – visa tai – žmonių ryšio su stebuklinguoju atvaizdu reikšmės profiliai, kuriuos paskaitoje ir ketinama atverti.

► Gegužės 21 d. Lietuvos dailės istorikų draugijos edukacinio ciklo paskaitą „Dailininkas šiuolaikiniame teatre“ skaitė doc. dr. H. Šabasevičius, kuris pristatė pastarojo dešimtmečio Lietuvos teatro dailės tendencijas, sceninio vaizdo kūrimo modelius ir ryškiausius dailininkus.

► Gegužės 24 d. vyko dokumentinio filmo „Žvilgsnis į arkivyskupo T. Matulionio gyvenimą“ (1999 m., rež. D. Ramanauskas) peržiūra.

► Birželio 6 d. atidaryta Adomo Varno tapybos ir fotografijų paroda „Sakralinė A. Varno kūryba“. Menotyrininkė A. Vasiliauskienė pristatė žymaus tapytojo gyvenimo ir kūrybos kelią. Atidaryme dalyvavo ir A. Varno mokinė dailininkė Magdalena Birutė Stankūnaitė-Stankūnienė iš Čikagos. Parodoje eksponuojamos dvi dešimtys fotografijų, kurios dar 1925 m. buvo eksponuotos Moncoje (Italija), Prancūzijoje, kaip Lietuvos kryždirbystės pristatymas. Taip pat eksponuoti patys pirmieji dailininko aliejinės tapybos darbai, kuriuos jis sukūrė Lenkijoje 1903 m. Tai dvylika Kryžiaus kelio stočių paveikslų, kurie šešis dešimtmečius puošė

Joniškio Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčią. Parodai kūriniai paskolino nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus bei Joniškio istorijos ir kultūros muziejus. Paroda veikė iki rugsėjo 14 d.

► Birželio 22 d. atidaryta Prienų krašto moksleivių ir jų vadovų kryždirbystės maketų paroda, kurioje buvo rodyti ne tik patys medžio maketai, bet ir kopyltstulpių, kryžių projekcinė medžiaga. Šia kasmetine paroda Prienų krašto drožėjai, ugdantys moksleivius: A. Antanavičius, K. Grigonis, A. Guobys – siekia, kad kryždirbystės tradicija būtų pamėgta jaunosios kartos kūrėjų.

► Birželio 8, 27 dienomis vyko dokumentinio filmo „Žvilgsnis į arkivyskupo T. Matulionio gyvenimą“ (1999 m., rež. D. Ramanauskas) peržiūra. Muziejaus lankytojai memorialinėje T. Matulionio (1873–1962) ekspozicijoje susipažįsta su Dievo tarno gyvenimo istorija. Filme panaudoti XX a. I p. archyviniai kadrai, kurie žiūrovą nukelia į Latviją, porevoliucinį Sankt-Peterburgą, Vladimiro kalėjimą Rusijoje. Liudininkų pasakojimai gyvai supažindina su didžia arkivyskupo asmenybe, kurio gyvenimo ir kankinystės istorija šiandienos žmogui paliudija apie tikrųjų vertybių svarbą pilnavertei žmogaus asmenybei.

■ **Biržų krašto muziejuje „Sėla“** balandžio 19 d. atidaryta biržietės tautodailininkės Idilijos Dumbrasienės tapybos darbų paroda. Čia eksponuota per 30 paveikslų: naturmortų ir gražiausių kraštovaizdžių, alsuojančių ramybe.

► Nuo balandžio 25 d. muziejuje veikia paroda „Praeities ir dabarties gija. Grafų Tiškevičių meninis palikimas“.

► Parodos iniciatorė – menotyrininkė mokslų daktarė Aldona Snitkuvienė, jau keliasdešimt metų tirianti Tiškevičių veiklą. Ppristatymo metu Dr. A. Snitkuvienė trumpai apžvelgė grafų Tiškevičių šeimos meno vertybes, esančias keliuose Lietuvos muziejuose, Biržų katalikų bažnyčioje, Astravo dvare – jų Lietuvoje priskaičiuojama per 400.

► M. K. Čiurlionio dailės muziejaus muziejinkas, doktorantas Tadas Rutkauskas pristatė parodoje eksponuojamą beveik visą grafo M. Tiškevičiaus, vieno garsiausių ir didžiausių XIX a. pasaulio kolekcininkų, egiptietišką kolekciją.

► Remdamasis šią parodą, Tadas Rutkauskas parengė edukacinę programą moksleiviams „Paslaptingas Egiptas“. Daktarė Aldona Snitkuvienė siūlo pažvelgti į grafų Tiškevičių šeimos paveldą programoje „Pro padidinamąjį stiklą“.

► Jau ketvirtą kartą muziejuje vyko tarptautinė akcija „Muziejų naktis“. Šįkart biržiečiai ir svečiai buvo pakviesti į „Metalų naktį“. Mažieji žiūrovai galėjo pamatyti Šiaulių lėlių teatro spektaklį „Princesė ir kiauliaganys“. Šventės metu visus linksmino Biržų jaunimo pučiamųjų orkestras, Šiaulių miesto Saulėtekio vidurinės mokyklos folkloro ansamblis „Vieversėlis“, Pasvalio roko grupė „Laiptai“. Renginio metu vyko jaunųjų kūrėjų konkursas „Žiogas stiklinėje“, tautodailininko Vidmanto Šilgalio dekoruotų keptuvių parodos pristatymas, klausimynas „Metalas! Atsakymus rask ekspozicijoje“ ir Trakų pilies brolijos „Viduramžių pasiuntiniai“ programa „Interno“.

► Gegužės 23 d. muziejus šventė 80-metį. Ta proga jo darbuotojus sveikino gausus draugų būrys. Tačiau ir muziejinkai neliko skolingi – visiems padovanojo gražią šventę, Šv. Kristoforo (vad. Donatas Katkus) orkestro koncertą.

► Nuo birželio 4 d. muziejuje veikia Biržų Vlodo Jakubėno muzikos mokyklos dailės skyriaus mokinių baigiamųjų darbų paroda. Parodoje eksponuojama tapyba akvarele, tapyba ant šilko, keramikos darbai.

► Birželio 10 d. panevėžietis fotomenininkas Stanislovas Bagdonavičius muziejuje atidarė fotografijų parodą „Aukštaitijos pasakos“. Tai netradiciniai fotomenininko darbai, kuriuose jis įkurdino politikus, menininkus, visuomenės ir spaudos dėmesį patraukusius avantiūristus bei kitokius personažus.

► Birželio 19 d. muziejuje vyko dr. Aldonos Snitkuvienės knygos „Biržų grafai Tiškevičiai ir jų palikimas“ sutiktuvės.

► Scenas iš Kretingos grafų Tiškevičių dvaro gyvenimo „Mėnuo su žvaigžde čia būti norėjo“ pasakojo, vaidino, dainavo, šoko ir grojo aktoriai Virginija Kochanskytė ir Petras Venslovas, solistai Rita Preikšaitė ir Tomas Ladiga, pianistė Beata Vingraitė.

► Muziejaus filiale **Vabalninko muziejuje** balandžio mėnesį veikė Arūno Vinciūno iš Ramonalių kaimo Biržų rajono pintų krepšių paroda pardavimas. Parodoje eksponuojami krepšiai uogoms, grybams, obuoliams, išskyloms. Parodos pristatymo metu Arūnas atskleidė, kai kurias krepšių pynimo paslaptis, davė naudingų patarimų, kaip krepšius valyti, prižiūrėti, kad jie būtų kaip nauji.

► Balandžio 18 d. vyko poetės Valerijos Jagelienės poezijos vakaras.

► Birželio mėnesį muziejuje veikė Zitės Jakelevičienės rankdarbių paroda.

■ **Druskininkų miesto muziejuje** balandžio 25 d. dailininkas Alfonsas Šuliauskas surengė vieno paveikslą „Laterano madona“ parodą bei jubiliejinio leidinio „Straipsniai apie kultūrą, dailininkus ir jų darbų parodas. Spausdinta medžiaga apie autorių“ pristatymą.

► Gegužės 30 d., Druskininkų kurorto šventės metu, muziejaus lankytojai turėjo galimybę pirmieji pamatyti atnaujintą ekspoziciją apie kurorto pradininkus – gydytojus. Suremontuotoje, XIX a. interjero detalėmis papuoštoje ekspozicijos patalpoje buvo įrengtas procedūrų kabineto kampelis. Sienas papuošė reta Druskininkų ikonografinė medžiaga, pristatanti ne tik tuometinį Druskininkų vaizdą, bet ir kurorte vykusias procedūras bei pramogas.

► Gegužės 30 d., Druskininkų kurorto šventės metu, buvo atidaryta mineralinio vandens gertuvių paroda iš Armands Muižnieks (Latvija) bei Druskininkų miesto muziejaus kolekcijų. Tokio tipo kolekcija yra gausiausia pasaulyje, dabar joje daugiau nei 500 gertuvių. Šiuo metu rinkinys demonstruojamas dalimis keliose parodose Vokietijoje, Estijoje, Latvijoje. Parodoje yra ir unikalių XIX a. pab.–XX a. pr. gertuvių. Kolekcijos savininkas jas suskirstęs pagal kilmės šalį – taip atskleidžia ir indelių dekorą, formas, medžiagos savitumas, ir suvenyrų populiarumas. Muziejus specialiai šiai parodai iš fondų parinko XIX a.–XX a. vidurio Druskininkų mineralinių šaltinių vaizdų, kuriuose įamžinti žmonės atliekantys balneologinio kurorto gydomąjį ritualą – mineralinio vandens gėrimą. Parodos lankytojus pasveikinęs Armands Muižnieks pasakojo apie savo sumanymo gimimą, kolekcionuojamo objekto unikalumą, mineralinio vandens naudą bei gėrimo tradicijas.

► Birželio 28 d. prie Druskonio ežero ir Muziejaus terasoje įvyko dainų vakaras „Anoj pusėj ežero...“ – pirmasis koncertas iš „Druskininkų serenados“ koncertų ciklo ir festivalio „Druskininkų vasara su M. K. Čiurlioniu 2008“. Koncertavo Vilniaus arkikatedros bazilikos didysis choras, Druskininkų miesto kultūros centro moterų choras „Gija“ bei solistai: Asta Krikščiūnaitė (sopranas), Romualdas Vešiotas (baritonas) ir Mindaugas Žemaitis (baritonas). Koncertmeisteriai Bernardas Vasiliauskas ir Kęstutis Bieliukas. Programoje skambėjo M. K. Čiurlionio kūriniai, dedikuoti draugams (dainos, šokiai, opusai), harmonizuotos lietuvių liaudies dainos.

- ▶ **Muziejaus filiale** balandžio 18 d. vyko pavasario šventė vaikams „Pastačiau namelį šiltą“. Balandžio 23 dieną – Tarptautinei vaikiškos knygos dienai skirtas renginys. Buvo parodytas spektaklis vaikams „Seku, seku pasaką“. Teatro „Niša“ aktoriai vaidino ne tik žinomus pasakų veikėjus, bet į pasirodymą įtraukė ir šventės žiūrovus, o renginio pabaigoje visi piešė pasakos „Alavinis kareivėlis“ personažus.
- ▶ Gegužės 17 dieną įvyko Tarptautinės vaikų ir jaunimo kūrybos parodos „Vaivorykštės tiltas 2008“ atidarymas.
- ▶ Gegužės 24 d. atidaryta Druskininkų V. K. Jonyno dailės mokyklos baigiamųjų klasių mokinių kūrybos darbų paroda.
- ▶ Birželio 17 d. – Alės Kalėdienės skiautinių ir tapybos darbų paroda.
  - **Jonavos krašto muziejuje** balandžio 18 d. atidaryta paroda „Paminklai. Praeitis ir ateitis“, skirta Tarptautinei paminklų apsaugos dienai.
  - ▶ Balandžio 18 d. vyko konferencija „Jonavos krašto turizmo plėtra, išteklių ir galimybės“. Turizmo informacijos centro organizatorė Gitana Jasiulionienė perskaitė pranešimą apie turizmo veiklą Jonavos rajone.
  - ▶ Muziejaus padalinyje **Samulevičių sodyboje** balandžio 23 d. vyko Jurginių šventė. Moksleiviai žaidė lauko žaidimus. Pienių vainiku papuošė karvę.
  - ▶ Visą balandžio mėnesį vyko edukaciniai renginiai moksleiviams: „Pasisėmus iš šaltinio“ (pagal projektą „Protėvių išminties vedini“) – Atvelykis. Margučiai. Jurginės.
  - ▶ Balandžio 29 d. atidaryta Lietuvos ryšių istorijos eksponatų parodą „Pašto reikmenų pristatymas senajame pašte“.
  - ▶ Krašto muziejuje visą gegužės mėnesį veikė švietimo įstaigų metraščių paroda „Metraščiai prabyla“.
  - ▶ Gegužės 10 d. – Gyvųjų amatų pristatymas Sekminių šventėje Liepių kultūros centre.
  - ▶ Jonavos krašto muziejaus darbuotojai kepė ir vaišino šventės dalyvius kiaušinieneį, žuvimi, žolelių arbata, duona su kaimišku sviestu ir semėnimis bei supažindino su Sekminių švenčių apeigomis, papročiais.
  - ▶ Muziejaus padalinyje **Samulevičių sodyboje** gegužės 14 d. vyko Sekminių šventė Jonavos Nėries pagrindinės mokyklos moksleiviams.
  - ▶ Gegužės 15 d. vyko Gyvųjų amatų pristatymas Europos dienoje. Plaustu „Pliuškis“ Nerimi plaukiantys šventės dalyviai buvo supažindinti su maisto paveldu.
  - ▶ Gegužės 16 d. muziejinkai ir kraštotyrininkai savo profesinę šventę – Tarptautinei muziejinko dieną paminėjo konferencija „Jonavos krašto muziejaus ateities vizija“. Įstaigos direktorė Regina Karaliūnienė pristatė restauruojamas ir įrengiamas patalpas, apžvelgė ateities sumanymus. Jos vadovaujamą kolektyvą sveikino rajono Savivaldybės atstovai.
  - ▶ Gegužės 24 d. vyko LPKTS Jonavos skyriaus 1948-ųjų metų tremties 60-čio paminėjimas.
  - ▶ Birželio 11 d. pagal projektą „Protėvių išminties vedini“ Upininkų bendrojo lavinimo mokykloje buvo pristatyti gyvieji amatai.
  - ▶ Birželio 12 d. įvyko atvira Lietuvos istorijos pamoka „Lietuvos Sąjūdžiui – 20“ (prie muziejaus, pirmosios Sąjūdžio vėliavos iškėlimo vietoje). Susirinkusieji prisiminė Lietuvos Sąjūdžio pradžią. Atidaryta literatūrinė-dokumentinė paroda „Lietuvos Sąjūdžiui-20“.
  - ▶ Birželio 22 d. – organizuotos ekskursijos rajono Joninių šventės svečiams.
- ▶ Birželio 23 d. gyvųjų amatų pristatymas Joninių šventinėje-folkloro festivalyje „Trys ratilėliu“.
- ▶ Birželio 25 d. – fotografijų parodos „Pažinkime kraštą ir jo apylinkės“ atidarymas.
- ▶ **Joniškio istorijos ir kultūros muziejuje** gegužės 18 d. paminėta Tarptautinė muziejų diena, surengta šventinė popietė „Joniškio šviesuoliai: Laurynas Lopas, Marija Teresė Rožanskaitė, Juozas Vainauskas“. Muziejus savo profesinę dieną papuošė trijų iškilų žmonių – šviesaus atminimo dailininkės kraštietės Marijos Teresės Rožanskaitės (Piekurienės), neeilinio mokytojo, dailininko Juozo Vainausko ir aktyvaus visuomenininko, lietuvybės puoselėtojo, veterinaro Lauryno Lopo – atminimo popietę. Popietėje dalyvavo ir juos pristatė Kauno veterinarijos akademijos muziejaus direktorė dr. Vanda Lazdauskienė, savo tėvą prisiminė prof. Algimantas Lopas, dailininkai Marijus ir Gediminai Piekurai bei Sigitas Laurinavičius, prof. Juozas Galkus, kiti šviesuoliams artimi žmonės. Renginį vedė Joniškio „Žiburio“ suaugusiųjų teatro aktorė Vidutė Petraitienė, Joniškio meno mokyklos moksleiviai. Šventinę popietę papuošė ir su profesine švente muziejinkus pasveikino Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus choras „Cantemus“.
- ▶ Gegužės 19 d. muziejuje atidaryta paroda „Joniškis tarpukariu“. Ją pristatė muziejinkas Darius Vičas.
- ▶ Gegužės 31 d. muziejaus padalinyje **Mato Slančiausko sodyboje-muziejuje** vyko „Amatų diena“, kurioje savo amatus demonstravo ir kitus mokė 20 rajono amatininkų. Reibinių kaimo bendruomenės nariai pristatė Joniškio krašto kulinarinį paveldą. Susirinkusiuosius linksmino rajono folklorinis ansamblis.
- ▶ Birželio 20 d. muziejuje atidaryta vietinės tautodailininkės Dalios Sutkuvienės tapybos darbų paroda „Trejos klumpės“.
  - **Jurbarko krašto muziejuje** balandžio 17 d. atidaryta II personalinė Vaidutės Diržiuvienės (Vilkaviškis) modernaus meno skiautinių paroda „Maldos“. Kiekvienas skiautinių paveikslėlis papildytas autorės sukurtomis eilėmis, atitinkančiomis jo turinį. Atidaryme koncertavo moksleiviai iš Vilkaviškio.
  - ▶ Balandžio 26 d. muziejaus parodų ir koncertų salėje vyko P. Juškos tapybos darbų parodos atidarymas.
  - ▶ Gegužės 15 d. Jurbarko A. Giedraičio-Giedriaus gimnazijos moksleiviams muziejuje buvo surengta edukacinė programa „Lino kelias“.
  - ▶ Gegužės 16 d. Parodų ir koncertų salėje atidaryta V. Vitartaitės kūrybos darbų paroda.
  - ▶ Gegužės 21 d. Jurbarko krašto muziejuje surengta edukacinė programa Jurbarko Vytauto Didžiojo vidurinės mokyklos pradinukams „Žymieji krašto žmonės“, o gegužės 22 d. Jurbarko Naujamiesčio vidurinės mokyklos pradinukams – edukacinė programa „Pažinkime savo kraštą“.
  - ▶ Gegužės 27 d. Jurbarko surengtas kraštiečio poeto, vertėjo ir diplomato Jurgio Baltrušaičio 135-ųjų gimimo metinių paminėjimas. Renginyje dalyvavo J. Baltrušaičio lietuvių ir rusų bendradarbiavimo ir paramos fondo nariai – aktorius Donatas Banionis, profesorė Viktorija Daujotytė, kuri pristatė naująją J. Baltrušaičio poezijos vertimų knygą „Kalba su lemtimi“, radijo laidų redaktorė Nina Mackievič įteikė jurbarkiečiams, poeto gerbėjams knygą „Kalba su lemtimi“, redaktorius Romualdas Norkus dovanavo jo redaguojamo žurnalo „Santara“ 2007–2008 metų leidinius, vertėjo L. Brogos našlėi R. Brogienei buvo įteikta skulptūrėlė už vyro atliktus J. Baltrušaičio eilėraščių verimus, aktorės D. Janauskaitė ir G. Urbonaitė skaitė poeto eilėraščius, RF ambasados

Lietuvoje atstovas A. Klimas kalbėjo apie rusų ir lietuvių kultūrinio bendradarbiavimo ištakas ir perspektyvas, dainas J. Baltrušaičio eilėmis atliko Jurbarko kultūros centro moterų ansamblis „Verdenė“ (vad. D. Jonušauskienė).

► Gegužės 29 d. Jurbarko parodų ir koncertų salėje J. Baltrušaičio 135-ųjų gimimo metinių paminėjimo proga buvo surengtas vokalinio ansamblio „Inmezzo“ (vad. A. Stasiūnaitė) koncertas.

► Muziejaus **Parodų ir koncertų salėje** birželio mėnesį buvo eksponuojama kilnojamoji Lietuvos valdovų rūmų paramos fondo paroda „Praeitį atverta ateičiai“ ir, remiantis parodos medžiaga, vykdoma to paties pavadinimo edukacinė programa.

► Birželio mėnesį krašto muziejaus židinio salėje veikė jurbarkiečio Algimanto Stanevičiaus tapybos darbų paroda.

► Birželio 13–15 dienomis krašto muziejuje vyko tradicinis tarptautinis Šiaurės šalių šiuolaikinės literatūros forumas „Šiaurės vasara“.

■ **Kelmės krašto muziejuje** balandžio 11 d. aštuntą kartą surengta rajono moksleivių kūrybinių darbų paroda. Joje dalyvavo 16 rajono mokyklų bei svečiai iš Raseinių rajono. 269 autoriai pristatė 323 įvairius kūrybinius darbus. Daug parodoje buvo drožinių, megztų darbelių, žaislų, vazų ir pan. Dalyviams padėkos raštais apdovanojo rajono Švietimo skyriaus vyresnysis specialistas P. Marcinkus.

► Balandžio 18 d. muziejuje įvyko Arūno Daujoto tapybos vakaras. Pažiūrėti autoriaus sukurtų paveikslų susirinko beveik šimtas kelmiešių ir svečių. Buvo pasirašyta sutartis tarp Kelmės krašto muziejaus ir VŠĮ „Artkomas“ dėl Kelmės krašto muziejaus dalyvavimo projekte „Menas senuosiuose Lietuvos dvaruose“. Pagal projektą Kelmės dvare buvo numatyta surengti šešias profesionalių menininkų parodas. Projekto idėja – suteikti galimybę menininkams pristatyti savo kūrybą plačiau (geografiniu požiūriu) ir naujose erdvėse, o kultūrinei visuomenei susipažinti su šiuolaikinio meno tendencijomis ne tik didžiuosiuose Lietuvos miestuose, bet ir regionuose. Projekto sumanymas – atkreipti dėmesį į turtingą istorinės architektūros palikimą bei suteikti daugiau informacijos apie jį.

► Gegužės 7 d. muziejuje atidaryta fotografo V. Lukono ir rašytojos, „Bičiulio“ laikraščio redaktorės O. Jautakienės paroda, skirta Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienai paminėti. Paroda pavadinta „Tylos medus“. Nuotraukų autorius V. Lukonas, o joms poetinius komentarus parašė O. Jautakienė. Puikiai šios parodos atidarymui tiko Kelmės meno mokyklos pianistės L. Alubickytės ir smuikininkės I. Blinstrubytės atliekami kūriniai, Kelmės mažojo teatro artistai – profesionalios dainininkės D. Tiškovaitės dainos, originalūs ir šmaikštoki D. Stirbytės žodžiai, tytuvėniškio, rajono tarybos nario V. Šimkūno eilės. Meras V. Lukonui įteikė padėkos raštą, parodos autorius sveikino rajono tarybos nariai.

► Gegužės 15 d. muziejaus salėje vyko tradicinė „Poezijos pavasarėlio“ šventė. 12-oji R. Biržinytės literatūrinė premija įteikta Vladui Kalvaičiui už apsakymų knygą „Volungė“. Renginio organizatoriai Kelmės Žemaitės viešoji biblioteka.

► Gegužės 16 d. vyko tarptautinis projektas „Muziejų naktys“, skirtas Muziejų dienai paminėti. Programoje – pasivaikščiojimas po dvarą žvakų šviesoje, klausantis dvaro istorijų ir skambant gyvai muzikai. Muzikavo Kelmės meno mokyklos mokiniai ir mokytojai.

► Gegužės 17 d. muziejuje vyko Vidmanto Gerulaičio tapybos vakaras – Projekto „Menas senuosiuose Lietuvos dvaruose“ renginys.

► Birželio 10 d. muziejaus menėje vyko krūties vėžio prevencijos projekto „Nedelsk“ renginys „Rožinės vilties vakaras“. Čia buvo daug plazdančios rožinės spalvos, geros muzikos, šokio, švelnių žodžių ir minčių. Renginio organizatorės gerosios valios ambasadorės Kelmėje Zita Mačijauskienė, Jenina Skeberdienė ir kt.

► Birželio 13 d. Gedulo ir vilties dienai paminėti buvusioje dvare menėje atidaryta Genocido aukų muziejaus parengta paroda „Karas po karo“ (ginkluotas antisovietinis pasipriešinimas Lietuvoje).

► Birželio 14 d. muziejuje atidaryta Sergejaus Novikovo (Ukraina) tapybos darbų paroda – projekto „Menas senuosiuose Lietuvos dvaruose“ renginys.

■ **Kėdainių krašto muziejaus** padalinyje **Daugiakultūriame centre** balandžio 5 d. atidaryta tautodailininko Juliaus Urbonavičiaus skulptūrų ir tapybos darbų paroda „Gyvenimo teatras.“

► Balandžio 8 d. vyko paskaita-koncertas „Susitikimas su žydų liaudies daina.“ Pranešimą „Lietuvos žydų įnašas į pasaulio kultūrą“ skaitė Vytautas Toleikis, tradicinę žydų muziką atliko Galina Libenštein, perkusininkas Arkadijus Gotesmanas ir smuikininkas Borisas Kirzneris.

► Balandžio 11 d. – dainos ir poezijos valanda „Nutrupėjo vėjams ant sparnų mūsų žodžiai...“ Dalyvavo aktorė Rūta Staliliūnaitė ir obojininkas Juozas Rimas.

► Balandžio 28 d. atidaryta Albinos Mackevičienės (Josvainiai) popieriaus karpinių paroda „Senovės dvelksmas.“

► Balandžio 30 d. įvyko džiaz muzikos koncertas „Siuita kontrabosui ir perkusijai.“ Dalyvavo kontrabosininkas Eugenijus Kanevičius, būgnininkas Vladimiras Tarasovas.

► Krašto muziejuje balandžio 10d. buvo atidaryta vaškinių figūrų paroda iš Sankt Peterburgo, kurioje pristatytos įvairios istorinės asmenybės: Petras Didysis, Hitleris, Stalinas ir kitos.

► Balandžio 24 d. pristatyta edukacinė paroda „Praeitį atverta ateičiai.“ Joje pasakojama apie Lietuvos vadovų rūmų istoriją, jų atkūrimą.

► Krašto muziejaus filiale – rašytojo **Juozo Paukštelio namuose** balandžio 22 d. vyko dailės pleneras „Piešiu pavasarį“, kuriame dalyvavo dailės mokyklos mokiniai.

► Balandžio 30 d. vyko poezijos skaitymai „Pasikinkęs jauną vėją“. Šviesiosios gimnazijos moksleiviai skaitė eiles apie pavasarį, pristatė dainuojamąją poeziją.

► **Daugiakultūriame centre** gegužės 7 d. vyko latina jazz kvarteto „ELCUARDO“ koncertas. Dalyvavo E. Armonas (gitarą), A. Murencevas (gitarą), D. Rudis (mušamieji), E. Dargis (bosinė gitara). Grupė atliko *latina* stiliaus muziką – rumbą, salsą, bossanova, flamenko.

► Gegužės 9 d. vyko Šviesiosios gimnazijos moksleivių fotostudijos paroda „ŽMŽ.“ Buvo eksponuojami vadovo Vydo Bečelio ir moksleivių fotografijos darbai.

► Gegužės 15d. – susitikimas su LR Prezidento patarėja Nerija Putinaite, diskusija „Ar sovietiniai įpročiai veikia mūsų šandieną?“ Renginį rėmė Annos Lindh kultūrų dialogo fondas. Tai projekto „Atlasdami praeitį kuriame ateitį: kitoniškumo dedemonizavimas“ dalis.

► Gegužės 17 d. Kėdainių krašto muziejuje ir jo filialuose vyko renginiai, skirti tarptautinei muziejų naktčiai:

► Krašto muziejaus **Vinco Svirskio kryžių salėje** buvo organizuotas žemaičių tarme dainuojančio bardo Povilo Girdenio koncertas;

► **Daugiakultūriame centre** pristatyta Aido Strimaičio ir Eglės Strimaitienės dueto „Duo Strimaitis“ muzikos ir videoprojekcijų programa „Nakties muzika“;

► **Evangelikų reformatų bažnyčioje** vyko XVII–XVIII šokių ir poezijos vakaras. Šoko Klaipėdos universiteto senųjų šokių ansamblis „Saltanda“, eiles skaitė Kėdainių krašto muziejaus jaunųjų gidų būrelio nariai;

► **Arnetų (senjorų) namo** kieme vyko škotų poezijos ir muzikos vakaras. Dalyvavo Kauno kolegijos Kėdainių Jonušo Radvilos studijų centrostudentai.

► Gegužės 20 d. **Daugiakultūriame centre** vyko chorinės muzikos koncertas, skirtas Kėdainių krašto kultūros premijos laureato Algirdo Viesulo koncertinės veiklos 30-mečiui pažymėti. Dalyvavo Lietuvos veterinarijos akademijos mišrus choras „Ave musica“ (vadovas Algirdas Viesulas).

► Gegužės 22 d. romų muziką atliko ansamblis „Suno“ (vad. Steponas Aleksandravičius, Kaunas).

► Gegužės 23 d. vyko interaktyvus seminaras „Ir tu gali keisti(s)“. Čia aptartos socialinės atskirties, etninės ir religinės tolerancijos, lyčių lygybės temos, svastoma, kaip ugdyti pakantumą kitokiai gyvenimui ir pasaulėžiūrai. Dalyvavo Lygių galimybių plėtros centro projektų vadovė Margarita Jankauskaitė.

► Birželio 5 d. vyko paskaita „Tibeto budizmas Vakaruose“. Lektorius Mindaugas Stankūnas, daugiau kaip dešimt metų praktikuojantis budistinę meditaciją, supažindino su dvasine Tibeto kultūra, aptarė budistinės filosofijos principus ir jų taikymą kasdieniame gyvenime.

► Birželio 6 d. atidaryta Valdemaro ir Evos Majchen (Olštynas) dailės darbų paroda, koncertavo ansamblis „Zaciszuki“ (Wengorzevo).

► Birželio 20 d. buvo suvaidintas „Skrajoklių teatro“ ir tetro „Mimika“ internetu sukurtas trijų dalių spektaklis „Tarp vakar ir rytoj“. Scenarijaus autorė ir režisierė Gražina Dittmar (Vokietija), „Mimikos“ judesio kompozicijos režisierė Janina Mažeikienė (Vilnius). Aktoriai – skirtingų profesijų žmonės iš įvairių Lietuvos vietovių. Spektaklio scenarijus parengtas pagal kūrėjų klubo „Žoliažolė“ almanacho „Kūryba-2008“ tekstus.

► Birželio 27 d. atidaryta paroda „Trys kartos“. Buvo eksponuoti Daivos Nurdinovos, Nargizos Nurdinovos, Jono Banaičio tapybos, grafikos ir fotografijos darbai.

■ **Kretingos muziejuje** balandžio 1 d. atidaryta senovinių molio gaminių paroda „Viskas iš molio“. Parodos lankytojai susipažino su XIX amžiaus pabaigos, XX amžiaus pradžios Kretingos, Skuodo, Plungės rajonų meistrų darbais: puodynėmis, ąsočiais, žemaitiškais bundžiais.

► Molio gaminių kolekciją pradėjo kaupti šviesios atminties ilgametis muziejaus direktorius Juozas Mickevičius. Jo dėka į muziejų atkeliavo kretingiško Kazio Barietos, Plungės rajone Medsėdžių kaime gyvenusio puodžiaus Kleinausko darbai. Džiugu, kad kasmet iš etnografinių ekspedicijų muziejaus Etnografijos skyriaus darbuotojai į fondus parsiveža rajono kaimuose gyvenančių žmonių dovanotų molio gaminių.

► Balandžio 3–10 d. muziejaus specialistai dalyvavo tarptautiniame renginyje Užgavėnių kaukių karnavale Perigueux mieste (Prancūzija). Išvykos tikslas – pristatyti Perigoro krašto visuomenei persirengėlius ir Kretingos muziejaus fonduose esančias kaukes miesto karnavalinėje eisenoje, pažymint 25-ąsias Perigueux karnavalo metines. Išvykos metu Kretingos ir Perigueux meno bei archeologijos muziejai pasirašė bendradarbiavimo sutartį. Kre-

tingos muziejaus Archeologijos skyriaus specialistai yra pakviesti dalyvauti Perigoro krašto archeologinėse ekspedicijose. Birželio mėnesį prancūzų archeologas Jean Michel Degeix dalyvavo Lazdininkų kapinyno (Kretingos r.) archeologinėje ekspedicijoje, kurią organizavo Kretingos muziejaus archeologai.

► Kretingos muziejaus specialistų kelionė į Prancūziją – tai antrąjį įgyvendinto tarptautinio projekto „Užgavėnės. Papročiai ir tradicijos Lietuvoje ir Prancūzijoje“ dalis.

► Balandžio 4 d. muziejuje atidaryta Telšių moterų klubo „Gera diena“ darbų paroda „Jums, Mamos“, skirta Motinos dienai paminėti. Parodoje eksponuoti papuošalai, paveikslai, rankdarbiai.

► Balandžio 25 d. muziejuje atidaryta fotografijos ir kaukių paroda „Lietuviškos Užgavėnės Prancūzijoje“, skirta muziejaus dalyvavimo tarptautinėje parodoje rezultatams aptarti. Po parodos atidarymo 18.00 val. Baltojoje salėje vyko kamerinės muzikos koncertas iš renginių ciklo „Pavasario gaida“. Atlikėjai: Klaipėdos muzikinio teatro solistai S. Konstantinovičienė, A. Dovydaitienė, I. Kozlovskis.

► Gegužės 9 d. muziejuje įvyko renginys iš ciklo „Metai ir žmonės“. Buvo pristatytas projektas „Darbėnų miestelio bendruomenės istorija“, vyko tautodailininkų darbų paroda, seniūnijos saviveiklos kolektyvų koncertas.

► Gegužės 14 d. muziejuje atidaryta paroda „Trapioji keramika iš mano indaujos“. Tarptautinės muziejų dienos proga muziejus paskelbė akciją, kurios tikslas – pakviesti krašto gyventojus atnešti iš savo namų į muziejų parodai ypatingus keramikos daiktus: dekoruotas lėkštes, puodukus, ąsočius, stalo serviravimo įrankius ir pan. Be privačių kolekcijų, parodoje buvo eksponuojami ir muziejaus fonduose esantys keramikos darbai.

► Gegužės 15 d. muziejuje vyko renginys – projekto „Kretingos dvaro parkas – gyvoji istorija“ pristatymas. Baltojoje salėje direktorė V. Kanapkienė pristatė leidinį „Kretingos dvaro parkas – gyvoji istorija“, apibendrino taip pat pavadintą moksleivių darbų parodą ir pakvietė renginio dalyvius pakelti naujais turistiniais maršrutais: „Paminkliniai medžiai ir želdiniai“, „Mažosios architektūros elementai“, „Parko žaliosios vaistinė“.

► Gegužės 19 d. vyko Žemaitijos zonos muziejų darbuotojų iškilmingas posėdis „Muziejus – visuomenei“, skirtas tarptautinei muziejų dienai pažymėti. Kretingos muziejaus folklorinis ansamblis „Volungėlė“ surengė šventinį koncertą.

► Birželio 11 d. muziejuje atidaryta paroda „Kretingai 755“, skirta Kretingos vardo paminėjimo 755 metų jubiliejui.

► Birželio 13 d. atidaryta paroda „Tremtis ir laisvės kovos Kretingos apskrityje“.

► Birželio 13 d. atidaryta moksleivių piešinių paroda tema „Lietuvos kovų už laisvę, kariuomenės bei netekusių istorija“.

► Birželio 16 d. muziejuje įvyko mokslinė konferencija „Liaudies menas – meninių tradicijų egzistavimo ir patvarumo Lietuvoje liudytojas“.

► Birželio 27 d. atidaryta teminė paroda „Lietuvos laisvės sąjūdžio 20-metis“.

► Birželio 11 d. – paroda „Žemaičių senieji buities rakandai“.

► Birželio 13 d. įvyko mokslinė konferencija „Skaudi Lietuvos praeitis“.

► Birželio 13 d. atidaryta paroda „Bijūnėlis žalias“, kurią dvaro parke organizavo muziejaus Gamtos skyriaus specialistai kartu su Klaipėdos miesto floristėmis.

► Birželio 18 d. – paroda „Jei stebuklo trokšti tu...“. Čia eksponuoti prie muziejaus veikiančio klubo „Pinx-10“ narių kūrybos darbai.

- ▶ Liepos 18 d. vyko renginys „Nuo baltos avelės iki margos suknelės“. Tautodailininkės D. Činkienė ir S. Jonkienė pristatė savo darbų kolekciją: rankomis megztus moteriškus ir vaikiškus rūbus, rankines, papuošalus iš vilnos. Vyko tautodailininkų sukurtų modelių demonstravimas.
- **Kupiškio etnografijos muziejuje** balandžio 12 d. atidaryta kupiškėnės, tautodailininkės R. Sriubiškienės autorinė, jubiliejinė tapybos darbų paroda. Joje eksponuota 80 paveikslų, įvairia technika sukurtų 1990–2008 m. Jubiliejinės parodos proga R. Sriubiškienė apdovanota rajono savivaldybės Kultūros ir švietimo skyriaus padėkos raštu.
- ▶ Balandžio 22 d. muziejaus padalinyje dailininkės **Veronikos Šleivytės paveikslų galerijoje** Viktoriškių kaime surengta Jurginių šventė. Šventės dalyviai prisiminė senuosius Jurginių papročius, apžiūrėjo nagingų apylinkės žmonių kūrinių parodą.
- ▶ Balandžio 24 d. muziejuje atidaryta fotografijų paroda „Puponių kaimo etnografinis ansamblis“, skirta vienam iš pirmųjų Kupiškio krašto ir Lietuvos etnografinio sąjūdžio dalyvių – Kupiškio rajono Puponių kaimo etnografiniam ansamblui.
- ▶ Gegužės 12 d. muziejuje pradėjo veikti Kupiškio rajono ugdymo įstaigų 2007–2008 mokslo metais vykdyto projekto „Gėlė meninėje raiškoje“ metu sukurti darbeliai. Birželio 4 dieną vyko šio projekto ir kūrinių parodos uždarymas. Beje, kūrė 594 mokiniai ir apie 100 mokytojų. Projekto ir parodos uždarymo šventės metu koncertavo Kupiškio lopšelio-darželio „Saulutė“ mažieji atlikėjai. Floristine tematika sukurtą drabužių kolekciją demonstravo Rokiškio kultūros centro madų studijos „Gracija“ merginos (vadovė N. Danienė). Kupiškio savivaldybės Kultūros ir švietimo skyriaus vedėjas R. Jocius apdovanojo projekto dalyvius, linkėdamas naujų idėjų ir darbų.
- ▶ Gegužės 30 d. muziejuje atidaryta Vilniaus dailės akademijos I–III kurso studentų tapybos darbų paroda. Darbai sukurti 2004–2008 metais. Paveikslų motyvai – peizažinės ir figūrinės kompozicijos, natūrmortai ir kt.
- ▶ Muziejaus padalinyje **Laukminiškių kaimo muziejuje** birželio 7 d. paminėtos žurnalisto, rašytojo, vertėjo P. Babicko 105-osios gimimo metinės. Renginio vedėja, šio filialo specialistė J. Puronienė ir mokytoja K. Aleksandravičienė su grupe moksleivių pristatė šio iškilaus žmogaus kūrybą. Iš Laukminiškių kilęs medicinos mokslų daktaras G. Laužikas kalbėjo apie muziejaus svarbą ugdant jaunuomenę, garsinant P. Babicko nuveiktus darbus. Kupiškėnas A. Zolubas minėjimo dalyviams suteikė galimybę išgirsti U. Babickaitės–Graičiūnienės ir P. Babicko balsus įrašytus į magnetofono juostą. Minėjimo dalyviams koncertavo uteniškiai „Muzikantai iš pa Utenas“.
- ▶ Muziejaus padalinyje **A. Petrausko muziejuje** Uoginių kaime birželio 12 d. pristatytas kupiškėnų muziejinių parengtas projektas „Gimtojo krašto praeitis mokinių akimis – audimo paslaptys“. Projektas papildė šiame muziejaus padalinyje vykstančias edukacines pamokas. Tris mėnesius Kupiškio Povilo Matulionio ir Salamiesčio pagrindinių mokyklų moksleivės mokėsi dirbti su audimo staklėmis. Mergaitės audimo paslaptį mokė Uoginių kaimo audėjos.
- ▶ Birželio 13 d. **V. Šleivytės paveikslų galerijoje** pristatytas Kupiškio etnografijos muziejaus leidinys „Veronikos Šleivytės gyvenimo bruožai“ ir atidaryta antašaviškės, mokytojos J. Lauciuvienės kolekcijų paroda. Prisiminimais apie dailininkę dalinosi buvusi Viktoriškių galerijos darbuotoja S. Gruodienė, kultūrininkas, buvęs Antašavos kolūkio vadovas ir muziejaus kuratorius A. Vaižmužis. Kocertavo Vabalninko (Biržų r.) ansamblis „Saulala“.
- ▶ Birželio 14 d. į etnografijos muziejų rinkosi kupiškėno, tautodailininko, akmens meistro V. Jasinsko giminaičiai, draugai, kolegos, kūrybos gerbėjai. Susirinkusius į parodos pristatymą dainomis pasveikino Kupiškio rajono Palėvenėlės miestelio moterų ansamblis (vad. B. Petroševičienė). Parodos atidarymo metu V. Jasinskas pasakojo apie kūrybinio kelio pradžią. Prisiminti visi tautodailininko darbai puošiantys Kupiškį. Kūrėją sveikino rajono savivaldybės mero pavaduotojas V. Knizikevičius, kolegos tautodailininkai, muziejininkai, giminaičiai. Daugiau kaip 40 akmens kūrinių eksponuoti dviejose muziejaus kilnojamyj parodų salėse ir kieme.
- ▶ Birželio 20 d. muziejaus padalinyje **A. Petrausko muziejuje** atidaryta Panevėžio apskrities bendrojo lavinimo mokyklų mokinių kūrybos darbų paroda „Kas kraštėn sudėta“.
- ▶ Birželio 21 d. buvusio Palėvenės dominikonų vienuolyno teritorijoje vykusioje sakralinės muzikos ir teatrų šventėje „Sielos ilgesys“ metu pristatytas kupiškėnų muziejinių parengtas projektas „Senoji sėlių žemė“. Projekto dalyviai – Panevėžio apskrities bendrojo lavinimo mokyklų mokiniai, jaunimo organizacijų nariai fiksavo regione išlikusį sėlių genties paveldą, kūrė darbus šia tematika. Naudodami jaunimo surinktą medžiagą ir kūrinius, muziejaus darbuotojai parengė parodą, jos atidarymo metu apdovanojo aktyviausius ir išradingiausius projekto dalyvius. Šventę vedė aktorius A. Bagdonas. Sėliškąją Šiaurės rytų Aukštaitijos dvasią pajusti padėjo įvairių Lietuvos regionų amatininkai, įsikūrę vienuolyno teritorijoje įrengtame improvizuotame amatų kiemelyje. Šventėje pasirodė Trakų pilies brolija „Viduramžių pasiuntiniai“, netradicinio folkloro grupė iš Šiaulių „Kitava“, dainininkė A. Smilgevičiūtė ir roko grupė „Skylė“.
- ▶ Birželio 25 d. etnografijos muziejuje rinkosi medžio drožėjų plenero „Ažuolų takas Adomui“ dalyviai: R. Zinkevičius (Ukmergė), V. Jatulevičius (Vabalninkas, Biržų r.), A. Vasiliauskas (Kėdainiai), R. Vizbaras ir D. Žvybas (Kupiškis). Susitikimo metu aptarti projekto vykdymo klausimai.
- **Lazdijų krašto muziejaus** padalinyje **Kapčiamiesčio Emilijos Pliaterytės muziejuje** balandžio 21, 23 d. vyko edukaciniai užsiėmimai moksleiviams, kuriuose jie mokėsi liaudies dainų ir žaidimų, gamino senovinius žaislus.
- ▶ Gegužės 2 d. surengtas gražiausio atviruko Mamytei konkursas.
- ▶ Gegužės 9 d. Kapčiamiesčio vidurinėje mokykloje įvyko etninės kultūros šventė „Ir visus mus Dzūkija augino“, kurią organizavo Emilijos Pliaterytės muziejaus vadovė B. Stacevičienė.
- ▶ Gegužės 15, 20, 22, 29 d. organizuoti edukaciniai užsiėmimai moksleiviams. Jų metu buvo mokomasi karpinių meno, gaminti senovinius žaislus, dainuoti liaudies dainas.
- ▶ Birželio 6 d. vyko edukaciniai užsiėmimai „Dainuokime liaudies dainas“, „Smulkioji tautosaka – tautos kūrybos lobiai“.
- ▶ Birželio 3 d. – Sąjūdžio 20 metų jubiliejaus minėjimas. Parengta ekspozicija – „Sąjūdžiui – 20“.
- ▶ Birželio 11 d. vyko popietė jaunesiems muziejiniams „Pabūkime su medžiu“. Joje svečiavosi miškininkas V. Stacevičius.
- ▶ Muziejaus padalinyje **Veisiejų krašto muziejuje** balandžio 8 d. atidaryta trijų autorių – B. Paršeliūnienės (drožyba), P. Rakštiko (grafika), J. Varnelio (kalvystė) – darbų paroda.
- ▶ Balandžio 15 d. organizuota popietė „Didžiukis savo dzūkiska šneka“.

- ▶ Balandžio 21 d., prieš Jurgines, vyko edukaciniai užsiėmimai „Kiaušinių marginimas“.
- ▶ Gegužės 13 ir 28 d. vyko edukaciniai popieriaus gamybos užsiėmimai.
- ▶ Gegužės 23 d. atidaryta Juozo Brusoko grafikos darbų paroda.
- ▶ Birželio 12 d. vyko Veisiejų krašto tremtinių popietė Gedulo ir vilties dienos paminėti.
- ▶ Birželio 16, 20 d. – edukaciniai užsiėmimai, kurių metu buvo mokomasi pinti Joninių vainikus.
- ▶ Muziejaus padalinyje **Laisvės kovų muziejuje** gegužės 17 d. Kalniškėje organizuotas renginys „Amžinai gyvi“ – 1945 metų gegužės 16 d. įvykusio Kalniškės mūšio paminėjimui.
- ▶ Birželio 14 d. organizuotas minėjimas Gedulo ir vilties dienos Šeštokų geležinkelio stotyje.
- ▶ Muziejaus padalinyje **Etnografinėje Prano Dzūko sodyboje** gegužės 31 d. vyko šios sodybos mėgėjų teatro „Sodžius“ 12-ojo gimtadienio gegužinė.
- ▶ Balandžio 23 d. vyko etnografinė šventė „Švento Jurgio papročių atgaivinimas Šeštokų bendruomenėje“.
- ▶ Gegužės 21, 22 d. kaimo mokyklose organizuoti išvažiuojamieji edukaciniai užsiėmimai „Žilvičio dūdelė“.
- ▶ Birželio 3 d. vyko etnografinė popietė „Dzūkų butis“, kurioje dalyvavo Šeštokų vidurinės mokyklos I–IV klasių moksleiviai ir jų tėveliai.
- ▶ Birželio 26–28 d. šurmuliavo IV-oji etnografinė vaikų stovykla „Dzūkučiai Prano Dzūko sodyboje“. Moksleiviai drožinėjo medį, liejo žvakes, audė, mokėsi kitų tradicinių amatų.
  - **Marijampolės kraštotyros muziejaus „Saulėračio“ galerijoje** balandžio 1 d. atidaryta paroda „Sūduvos“ fotoklubui – 50. Pristatytas parodos katalogas „Sūduvos fotoklubas – tradicijų puoselėjimas ir testinumas“.
  - ▶ Balandžio 10 d. atidaryta vaškinių figūrų paroda iš Leningrado „Žvaigždžių paradas“
  - ▶ Balandžio 15 d. buvo pradėta vykdyti edukacinė programa „Praeities klodai – pražyde sodai“. Programa siekiama per teorinę ir kūrybinę praktinę veiklą supažindinti lankytojus su liaudies keramikos tradicija bei jos tęstinumu. Užsiėmimų metu yra mokomasi žiedimo, lipdybos, dekoravimo ir glazūravimo būdų.
  - ▶ Balandžio 17 d. vyko valandėlė, skirta Tarptautinei paminklų dienai paminėti – „Ką mes žinome apie Marijampolės krašto kultūros paminklus“.
  - ▶ Gegužės 8 d. vykusioje valandėlėje, skirtoje Motinos dienos, dalyviai sužinojo apie senuosius šeimos papročius ir motinos vaidmenį šeimoje. Renginyje dalyvavo poetė Ona Mačiulienė.
  - ▶ Gegužės 14 d. „Saulėračio“ galerijoje atidaryta Arvydo Každailio (Vilnius) ofortų paroda „Senoji Prūsa“.
  - ▶ Gegužės 16 d. Varnupių pradžios mokykloje surengta suvalkietiškių kanklių muzikos šventė ir jaunųjų kanklininkų mokyklos XI laidos išleistuvės. Renginį organizavo Jaunius Vylis.
  - ▶ Gegužės 29 d. atidaryta nauja ekspozicija „Miestas prie Šešupės“.
  - ▶ Birželio 3 d. – Juozo Kazlauskio (Vilnius) fotoparoda, skirta Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio 20-mečiui paminėti.
  - ▶ Birželio mėn. 19 d. muziejuje vyko valandėlė „Joninių šventės papročiai“, kurios metu buvo prisimenamos Joninių šventės tradicijos, jų puoselėjimas ir perdavimas ateities kartoms.
    - **Mažeikių muziejuje** balandžio 17 d. atidarytos dvi parodos. Lankytojus pakvietė jauno savamokslio medžio drožėjo

Vaido Šopausko darbeliai bei tautodailininkės, floristės Benignos Tolišienės tapyba.

- ▶ Gegužės 9 d. muziejuje visą dieną netilo jaunatviškas šurmulyš – abiturientai pristatinėjo ir gynė savo dailės egzaminų kūrybinius darbus. Autoriai, jų tėvai, draugai ir kiti muziejaus lankytojai darbų parodą galėjo apžiūrėti iki birželio 3 d.
- ▶ Birželio 6 d. duris atvėrė padėkos jubilieitai paroda. Meno mylėtojai buvo kviečiami pasidžiaugti dailininkės Genės Jacėnaitės muziejui dovanotų piešinių ir keramikos darbų kolekcija.
  - **Mažosios Lietuvos istorijos muziejuje** balandžio 17 d. buvo atidaryta paroda „Tautodailininkų Juzefos ir Vlodo Micevičių kūryba“. Čia buvo eksponuojami rankšluosčiai ir juostos, kuriuos puošia ne tik lietuvių liaudies ornamentai, bet ir žymių Lietuvos veikėjų, bei pačios audėjos posmai ir mintys. Ekspozicijoje taip pat demonstruoti naujaisi darbai – gintaro papuošalai ir suvenyrai. Paroda veikė iki gegužės 10 d.
- ▶ Birželio 13 d. muziejuje buvo atidaryta paroda „SMURTO KRONIKA: Lietuva 1939–1941 metais“. Tai naujausia Genocido aukų muziejaus parengta kilnojamoji paroda, skirta 1941 metų Birželio tremimų 65-osioms metinėms atminti. Eksponuojami dokumentai ir nuotraukos supažindino su Lietuvos nepriklausomybės praradimo aplinkybėmis, skaudžia pirmosios sovietinės okupacijos patirtimi: represijų pradžia, krašto sovietizavimu ir Juodojo Birželio tragedija, kai per keletą dienų į gyvulinius vagonus buvo sugrūsta ir iš tėvynės išvežta apie 18 tūkst. Lietuvos žmonių, tarp kurių buvo daug senelių ir vaikų. Aprašai parodoje buvo pateikiami lietuvių ir anglų kalbomis. Ekspozicija veikė iki liepos 9 d. Parodos kuratorius – muziejinkas-istorikas S. Karalius.
- ▶ Muziejaus padalinyje **Kalvystės muziejuje** (Šaltkalvių g. 2/2a, Klaipėda) gegužės 17 d. vyko tarptautinei muziejų nakčiai paminėti miesto visuomenei ir jo svečiams skirtas renginys „Žalio vario varteliai, misinginiai rakteliai“. Dalyvavo Šiaulių universiteto folkloro ansamblis „Vaiguva“, kurio dalyvių kostiumai sukurti remiantis archeologinėmis rekonstrukcijomis. Skambant archajiškoms melodijoms meistrai gamino baltiškus papuošalus bei mokė savo amato lankytojus.
  - **Molėtų krašto muziejaus** parodų salėje balandžio 9–24 dienomis veikė tradicinė Molėtų rajono mokyklų mokinių ir mokytojų dailės bei technologijų darbų paroda, kurioje šiemet buvo eksponuojama net 111 autorių 295 skirtingi kūriniai. Jubiliejinės, X-osios, parodos apibendrinime kalbėjusios Molėtų švietimo centro direktorės R. Žvinienės pastebėjimu – joje kasmet savo darbus pristato nemažai nuolatinių dalyvių, kūriniams panaudojančių vis naujesnes technologijas. Molėtų kultūros centro dailininkė Alina Baranauskienė atkreipė dėmesį į keramikos ir veltinio dirbinius. Kaip ir kiekvienais metais padėkos raštais buvo apdovanoti parodai mokinius ruošę mokytojai ir geriausių, didžiausią įspūdį komisijai palikusių darbų autoriai – mokiniai.
  - ▶ Balandžio 23 d. muziejaus ekspozicijų salėje buvo atidaryta Molėtų miesto „Saulutės“ darželio „Katinėlių“ grupės auklėtinių darbų paroda „Darbeliai iš visos širdies“. Kukliame, bet jaukiame atidaryme dalyvavo vaikučių tėveliai ir seneliai, o pačia įvairiausia technika sukurtus darbelius mažiesiems kūrėjams atrinkti parodai padėjo jų auklėtoja Daiva Vasiljevienė, kuri kiekvieną kartą vaikams sugalvoja vis naujų užduočių ir kiek išmanydama lavina vaikų kūrybinę saviraišką. Su gražia švente juos pasveikino draugai iš „Boružėlių“ grupės su auklėtoja Virginija Adomėniene ir visiems parodos autoriams įteikė po spalvingą, pačių darytą gėlės žiedą bei dovaną siurprizą. Parodą galima buvo aplankyti iki gegužės 9 dienos.

- ▶ Gegužės 2–15 dienomis muziejaus parodų salėje buvo atidaryta Šaukšteliškių kaimo kūrėjų darbų paroda, pavadinta „Vilnius–Šaukšteliškės–Molėtai“. Kai kurie šios parodos darbai į Molėtus atkeliavo tiesiai iš Oslo (Norvegijos), o parodai pasibaigus, bus vežami į tarptautinę parodą Paryžiaus žymiausiam muziejuje – Luvre. Parodos iniciatoriai – Vilniaus Užupio angelo, Užupio undinės autorius skulptorius Romas Vilčiauskas ir Lietuvoje puikiai žinomas juvelyras, aktorius ir režisierius Algirdas Mikutis, kurie ne tik subūrė savo kaimą, bet ir surengė ten gyvenančių žmonių darbų parodą. Šioje parodoje taip pat eksponuojami Vilniaus dailės akademijos tekstilės katedros vedėjos Eglės Ganda Bogdanielės spalvingi tekstilės darbai, jaunojo menininko Gvido Mikučio piešiniai, Antakalnio klinikos echoskopijos skyriaus vedėjo, fotomenininko Vaido Silickio ir Nacionalinio operos ir baletų teatro fotografo, Europos šokio, fotografijos ir kinematografijos asociacijos nario Michailo Raškovskio fotografijos bei ant fortepijono dailiai išrikiuoti keramikės Linos Dieninės kūriniai. Muzikos garsais susirinkusiuosius džiugino jaunas muzikantas Gvidas Mikutis, muzikantė Laima Krasauskaitė bei jos vaikai. Poeziją skaitė Šaukšteliškių kaimo laisvasis ūkininkas, poetas Edmundas Jurevičius, o skambias dainas dovanojo Šeškauskų trio.
- ▶ Gegužės 14 dieną muziejaus parodų salėje įvyko kraštotyrinė konferencija „Molėtų krašto žydai: praeitis ir dabartis“. Renginį organizavo Molėtų gimnazijos mokytoja metodininkė Skaidrina Laurinavičienė, Molėtų švietimo centras, gimnazija, krašto muziejus bei viešoji biblioteka. Savo žiniomis apie tiriamą holokausto bylą, kuriai medžiagą rinkti teko pradėti nuo 1944-ųjų metų archyvinės medžiagos, pasidalino rajono apylinkės teismo teisėjas Liudvikas Myško. Po rajono istorijos mokytojų ir mokinių parengtų ir perskaitytų pranešimų, vyko įdomus susitikimas su puikiai tarpukario Molėtų praeities įvykius menančiu, garbaus amžiaus molėtiškiu Steponu Kulbiu. Muziejaus koridoriuje veikė S. Kleniausko, K. Daugėlos, V. Laurinavičiaus, A. Rudėnaitės fotografijų paroda „Molėtų krašto žydai“.
- ▶ Gegužės 16–birželio 10 d. muziejaus parodų salėje veikė Linos Šeškauskaitės-Dieninės tapybos ir keramikos darbų paroda „Šventadieniai“. Paroda skirta jubiliejiniame gyvenimo ir kūrybos tarpsniui. Teko išgirsti, kad kalbant apie iš pirmo žvilgsnio trapią moterį sakoma, jog jai Dievas davė ir pridėjo... Iš tikrųjų – kur tik jos nesutiksi. Kartu su mama Birute Šeškauskiene jau vienuolika metų ji organizuoja kūrybines keramikų stovyklas-seminarus, dainuoja šeimyniniame trio ir vokaliniam ansamblyje. Čia pat tarp gausiai susirinkusiųjų pasveikinti jubiliatės, parodos autorė dainavo su šeimyniniu trio ir vokaliniame ansamblyje.
- ▶ Birželio 12–liepos 3 d. muziejuje iš saugomų muziejaus fondų visuomenei pristatyta dalis tekstilės. Tai lovatiesės, takai, siuvinėti krosnies angos uždangalai, drabužiai.
  - **Panevėžio kraštotyros muziejuje** gegužės 7–birželio 7 d. veikė paroda „Žyeivystė“. Tai miesto organizacijos „Žyeiviai“ veiklos atspindžiai.
- ▶ Gegužės 22–rugsėjo 10 d. kartu su Lietuvos centriniu archyvu ir Panevėžio miesto archyvu surengta paroda „Panevėžio miesto istorija Lietuvos archyvų dokumentuose“.
- ▶ Prisidedant prie tarptautinės muziejų iniciatyvos gegužės 16 d. organizuotas renginys „Muziejų naktis 2008“.
- ▶ Birželio 5 d. muziejaus kiemelyje įvyko moksleivių paroda-piešinių konkursas „Išsaugokime Lietuvos gamtą“.
- ▶ Birželio 12–rugpjūčio 30 d. vyko paroda „Praeitis gyva šiandien“, skirta Gedulo ir Vilties dienai.
  - **Pasvalio krašto muziejuje** balandžio 3 d. atidaryta latvės iš Rygos Laine Kainaize tapybos darbų paroda „Du sparnai“. Atidaryme dalyvavo Lietuvos Respublikos ambasados Latvijos Respublikoje ambasadorius Antanas Vinkus bei Latvijos Respublikos Iecavos savivaldybės mero Janio Pelsio vadovaujama delegacija. Parodos atidarymo metu koncertavo Pasvalio muzikos mokyklos akordeonininkų ansamblis, vadovaujamas Elonos Rodžienės bei Rygos VEF kultūros centro vyrų vokalinis ansamblis.
  - ▶ Balandžio 5 d. muziejaus teatras su spektakliu „Keleivio byla“ dalyvavo tradicinėje mėgėjiškų teatrų šventėje „Kauno rampa 2008“.
  - ▶ Balandžio 8 d. Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla, Pasvalio krašto muziejus bei Lietuvos gamtos bičiulių asociacija surengė teorinę-praktinę konferenciją „Gamta ir etnokultūra Pasvalio krašte“. Panevėžio apskrities gamtosauginių mokyklų konferencijoje pranešimus skaitė Lietuvos gamtos bičiulių asociacijos prezidentas prof. Algirdas Stanaitis, Lietuvos žaliųjų judėjimo pirmininkas Rimantas Braziulis, Panevėžio apskrities geografijos, biologijos, chemijos mokytojai bei mokiniai.
  - ▶ Balandžio 15 d. muziejinkė Rima Gradinskienė Kupiškio ir Pasvalio muziejinkams vedė praktinį seminarą „Edukacinės veiklos darbo metodai“.
  - ▶ Balandžio 18 d. muziejaus „Lango“ galerijoje atidaryta Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokinio Eiminto Sakalausko fotografijų paroda bei muziejaus parodų organizatorės Aidos Dulkienės fotografijų paroda „Pasvalio bažnyčia amžių atodangoje“.
  - ▶ Balandžio 25 d. vyko Antano Poškos kelionių įspūdžių knygos – „Irano kupranugarių keliais“ (iš serijos „Nuo Baltijos iki Bengalijos“) – 5 dalies pristatymas, skirtas keliautojo 105 metų sukakčiai. Knygą pristatė Lietuvos keliautojų sąjungos pirmininkas Algimantas Jucevičius. Vakare dalyvavo A. Poškos giminaitis Augustas Kubilius, su keliautoju bendravęs nuo pat vaikystės, dabar globojantis jo kūrybinį palikimą.
  - ▶ Balandžio 27 d. į muziejų susirinkusios Pasvalio katalikių moterų draugijos narės paminėjo dvi šventes – Lietuvos katalikių moterų sąjungos šimtmetį ir artėjančią Motinos dieną. Renginyje dalyvavo Pasvalio bažnyčios dekanas Algis Neverauskas, Pasvalio katalikių moterų draugijos globėjas – Pasvalio rajono savivaldybės mero pavaduotojas Povilas Balčiūnas, svečiai iš Pakruojo, Panevėžio, Šiaulių bei Vilniaus.
  - ▶ Balandžio 29 d. vyko susitikimas su kraštiečiu, mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto direktoriaus pavaduotoju redakciniams reikalams, „Visuotinės lietuvių enciklopedijos“ vyr. redaktoriumi Antanu Račiu. Į susitikimą susirinko rajono kraštotyrininkai, muziejinkai, Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokiniai bei mokytojai.
  - ▶ Gegužės 13 d. atidaryta fotografo Vido Dulkės fotografijų paroda „Sekminės Daujėnuose“. Parodoje eksponuojamos nespaltotos nuotraukos darytos prieš septyniolika metų. Idėją įamžinti Daujėnų Sekminių atlaidus iki galo išrutuliojo kultūros leidinio „Dienovidis“ redaktorė Aldona Žemaitytė. Parodos autorių pasveikino rajono mero pavaduotojas Povilas Balčiūnas, renginyje dalyvavo Daujėnų seniūnijos seniūnas Stasys Mackevičius, per parodos pristatymą koncertavo Daujėnų pagrindinės mokyklos folkloro ansamblis.
  - ▶ Gegužės 14 d. Pasvalyje viešėjusi Vokietijos Obernkircheno miesto vidurinės mokyklos delegacija dalyvavo Pasvalio krašto muziejaus edukaciniame užsiėmime „Pasiūsiu batukus ir keliausiu“. Pamokos metu vokiečiai susipažino su odinio apavo

vystymosi istorija Lietuvoje bei turėjo galimybę patys susiraukti nagines.

► Gegužės 16 d. Pasvalio krašto muziejus dalyvavo tarptautiniame projekte „Muziejų naktis“, muziejinkai lankytojus išprovokavo sugrįžti į 20 metų senumo sovietinio gyvenimo realijas. Demonstruota sovietinių laikų kino kronika „Tarybų Lietuva“ apie Pasvalio rajoną, į salę žiūrovai buvo įleidžiami nusipirkę po 50 kapekų kainavusius bilietus arba atsiskaitę kita sovietine simbolika. Pilnutėlei žiūrovų salei teko išklausti profsąjungos pirmininkės įspūdžius iš SSKP suvažiavimo bei plojimais palydėti apdovanojus socialinio lenktyniavimo pirmūnus. Vakaro metu veikė bufetas, siūlęs vaišintis sovietmečiu populiariais patiekalais.

► Gegužės 29 d. atidaryta Pasvalio vaikų muzikos mokyklos dailės skyriaus 10-tos laidos absolventų baigiamųjų darbų paroda. Parodoje eksponuojami mokinių keramikos, kompozicijos bei tapybos darbai.

► Gegužės 30 d. Pasvalio krašto muziejuje paminėta greitosios medicinos pagalbos 50 metų sukaktis. Iškilmingą susitikimą vedė Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro vyriausiasis gydytojas Vilius Povilionis. Renginyje dalyvavo Seimo narys, sveikatos reikalų komiteto pirmininkas Antanas Matulas, Panevėžio teritorinės ligonių kasos, Panevėžio apskrities viršinininko administracijos atstovai ir kt. Ilgamečiai darbuotojai buvo pagerbti padėkos raštais, koncertavo dainų autorius ir atlikėjas Paulius Stalionis.

► Birželio 5 d. minint Lietuvos sunkiųjų arklių veislės sukūrimo 45-metį ir Arkliai muziejaus įsteigimo 30-metį, surengtas žygis prof. Petro Vasinausko lineika nuo Biržų rajono iki Niūronių kaimo. Lineika trumpam stebtelėjo P. Vasinausko negyvenamos sodybos kieme Pasvalio rajone, žygio dalyviai priėmė Pasvalio krašto muziejaus darbuotojai. Šiuo transportu kraštiečiai P. Vasinauskas 1975 m. apvažiavo beveik visą Lietuvą.

► Birželio 11 d. Panevėžio fotografijos galerijoje buvo atidaryta Pasvalio krašto muziejaus parodų kuratorės Aidos Dulkienės autorinė fotografijų paroda „Šviesa – čia ir ten“. Personalinėje parodoje perteiktas žmogaus būties trapumas, subtilus gailumas, būdingas gimtųjų vietų aplinkai.

► Birželio 20 d. Pasvalio krašto muziejuje vyko Pasvalio neįgaliųjų konferencija, draugijos nariai rinko naujus vadovus, revizijos komisijos bei tarybos narius. Konferencijoje dalyvavo neįgaliųjų draugijos Pasvalio skyriaus pirmininkas Juozas Matulis, Seimo narys Antanas Matulas, Lietuvos neįgaliųjų draugijos pirmininkė Zita Valaitytė, rajono savivaldybės socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vedėja Ramutė Ožalinskienė ir kiti svečiai.

► Birželio 20 d. muziejaus skyriuje **Poetų Eugenijaus ir Leonardo Matuzevičių memorialiniame muziejuje** Krinčine jau keturioliktajį kartą surengta poezijos šventė „Krinčino verdenės“. Poezijos popietė buvo skirta paminėti poeto Leonardo Matuzevičiaus 85-mečiui. Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos lietuvių kalbos mokytoja ir literatų būrelio vadovė Regina Grubinskienė pristatė 18 literatų, atvykusių iš Pasvalio ir Biržų. Po Atminimo ažuolu susėdę literatai ir visi, kurie neabejingi poezijai, klausėsi Krinčino kultūros centro jaunųjų skaitovų parengtos meninės kompozicijos apie tremtį. Simbolinį aukurą uždegė Krinčino seniūnijos seniūnas kartu su Leonardo Matuzevičiaus žmona Anele Matuzevičiene. „Krinčino verdenių“ organizatorė – žurnalistė, memorialinio muziejaus vedėja Stasė Šeštakauskaitė.

► Birželio 21 d. Kupiškio raj., Palėvenėje vyko sakralinio meno festivalis „Sielos ilgesys“. Renginio metu iš Pasvalio krašto mu-

ziejaus atvykę muziejinkai – naginių meistrai, siūlė susiraukti ir įsigyti senovinį lietuvių apavą – nagines.

► Birželio 25 d. muziejuje Lietuvos skautų ir šaulių organizacijų nariai dalyvavo muziejaus edukaciniame užsiėmime „Pasiūsiusi batukus ir keliausiu“.

► Birželio 28 d. Pasvalio rajono literatų klubas „Užuovėja“ Krašto muziejuje surengė almanacho „Svalinėjimai“ pristatymą. Tai jau trečioji klubo išleista knyga, minint klubo 10-metį. Almanache atsiveria plati krašto literatūrinė panorama, siūloma literatūrinė kelionė – „pasisvalinėjimai“ po visą Pasvalio kraštą, didžiausias dėmesys skiriamas Pasvalio krašto literatams. Almanacho sudarytoja ir redaktorė, klubo „Užuovėja“ siela – R. Grubinskienė. Knygos pristatyme dalyvavo plunksnos broliai iš Biržų literatų klubo „Versmė“, Pasvalio rajono literatai, studentai. Koncertavo „Yamaha“ muzikos mokyklos absolventai.

► Birželio 29 d. muziejaus kiemelyje vyko Norvegijos Homersako miesto ir Pasvalio rajono jaunimo tarptautinis renginys. Koncertavo norvegų jaunimo pučiamųjų orkestras ir Pasvalio „Yamaha“ muzikos mokyklos jaunieji muzikantai.

■ **Raseinių krašto istorijos muziejaus** padalinyje **poeto Maironio tėviškėje** balandžio 9 d. buvo sodinami medeliai. Akcija „Medeliai prie muziejaus“ vykdyta minint pasaulinę Žemės dieną. Dalyvavo muziejinkai, mokiniai, rajono gyventojai. Eglaitės, klevai ir liepaitės žaliu ratu apjuosė poeto tėviškę.

► Iki balandžio 11 d. muziejuje vyko tautodailininkės Nijolės Būrienės paroda „Nijolės lėlės“. Tą dieną parodos lankytojai galėjo susipažinti, pabendrauti su autore ir pasimokyti daryti lėlę seminare „Pasigaminkime lėlę“. Kurti savitas lėles mokė pati autorė. Ji atsivežė ruošinių, audinių skiaučių, o sukurti norimą siluetą, įvaizdį reikėjo kiekvienam savitą. Visi seminaro dalyviai išsinešė po originalią, nuostabią lėlę.

► Atgimstant gamtai balandžio mėnesį muziejuje kasmet vyksta edukacinė programa „Paukštis senojoje kultūroje“. Užsiėmimai rengiami V. Kuzo lipdytų iš molio paukštelių ir gyvūnų ekspozicijoje. Muziejinkė Lina Vapševičienė pasakojo apie paukštį kaip simbolį, jo vietą senojoje dvasinėje kultūroje, folklore, liaudies mene. Pažinti paukštelių padėjo CD su jų atvaizdais ir balsais. Tačiau įdomiausia vaikams buvo kurti paukštelių iš molio, klijuoti iš nuostabių pavasariinių žiedų.

► Gegužės 10 d. vyko šventė, skirta skaitymo skatinimo metams, Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienai. Ją organizavo viešoji biblioteka, tačiau muziejinkai į šventę įsijungė su edukacinėmis programomis „Knygos gimimas“, „Popierius iš lino“.

► Gegužės 18 d. Raseinių rajono gyventojus ir svečius muziejus pakvietė į poeto Maironio tėviškę – Bernotus – kartu švęsti Tarpautinę muziejų dieną. Žvakėmis nušviestu keliu atėję svečiai rinkosi troboje. Čia jų laukė nuostabi poetinė muzikinė kompozicija, atliekama aktorės V. Kochanskytės, solistės Ritos Preikšaitės ir pianistės Rūtos Blaškytės

► Gegužės 23 dieną muziejuje atidaryta jubiliejinė tautodailininkės G. Baltrušaitienės kūrybos paroda „Praeities ir dabarties takais“. Tai retrospektyvinė menininkės paroda, atspindinti visą kūrybos kelią. Parodą papildė apie tautodailininkės kūrybą parengtas CD. Gausus būrys G. Baltrušaitienės artimųjų, draugų, kūrybos gerbėjų atėjo pasidžiaugti nuostabiais rankdarbiais.

► Gegužės 30 dieną pradėta savaitę trukusi ekspedicija „Kultūros paveldas – sakralinė tekstilė“. Kultūros ministerijos finansuojamame muziejaus projekte dalyvavo Kauno kolegijos J. Vienožinskio menų fakulteto studentai, Raseinių meno mokyklos dailės

studijos mokiniai. Aplankytose Raseinių rajono bažnyčiose fiksuoti seni ir šiuolaikiniai tekstilės gaminiai, jų fragmentai. Projekto apibendrinamasis renginys vyks rudenį. Jame bus pristatyti dalyvių darbai. Projektas tęsis ir 2009 metais, lankant bažnyčias, kuriose tekstilė dar nebuvo tirta.

► Birželio 4 dieną muziejinkai organizavo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio 20 metų sukakties minėjimą. Renginys prasidėjo Pagarbos valanda Vedecko ažuolyne, kur pašventintas atnaujintas memorialas partizanų palaikų laidojimo vietoje. Atidengus Atminimo lentą prie buvusios LPS Raseinių tarybos būstinės renginio dalyviai pakviesti į Raseinių kultūros centą, kur vyko iškilmingas LPS 20 metų sukakties minėjimas, kino filmo peržiūra, prisiminimų popietė. Renginyje dalyvavo ir LPS iniciatyvinės grupės narys, Nepriklausomybės atkūrimo akto signataras Zigmas Vaišvila.

► Birželio 21 dieną muziejuje atidaryta jubiliejinė tautodailininko, menininkų bendrijos „Pegasus“ nario J. Saurazos kūrybos paroda. Atidaryme dalyvavo gausus autoriaus meno gerbėjų būrys, tremties draugai, kolegos iš Šaulių sąjungos. Puikus tautodailininko kūrybos katalogas lankytojams ilgai primins apie parodą.

► Birželio 27 dieną Raseinių krašto istorijos muziejuje apibendrinti savo veiklos susirinko respublikinės konferencijos „Vaikai-kūryba-mokytojas“ dalyviai: mokytojai iš įvairių šalies mokyklų. Renginį organizavo Raseinių „Kalno“ vidurinės mokyklos mokytojos bei Krašto istorijos muziejaus muziejinkės.

► Birželio pabaigoje vyko muziejaus organizuotas meninis projektas „Šiluvos paveldas grafikoje“, kurį finansavo iš pilietinio ugdymo programos Raseinių kultūros, švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyrius. Raseinių meno mokyklos bei Šiluvos vidurinės mokyklos mokiniai fiksavo, o paskui įvairia grafikos technika savaip atkūrė matytas sakralios erdvės ar senojo miestelio vietas. Sukurtų darbų paroda eksponuojama Šiluvos mokykloje Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejaus metu. Rudenį ji bus perkelta į Raseinių krašto istorijos muziejų.

■ **Rokiškio krašto muziejuje** balandžio 10 d. vyko Rokiškio dailininkų klubo „Roda“ atskaitinės kūrybos darbų parodos ir Dalios Varnaitės personalinės metalo plastikos parodos „Juve LYRIKA“ atidarymas. Pristatyta 30 naujausių darbų. Ši paroda, anot klubo vadovo Arūno Augučio, išskirtinė tuo, kad visi paveikslai tapyti šiemet, kai kurie dar kvepia dažais. Ne vieno dailininko stilius pasikeitęs: sunkiai atpažįstami Ligitos Keraičio, kurio visi klausinėjo, kokia nepažįstamoji pozavo paveiksliui, kūriniai, grafitu pradėjusio piešti Rimvydo Pupelio, grafiką pristačiusios Sigitos Klemkaitės darbai. Po ilgų įkalbinėjimų vieno iš dailininkų Edmundas Petrovas į rankas paėmė gitarą. Svarbiausia renginio dalimi tapo pirmoji talentingos juvelyrės, naujos „Rodos“ narės Dalios Varnaitės paroda.

■ Balandžio 18 d. muzikos mokykla ir Rokiškio muzikų klubas organizavo Tarptautinį tautinių instrumentų festivalį-konkursą „Groju lietuvišką pjese“, kuriame dalyvavo Panevėžio, Pasvalio, Biržų, Kupiškio, Rokiškio ir Cėσιο (Latvija) muzikos mokyklų mokiniai.

■ Balandžio 24 d. Juozo Keliuočio Viešojoji biblioteka organizavo aktorės Doloresos Kazragytės literatūrinį vakarą – viešuosius skaitymus „Mes galime išmokti skraidyti...“

■ Balandžio 30 d. vyko Rokiškio krašto muziejaus 75-mečiominėjimas. Taprogaskambėjo Juditos Leitaitytės koncertas „Muzika... moterys... vizijos“. Muziejinkai priėmė sveikinimus,

buvo atidaryta „Gimtojo Rokiškio“ korespondentės Dalios Zibolienės fotografijų paroda „Adresas: Krašto muziejus“. Tai pirmoji jos paroda. Buvo nutarta pateikti fotokorespondentės akimi pagautas muziejinkų darbo akimirkas.

► Gegužės 3 d. parke prie muziejaus vyko popietė, skirta Motinos dienai „Motinos širdis“. Dalyvavo Kriaunų saviveiklininkai.

► Gegužės 8–9 d. vyko X-oji jubiliejinė jaunųjų mokslininkų konferencija „K. Šešelgio skaitymai – 2008“, skirta prof. K. Šešelgio 10-osioms mirties metinėms. Ją organizavo Vilniaus Gedimino technikos universiteto Architektūros fakultetas, Rokiškio rajono savivaldybė, Vilniaus miesto savivaldybė, Rokiškio krašto muziejus. Konferencijos tematika: miesto ir krašto planavimas, kultūrinio kraštovaizdžio ir miestovaizdžio formavimas, pastatų architektūra, paveldo apsauga, darni plėtra. Konferencijoje pranešimus skaitė keturių Lietuvos universitetų – VGTU, VDU, KTU ir KU – doktorantai bei magistrantai. Buvo perskaityta 13 pranešimų.

► Gegužės 8 d. atidaryta keramikės Jolantos Kvašytės ir grafiko Vaidoto Kvašio kūrybos darbų paroda.

► Gegužės 23 d. vyko konferencija „Mažo žmogaus didelis pasaulis“ ir edukacinių programų ciklo „Aukštaitija – mano gimtinė“ pristatymas Rokiškio rajono pradinėjų klasių mokytojams.

► Gegužės 27 d. vyko M. Riomerio universiteto renginys „Ar jau išseko neskelbtų M. Riomerio darbų aruodas?“. Buvo pristatytas nepublikuotas veikalas „Unitarinė valstybė ir valstybių junginiai“.

► Birželio 12 d. – edukacinių programų ciklo „Aukštaitija – mano gimtinė“ pristatymas Zarasų r. mokytojams. 17 d. edukacinės programos buvo pristatytos Utenos r. mokytojams.

■ **Skuodo muziejuje** balandžio 11–16 d. vyko edukaciniai užsiėmimai tema „Senieji amatai, tautodailė“. Vad. istorikė Joana Šleinienė. Užsiėmimų metu dalyviai supažindinti su senaisiais Skuodo krašto kaimų amatais ir tautodailininkų darbais.

► Balandžio 17 d. pristatyta rajono moksleivių technologinių darbų paroda.

► Nuo balandžio 21 iki balandžio 24 d. muziejuje surengti edukaciniai užsiėmimai tema „Skuodo kultūros paveldas“. Vad. istorikė Joana Šleinienė. Jų metu dalyviai supažindinti su svarbiausiais Skuodo miesto istorijos, architektūros paminklais, sužinojo jų atsiradimo istoriją, reikšmę dabartiniam skuodiškių gyvenimui. Surengta viktorina „Geriau pažink savo gimtąjį Skuodą“.

► Balandžio 27 d. muziejuje atidaryta Bartuvos vidurinės mokyklos mokinių konkurso „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“ pasiekimų paroda, skirta veiklos dešimtmečiui. Vadovas mok. Ferdinandas Gudauskas.

► Birželio 6 d. muziejaus menėje pagerbti šalies olimpiadų ir konkursų nugalėtojai bei jų mokytojai. Ta proga atidaryta dailininko Algimanto Švėgždos tapybos ir grafikos darbų paroda. Renginį pagyveno vaidilučių komanda iš Bartuvos vidurinės mokyklos (vad. mok. Danutė Vitkuvienė) ir Skuodo meno mokyklos mokytojų atliekami kūriniai.

■ **Tauragės „Santakos“ muziejaus** tautodailės salėje balandžio 11 d. atidaryta kraštiečio Vytauto Biknerio (Molėtai) autorinė dailės darbų paroda. Menininkas drožia medį, kala akmenį, daro baldus, tapo. Molėtų r., prie Gomenos upelio, jis turi įkūręs unikalų sodybą. Parodoje iš gausios savo kūrinių kolekcijos autorius pristatė keletą medžio skulptūrų ir tapybos darbų. Kiti stambūs kūriniai iš medžio, gipso ir akmens, esantys jo sodyboje, užfiksuoti beveik 40-tyje eksponuojamų fotografijų. Parodą rengė Etnografijos skyriaus vedėja V. Ružinskaitė.

- ▶ Balandžio 25 d. muziejaus **Fotografijos galerijoje** atidaryta tauragiškio fotomenininko Vytauto Butkaus autorinė darbų paroda „Islandija. Ramybės spalvos“. Parodoje buvo pristatoma apie 40 fotografijų. Jose atsispindėjo Islandijos gamta, dvelkianti ramybe ir savotiška romantika. V. Butkus su fotoaparatu aplankė beveik 20 pasaulio šalių, savo darbus eksponavo įvairiuose Lietuvos ir užsienio miestuose, yra tapęs ne vienos fotografijų parodos laureatu. Ši paroda sutapo su autoriaus 50-ties metų jubiliejumi. Parodą rengė Fotografijos galerijos vadovas R. Vaitkus.
- ▶ Gegužės 22 d. atidaryta tauragiškės dailininkės Jūratės Bytautės autorinė tapybos darbų paroda. Eksponuota dešimt stambių paveikslų, kuriuose atsiskleidžia individualus autorės braižas, veržlumo ir laisvės pojūtis, savita pasaulėjauta, sodrių žemaitiškų spalvų ir šviesių tonų dermė. Tai pirmoji jaunos tapytojos, 2003 metais baigusios dailės akademiją, autorinė paroda Tauragėje. Parodą rengė Etnografijos skyriaus vedėja V. Ružinskaitė.
- ▶ Gegužės 30–31 d. vyko Tauragės miesto šventė, kurios viena iš sudėtinių dalių buvo Tarptautinis fotoklubų suvažiavimas bei daugelis tai progai skirtų fotografijų parodų įvairiose miesto erdvėse. Muziejuje atidarytos dvi parodos.
- ▶ Gegužės 30 d. **Fotografijos galerijoje** pristatyta fotografijų paroda „Plačiu žvilgsniu“, kurioje savo darbus eksponavo Lietuvos ir užsienio fotoklubų nariai.
- ▶ Gegužės 31 d. muziejuje atidaryta fotografijų paroda „Palangos fotoklubas 750“. Abi parodas rengė Fotografijos galerijos vadovas R. Vaitkus.
- ▶ Birželio 3 d. muziejuje duris atvėrė kilnojamoji Sankt Peterburgo vaškinių figūrų muziejaus paroda, kurioje pristatyta 18 įžymių žmonių vaškinių figūrų. Paroda veikė dvi savaites ir sulaukė didelio lankytojų susidomėjimo. Parodą kuravo laikinai einantis muziejaus direktoriaus pareigas V. Mažeika ir Gamtos skyriaus vedėjas A. Naryškin.
- **Ukmergės kraštotyros muziejuje** balandžio 2 d. įvyko edukacinės parodos „Praeitį atverta ateičiai. Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmai ir jų atkūrimas“ atidarymas. Su svarbiausiais Valdovų rūmų istorijos ir atkūrimo faktais supažindino ir parodą pristatė Valdovų rūmų paramos fondo direktorė Indrė Jovaišaitė-Blaževičienė.
- ▶ Balandžio 10 d. muziejuje vyko susitikimas su Ukmergės literatais ir jaunaisiais poetais „Sielos ramybę išbarsčiau kaip mozaiką“. Renginys skirtas skaitymo metams paminėti.
- ▶ Balandžio 23 d. atidaryta Vaclovo Adomavičiaus medžio darbų paroda.
- ▶ Gegužės 22 d. vyko kraštiečio architekto-dailininko A. Purio tapybos darbų parodos „Įspaudai atminty“ atidarymas.
- ▶ Birželio 2 d. įvyko fotoparodos „Kelias į laisvę“, skirtos Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio 20-mečiui (eksponuoti Lietuvos ir Ukmergės fotografų darbai).
- ▶ Birželio 5 d. Ukmergės kraštotyros muziejui priklausančiame **Senajame gaisrinės bokšte** atidaryta Algio Butlerio fotografijos paroda „Prie dviejų vandenų po trisdešimties metų“. Ši fotografijų paroda labai simboliška, nes autoriaus sumanymas buvo pristatyti darbus miestuose, per kuriuos vingiuoja jo darbuose įamžintos Šventoji ir Šavaša.
- **Vilkaviškio krašto muziejaus** darbuotojai parengė Vilkaviškio centrinės ligoninės 100-mečiui skirtą parodą, ir gegužės 7 d. Vilkaviškio kultūros centre ją pristatė visuomenei, o vėliau ši paroda veikė ligoninėje.
- ▶ Nuo gegužės 14 d. muziejuje veikia dailininkės iš Kudirkos Naumiesčio Birutės Jakštienės dailės darbų paroda.
- ▶ Gegužės 17 d. muziejuje surengta kariuomenės ir visuomenės diena. Po iškilmingos karių rikiuotės, raportų, griausmingai nuaidėjusių salvių iš senovinės patrankos, koncertavo Karinių oro pajėgų pučiamųjų instrumentų orkestras, kovinius veiksmus demonstravo Savanorių pajėgų Dainavos krašto 1-osios rinktinės kariai. Muziejuje atidarytos parodos, skirtos Lietuvos kariuomenės įkūrimo 90-čiui: „Iš karių albumų“, „Krašto generolų menė“ ir iš senosios tarpukario kariškos spaudos.
- ▶ Šventiniai renginiai baigėsi muzikos ir poezijos vakaru – „Muziejaus naktis“. Vakarą viešnios – aktorė Virginija Kochanskytė, dainininkė Rita Preikšaitė ir pianistė Rūta Blaškytė – atliko programą „E. Grygo įkvėpimo žemė“. Knygą „Karūnos spindesio apakinti“ pristatė autorius istorikas Rimantas Marčėnas ir literatūrologė Eugenija Vaitkevičiūtė. Susirinkusieji iki vėlumos skaitė eiles.
- ▶ Vilkaviškio kultūros centre gegužės 24 d. atidaryta paroda, skirta Sąjūdžio 20-mečiui, iš VKM rinkinių ir fotografo Romo Eiduevičiaus fotoparoda „Vilkaviškis 1988–1992 m.“
- ▶ Gegužės 30 d. vyko renginys ir surengta paroda, skirta buvusiai Lietuvos knygnešių draugijos Vilkaviškio skyriaus pirmininkei Vitalijai Dambrauskaitei atminti.
- ▶ Gegužės 30 d. Vilkaviškio krašto muziejus kartu su Bartininkų seniūnija Vinkšnupių kaime, kuriame ankščiau gyveno totoriai, organizavo paminklinio akmens totoriams atminti atidengimo iškilmes.
- ▶ Gegužės 31 d. įvyko ketvirtoji Sūduvių amatų šventė, kuri prasidėjo seminaru apie Suvalkijos tautinį kostiumą. Kiemeliuose įsikūrę amatininkai bei muziejaus darbuotojai demonstravo įvairius amatus, koncertavo meno kolektyvai.
- **Zanavykų krašto muziejuje** balandžio 14–gegužės 5 d. surengta Konstancijos Kisieliūtės-Bočienės (Marijampolės sav.) audinių paroda „Daugianyčiai, margaraščiai, širdimi sušildyti“. Parodoje eksponuojami 56 gražieji Konstancijos Bočienės audiniai: lovatiesės, staltiesės, rankšluosčiai, tautinės juostos bei juostelės, tautiniai rūbai. Kai kuriuos jų galima vadinti tikra suvalkietiška tekstilės klasika.
- ▶ Gegužės 9 d. įvyko senųjų amatų diena „Iš užmaršties prikelti“. Surengtame seminare apie riešinių gamybos ypatumus, spalvų ir raštų motyvų įvairovę pasakojo tautodailininkė Asta Vandytė. Vyko parodos „Riešinė-lietuvių tautinio kostiumo dalis“ parodos atidarymas.
- ▶ Parodos autoriai: Birutė Noreikevičienė (Marijampolė), Antanina Kajokienė, Onutė Barkauskienė, Danutė Naujokaitienė iš Kazlų Rūdos, Stasė Mažeikienė (Lukšių sen., Šakių raj.), Stefanija Valuntienė (Plokščių sen., Šakių raj.).
- ▶ Gegužės 9–birželio 19 d. jaunieji muziejaus lankytojai galėjo susipažinti su kaunietės mokytojos, tautodailininkės Rasos Klintgaitės lininėmis lėlėmis. Autorė pristatė labiausiai paplitusių Lietuvoje šventųjų skulptūrėles, gyvenimo epizodus.
- ▶ Gegužės 12–18 d. Gelgaudiškio specialiosios mokyklos medžio darbų būrelis nariai pristatė parodą „Medis paveikslas kurti imta iš gamtos: smėlis, samanų, kerpė, lapai ir visa tai, ką vaikai surado būdami gamtoje. Paveikslų rėmai pagaminti iš senos medienos, tai suteikia darbams ypatingo kolorito: rimties ir apmastytų.

- ▶ Gegužės 19 d. surengta paroda, skirta V. Kudirkos 150-osioms metinėms paminėti ir „Verbos vaikų akimis“. Parodos autoriai: Šakių meno mokyklos dailės skyriaus 2-ųjų klasių moksleiviai (mok. Lolita Rūgytė), dailės skyriaus Kudirkos Naumiesčio filialo 2 ir 3 klasių moksleiviai (mok. Mindaugas Pauliukas) bei Lietuvos vaikų ir jaunimo centro dailės studijos vaikai (mok. Virginija Stalionienė).
- ▶ V. Kudirka vaikų akimis atgyja grafikos darbuose. Kita parodos dalis – tai mažųjų autorių iš Lietuvos vaikų ir jaunimo centro dailės studijos darbai.
- ▶ Birželio 27 dieną paminėtas muziejaus 80-metis. Šia proga atidaryta istorinė paroda, kurioje rodoma tik labai maža dalelė sukauptų istorinių vertybių, dalyvavo Znavyčių krašto žymesni žmonės ir muziejaus rėmėjai. Muziejaus praeitį prisiminti ir dabartimi pasidžiaugti atvyko buvę ir esami muziejinkai, savivaldybės administracijos, seniūnijos atstovai. Jubiliejinę šventę muzikos garsais papuošė „Užnoviečių“ kanklininkų ansamblis.
  - **Zarasų krašto muziejuje** balandžio 16 d. buvo pristatyta jaunos tautodailininkės iš Vilniaus Daivos Čerškienės skiautinių paroda. Pristatymo metu pabrėžta, kad muziejus vien skiautinių parodos dar neturėjęs, juolab, kad šie darbai – aukšto lygio, atlikti profesionalios tautodailininkės rankomis. Autorė pasakojo, kad jai ne kartą buvo priekaištaujama dėl dalyvavimo parodose tik sostinėje ir, kai ji priėmė pasiūlymą surengti parodą provincijoje, įvyko nenumatytas dalykas – Zarasai buvo paskelbti Lietuvos kultūros sostine.
  - ▶ Susirinkusiems į parodos atidarymą koncertavo etnografinis mokytojos Janinos Trijonienės vadovaujamas ansamblukas „Vyželė“.
  - ▶ Po iškilnių ponja Daiva pakvietė besidominčias skiautinių moteris į praktinį užsiėmimą. Zarasiškės galėjo pramokti skiautinių siuvimo pradmenų ir artimiau pabendrauti.
  - ▶ Gegužės 8 d. muziejuje buvo atidaryta sentikių paroda „Sentikių aukso amžius“. Sentikiai – neatskiriama mūsų krašto bendruomenės dalis. Jų dvasinė ir kultūrinė raiška šiandien yra lygiagerti mūsų. Ir šį pavasarį muziejuje surengta fotografijos paroda „Sentikystės aukso amžius“ vertinama kaip svarbus rajono kultūrinio gyvenimo įvykis.
  - ▶ Lietuvos sentikių kultūros ir švietimo asociacija, Zarasų sentikių bendruomenė ir Zarasų krašto muziejus neapsiribojo vien nuotraukų ekspozicija. Tai buvo ir maldos, ir gyvo sentikių bei kitų tikėjimų žmonių pažinties, bendravimo diena.
  - ▶ Asociacijos pirmininkas, fotografas ir kino kūrėjas Vasilijus Degtiariovas tvirtino: „Sentikystė nevysta. Asociacijos tikslas – suartinti sentikių bendruomenes, nes visuomenės progresas be Dievo veda į regresą“.
  - ▶ V. Degtiariovas – Lietuvos sentikis. Mokėsi Maskvos kinematografijos institute. Pirmąsias savo autorines fotografijos parodas surengė Jakutijoje, kitas – jau Lietuvoje: Vilniuje, Kaune. O šių metų birželio mėnesį jo darbų paroda „Sentikiai“ bus eksponuojama Lietuvos kultūros centre, Maskvoje, vėliau – Rygoje, Minske. Parodos organizacinio komiteto pirmininkas A. Volkovas.
  - ▶ Apsilankiusieji parodos atidaryme ilgai stoviniavo prie išraiškingų fotografijų. Jose – brangių sentikiams vietų Rusijoje vaizdai, portretinės nuotraukos, tarp kurių ir mūsų krašto žmonės F. Avdejavas, J. Kolesnikova, sentikių Aleksejevų šeima. Išraiškingas autoriaus motinos J. Degtiariovos portretas. Parodoje dalyvavo ir ikonų tapytojas N. Portnovas bei fotografas G. Michejevas iš Daugpilio.
- ▶ Į parodos atidarymą atvykęs Rusijos Federacijos ambasados Lietuvoje atstovas A. Klimas sveikino visus ir teigė nieko panašaus kitur nematęs, stebėjosi bendruomenės sugebėjimu susitelkti, atsinaujinti.
- ▶ Seimo nario sveikinimus perdavusi jo padėjėja O. Podolskienė ištarė daug prakiliųjų žodžių bendruomenės adresu bei įteikė padėkos raštus jos pirmininkei F. Kurakinai, narėms V. Baranovai, J. Užpulevič, J. Ivanovskajai, A. Merkienei, A. Suchorukovai.
- ▶ Sentikių renginyje žodį tarė Zarasų miesto seniūnas N. Gusevas, muziejaus direktorė I. Pošienė, zarasiškis rašytojas, knygų apie sentikius autorius V. Baranovskis.
- ▶ Sentikių bendruomenės atstovai, dėkodami už parodą, organizatoriams įteikė simbolinius duonos kepalus.
- ▶ Parodos atidarymo proga zarasiėčiams koncertavo ansamblis „Arinuška“ iš Vilniaus ir rusų folkloro ansamblis „Bylina“ iš Visagino. Gražu buvo žiūrėti, kaip šie jauni dainininkai atliko senovines dainas, užrašytas Biržų, Ignalinos rajonuose, Rusijoje, kaip jie suko senovinius ratelius, šoko kadrilį, demonstravo originalius tautinius drabužius. Ansamblių veikla padeda bendruomenėms išsaugoti savo nacionalinį ir religinį tapatumą.
- ▶ Po parodos atidarymo bibliotekoje buvo demonstruojamas 1988 metais sukurtas kino filmas „Skilimas“ („Raskol“), kuriame daug minčių apie senojo tikėjimo esmę: ne kūną lepinoti, o dvasią, ieškoti sielai peno – tiesos, gėrio ir gailėstingumo.
- ▶ Gegužės 18 d. Zarasų krašto muziejus paminėjo Tarptautinę muziejų dieną – į muziejų rinkosi zarasiškiai, kurie domisi kultūra, lanko muziejaus ekspozicijas, parodas, renginius.
- ▶ Šia proga muziejaus direktorė Irena Pošienė pasveikino muziejaus darbuotojus su profesine švente, kurie kai reikia dirba nepaisydami darbo valandų. Juk kolektyvas nedidelis, o tenka praveisti ne tik rajoninius, bet ir apskrities renginius. Darbuotojus pasveikino ir P. Širvio pagrindinės mokyklos atstovas V. Trusovas, kiti svečiai. O muziejus lankytojams padovanojo retro ansamblio iš Vilniaus „Juodoji rožė“ koncertą.
- ▶ Gegužės 30 d. Zarasų krašto muziejuje įvyko kraštietės Nemios Zagorskytės-Bogomolnikovienės tapybos darbų parodos atidarymas.
  - ▶ Autorė gimusi Klaipėdos mieste, tačiau vaikystės ir jaunystės metai prabėgo Zarasuose. Jaunystėje, baigusi Vilniaus valstybinį universitetą, ji 38 metus dirbo šios mokslo įstaigos Filologijos fakultete, Vokiečių kalbos katedroje vyr. dėstytoja. Nuo 2001 metų – Verslo vadybos aukštojoje mokykloje, Valbų katedros vedėja ir vokiečių kalbos dėstytoja.
  - ▶ Anot autorės, dabar, turėdama daugiau laisvesnio laiko, ji sugrįžo prie jaunystės pomėgio – piešimo ir tapyimo. Parodoje – per pastaruosius penkerius metus sukurti darbai, kurie eksponuojami pirmą kartą. Dalis kūrinių – artimųjų bei giminių portretai, įdomūs mistiniai paveikslai. Dažniausiai autorės darbuose – peizažai, keliuose jų ir gimtojo miesto vaizdai.
  - ▶ Į Nemios Bogomolnikovienės parodą susirinko gausus būrys artimų žmonių – giminių, jaunystės bei klasės draugų, buvusių Nemios mokytojų. Parodos metu zarasiškių pamėgtų dainų melodijas pagrojo jaunystės draugas Giedrius Puošlys. Pasveikinti autorės atėjo ir Janinos Trimonienės mažųjų liaudies dainų atlikėjų ansamblis.
  - ▶ Gedulo ir vilties dienos išvakarėse muziejuje įvyko renginys, kurio metu prisimintos tremčių, okupacijos Lietuvos žmonių likimuose ir širdyse paliktos negyjančios žaizdos.
  - ▶ 1941-ųjų tremčių istoriją savo pranešime apibūdino muziejaus

direktorė Irena Pošienė. Muziejuje surinkta medžiaga apie tais metais ištremtus zarasičius.

- ▶ Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Zarasų skyriaus pirmininkas M. Jurevičius kalbėjo apie istorinę atmintį. Vardan šių žmonių ir įvykių galvą lenkė rajono meras A. Abramavičius.
- ▶ Daug apie 1941-ųjų birželio įvykius papasakojo zarasiškė O. Karužienė, tuomet buvusi dar vaikas ir savo akimis mačiusi deginamą Zarasų miestą, kalinamus, varinėjamus žmones, girdėjusi kalbant apie sušaudymus.
- ▶ Gedulo ir vilties dienos zarasiškė mokytoja Laima Dienafienė parengė savąją edukacinę tapybos darbų parodą „Leiskit į Tėvynę“. Parodos autorės tėvas buvo politinis kalinys. Ir tai, kas atsispindi piešiniuose, yra pasisemta ne tik iš leidinių „Leiskit į Tėvynę“, „Be kaltės“, bet ir iš tėvo pasakojimų. Zarasų krašto muziejus birželio 18 d. sušvito naujomis kūrybinių idėjų spalvomis. Čia buvo atidaryta tradicinė 4-oji Utenos apskrities tautodailininkų darbų paroda „Aukso vainikas“, kurioje kaip ir kiekvienais metais bandoma atgaivinti liaudies amatų tradicijas. Darbų gausa džiugino ne tik lankytojų bei dalyvių akis, bet ir suteikė naujų minčių tolimesniems tautodailininkų darbams. Ketvirtojoje Utenos apskrities tautodailininkų parodoje dalyvavo 73 autoriai, pateikę apie 450 darbų.
- ▶ Iškilmingo atidarymo metu dalyvius sveikino ir naujų idėjų linkėjo Utenos apskrities viršininko pavaduotojas Vilius Cibulskas, Socialinių paslaugų, kultūros ir turizmo departamento Kultūros, sporto ir turizmo skyriaus vyr. specialistas Gediminas Gričius, Zarasų rajono savivaldybės mero pavaduotojas Vytautas Sekonas, Seimo nario Manfredo Žymanto vardu kalbėjo jo patarėja Olga Podolskienė, paroda džiaugėsi Lietuvos tautodailininkų sąjungos Vilniaus bendrijos pirmininkė Roma Kraujelienė, tautodailininkas, žurnalistas Feliksas Marcinkus, Lietuvos liaudies centro tautodailės poskyrio vyr. specialistė Laisvė Ašmonaitienė bei kiti.
- ▶ Dalyvauti ir eksponuoti savo dirbinius šioje parodoje buvo pakviesta ir Dusetų kūrybinė amatų grupė „Dusetėlė“. Parodoje eksponuoti devynių šios grupės narių: Daivos Stasiškienės, Aidos Štutienės, Angelės Braknienės, Adelės Lebedevienės, Lono Lukošiuo, Danutės Abukauskienės, Birutės Snetkovienės, Aldonos Lukošienės bei Genovaitės Gudelienės darbai. Dusetų kūrybinės amatų grupės „Dusetėlė“ vadovė Vera Brogienė sveičiams ir folkloro ansamblio „Seluona“ atlikėjams padovanojo ir įsegė nertas savo grupės emblemas-drugelius.
- ▶ Ekspozicijų salėje vos tilpo įvairaus tipo ir pobūdžio rankų darbai: ant sienų kabėjo ne tik tapyti, bet ir kryželiu siuvinėti paveikslai, itin kruopštaus darbo reikalaujantys karpiniai, spalvingi, įvairiaraščiai rankšluosčiai ir lovatiesės. Ant lubų kybojo saulėtų spalvų šiaudiniai sodai, iš medžio drožinėti bei metalo dirbiniai stebino ne vieną parodos lankytoją. Nuostabią ir šiltą aplinkos atmosferą sukūrė ne tik minėti penkerių metų kūrybos vaisiai, bet ir nuotaikingi renginio vedėjai Ilona Vitkevičienė ir Vasilijus Trusovas bei Zarasų krašto dainos, kurias atliko Zarasų kultūros centro folkloro ansamblis „Seluona“. Nusipelnusieji parodos dalyviai renginio metu buvo apdovanoti padėkos raštais ir dovanomis, o komisijos atrinkti geriausi kūrybos meistrai – vainikuoti simboliniais aukso vainikais, nupintais iš spindinčių šiaudų. Zarasų rajono savivaldybės mero pavaduotojas Vytautas Sekonas įteikė padėką už dalyvavimą parodoje „Aukso vainikas“ ir Dusetų kūrybinei amatų grupei „Dusetėlė“. O jos narė Danutė Abukauskie-

nė tapo parodos laureate ir už nuostabius darbus Utenos apskrities viršininko pavaduotojas Vilius Cibulskas jai įteikė padėkos raštą bei fotoalbumą „Utenos apskritis. Gamta, paveldas, renginiai.“

- ▶ Vis daugiau žmonių birželio pabaigoje, per šv. Petro ir Povilo atlaidus, susirenka į muziejaus padalinį – **Stelmužės bažnytinio meno muziejų**, – kuris įsikūręs Stelmužės bažnytėlėje. Birželio 29 dieną buvo vykdomas muziejaus projektas „Šv. Petrinės Stelmužėje“. Po šv. Mišių istorijos klubo „Prūsa“ pirmininkė Milda Jankūnaitė iš Vilniaus pristatė fotoreprodukcijų parodą „Napoleonas Orda – gyvenimas ir paveldas“.
- ▶ Prie senolio ažuolo skambėjo dainos, pokštai, vyrai rungtyniavo traukdami virvę. Koncertavo Antazavės folkloro ansamblis „Ramtatūris“ ir šokių grupė „Ramta“, taip pat dainavo Zarasų jaunimo centro folkloro grupė „Dolija“. Veikė tautodailininkų mugė.
  - **Žemaičių muziejuje „Alka“** balandžio 2 d. atidaryta paroda „Senieji spaudiniai „Alkos“ muziejuje“. Eksponuojami seniausi muziejaus spaudinių rinkinyje esantys leidiniai nuo XVI a.: įstatymų rinkiniai, religinės knygos, kartografinis palikimas, dvarų bibliotekų palikimas, lietuviškos ir senaja žemaičių kalba M. valančiaus, S. Daukanto ir kt. autorių knygos, XIX a. pab.–XX a. pr. atvirukai, atvirulaiškiai, periodiniai leidiniai.
- ▶ Balandžio 1 d. vyr. fondų saugotoja Elvyra Spudytė vedė edukacinį renginį „Raštija ir spausdintos knygos LDK“ Žemaitijos kolegijos darbų technologijų ir pedagogikos III kurso studentams.
- ▶ Balandžio 4 d. vyr. fondų saugotoja Elvyra Spudytė vedė edukacinį renginį „XVIII–XIX a. vaizduojamasis ir taikomasis menas Lietuvoje“ Žemaitijos kolegijos darbų technologijų ir pedagogikos III kurso studentams.
- ▶ Balandžio 9 d. muziejuje pristatytas fotoalbumas-katalogas „Chaimas Kaplanskis. Vakarų Lietuva XIX a. pab.–XX a. vid“. Knygos sudarytoja muziejaus fototekos skyriaus vedėja Marina Petrauskienė. Išleido VDA leidykla. Fotoalbume-kataloge pristatoma vieno žymiausių XIX a. pab.–XX a. vid. Fotografų Chaimo Kaplanskio ir jo dukros Feitskos Kaplanskaitės-Taisienės palikimas. Leidinyje publikuojama 201 fotografija iš Žemaičių muziejaus rinkinių, apžvelgiama tragiška šeimos istorija bei 1894 m. Ch. Kaplanskio Telšiuose įkurtos ir daugiau nei pusę amžiaus produktyviai dirbusios fotoateljė veikla. Knygos pristatymo renginyje dalyvavo fotografo Chaimo Kaplanskio anūkas Mejeris Averbuchas su žmona Inslj, gyvenantys Škotijoje.
- ▶ Balandžio 15 d. vyr. fondų saugotoja Elvyra Spudytė vedė edukacinį renginį „Spaudos draudimo metai. Kontrofakinė literatūra. Knygnešių kelias“ Žemaitijos kolegijos darbų technologijų ir pedagogikos III kurso studentams.
- ▶ Balandžio 18–24 d. muziejaus padalinyje **Žemaitijos kaimo muziejuje** Etnografijos skyriaus vedėja Vida Rimkuvienė vedė edukacinius renginius „Jau ir Jurgis“ Telšių m. vidurinių mokyklų moksleiviams.
- ▶ Balandžio 24 d. muziejaus Dailės salėje surengta Vydūno 140-osioms gimimo metinėms paminėti skirta programa. Dalyvavo Vydūno draugijos pirmininkas Vacys Bagdonavičius, dainininkė Aušra Liutkutė, knygos „Žvilgsnis į gyvenimo gelmes“ sudarytoja Rima Palijanskaitė, Kintų Vydūno kultūros centro darbuotoja Reda Cirtautienė.
- ▶ Balandžio 30 d. muziejuje atidaryta paroda „Kaip voratinklio raštai“, skirta Motinos dienai. Eksponuojami vašeliu nerti eksponatai iš etnografijos skyriaus rinkinių.

- ▶ Balandžio 30 d. muziejaus Dailės salėje įvyko renginys, skirtas Motinos dienai ir tautodailininkės Onutės Valickienės jubiliejinės parodos „Tu pasiūk man, mama, lėlė...“ pristatymas.
- ▶ Gegužės 14 d. vyr. muziejinkas Raimondas Petrikas padarė pranešimą „Rezistencinis sąjūdis Telšių apskrityje“ Telšių Vincento Borisevičiaus katalikiškoje gimnazijoje, konferencijoje „Slibinai į mūsų žemę atsigrįžo“.
- ▶ Gegužės 15 d. muziejuje paminėta Tarptautinė muziejų diena. Renginyje dalyvavo muziejų asociacijos pirmininkas Raimondas Balza ir atsakingoji sekretorė Lolita Valužienė. Jie įteikė 2007 metų muziejinko sertifikatą „Alkos“ muziejaus vyr. rinkinių saugotojai Elvyrai Spudytei.
- ▶ Gegužės 17 d. muziejaus padalinyje **Žemaitijos kaimo muziejuje** surengtos gegužinės pamaldos. Pamaldas vedė Telšių vyskupijos licėjaus direktorius kunigas Saulius Tamošaitis. Kartu su telšiškiiais giedojo licėjaus moksleiviai.
- ▶ Gegužės 29 d. muziejaus Dailės salėje muzikinį vakarą „Su meile ir šviesa“ surengė Žemaitijos kolegijos Telšių menų ir pedagogikos fakulteto studentai.
- ▶ Birželio 6 d. muziejuje paminėtas Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio 20-metis ir pristatyta vaizdinės informacijos ir spaudos paroda, skirta šiai datai. Renginyje dalyvavo ir prisiminimais dalijosi buvę Telšių sąjūdžio vadovai ir dalyviai. Pranešimą „Lietuvos persitvarkymo sąjūdžiui – 20“ padarė vyr. muziejinkas K. Švėgždavičius.
- ▶ Birželio 20 d. muziejaus Archeologijos ekspozicijos salėje pristatytos parodos „Akmens amžiaus radiniai Žemaitijoje“ ir „Iškalbingi Žemaitijos archeologinių tyrinėjimų radiniai“ papildyta nauja medžiaga.
- ▶ Birželio 21 d. muziejaus Etnografijos skyriaus vedėja Vida Rimkuvienė skaitė pranešimą „Žydų paveldas Žemaičių „Alkos“ muziejuje“ Vilniuje, ŠMPD Grundtvig mokymosi partnerystės projekto „Žydų švietimo tradicijos Europoje“ partnerių susitikime.
- ▶ Birželio 26 d. muziejuje atidaryta juvelyro Antano Griciaus autorinė paroda „Kvietkos kvietkoms“, skirta dailininko 60-mečiui.
- ▶ **Genocido aukų muziejuje** balandžio 2 d. vyko metodinis-praktinis užsiėmimas mokytojų seminaro „Politinis nepakantumas ir sovietinis totalitarizmas“ dalyviams. Mokytojai buvo supažindinti su muziejaus ekspozicijomis, edukacinėmis programomis ir eksponatų naudojimo galimybėmis istorijos mokymo procese.
- ▶ Balandžio 23 d. muziejaus konferencijų salėje vyko Lietuvos kultūros darbuotojų tobulinimosi centro organizuotas seminaras-praktikumai muziejų specialistams „Muziejaus ekspozicijų ir parodų rengimas“.
- ▶ Nuo gegužės 2 d. iki birželio 30 d. muziejuje vyko tradicinis pilietinio ir tautinio ugdymo projektas „Pokario istorija jaunimui: tragiškieji XX a. Lietuvos istorijos puslapiai“. Jame dalyvavo 4 tūkst. moksleivių ir jų mokytojų: pravesta 127 ekskursijos, 26 edukaciniai užsiėmimai ir surengti 33 dokumentinių filmų seansai.
- ▶ Gegužės 12 d. atidaryta tarptautinio labdaros fondo „Ukraina 3000“ paroda „Naikinimas badu: nežinomas ukrainiečių genocidas 1932–1933 m.“. Parodos atidaryme dalyvavo su oficialiu vizitu į Lietuvą atvykęs Ukrainos Prezidentas Viktoras Juščenko, daug garbių svečių iš Ukrainos ir Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus.
- ▶ Gegužės 14 d. vyko dokumentinio filmo „Triukšmo imperija“ peržiūra. Filmą pasakoja apie eterio cenzūrą sovietų laikais. Dalyvavo scenarijaus autorius Rimantas Pleikys ir režisierius Domantas Vildžiūnas.
- ▶ Gegužės 21 d. surengta naujo vaidybinio filmo „Kai aš buvau partizanas“ peržiūra. Filmą pristatė režisierius Vytautas V. Landsbergis.
- ▶ Birželio 11 d. vyko knygos „Lietuviai Arkyje“ pristatymas. Su antruoju papildytu knygos leidimu supažindino vienas iš jos sudarytojų, Laptevų jūros tremtinių brolijos „Lapteviečiai“ narys Jonas Rytis Puodžius. ■